

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

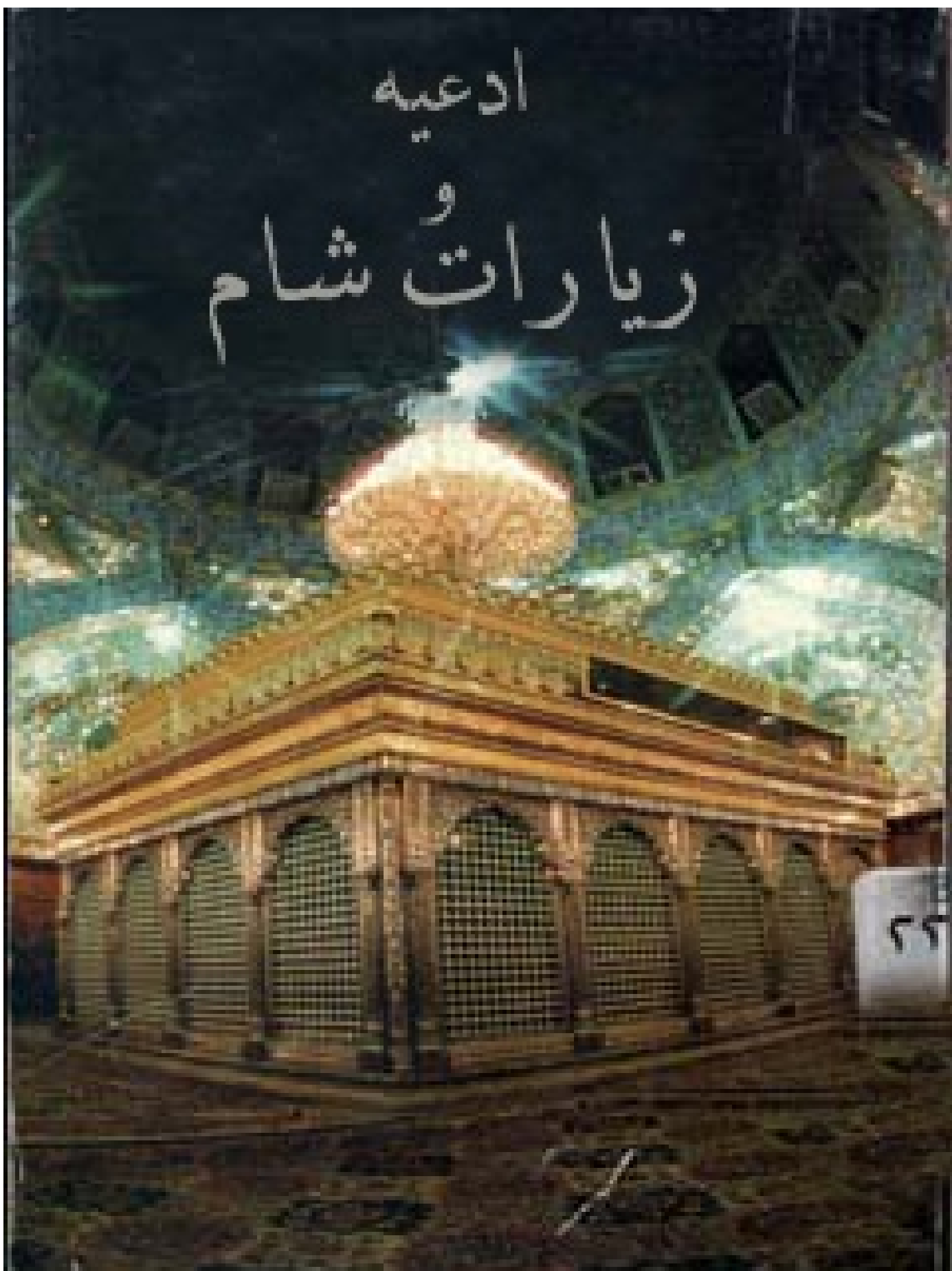
گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

ادعيه
و
زيارات شام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ادعیه و زیارات شام

نویسنده:

مرکز تحقیقات حج

ناشر چاپی:

مشعر

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۰	ادعیه و زیارات شام
۱۰	مشخصات کتاب
۱۰	اشاره
۲۰	پیشگفتار
۲۰	۱- زیارت شام
۲۱	۲- اقسام دعا و زیارت
۲۴	۳- آداب زیارت و احترام به اماکن متبرکه
۲۸	فصل اول: ادعیه و زیارات مشترکه
۲۸	اشاره
۳۰	تعقیبات مشترکه نمازهای یومیه
۳۶	ذکر توبه
۳۷	دعای کمیل
۴۸	دعای ندبه
۶۲	دعای توسل
۶۸	دعای سریع الإجابة
۶۹	دعای برای رفع گرفتاری‌ها
۷۰	زیارت رسول گرامیصلی الله علیه و آله و امامان معصوم علیهم السلام در روزهای هفته
۷۱	زیارت حضرت رسول گرامیصلی الله علیه و آله در روز شنبه
۷۳	زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در روز یکشنبه
۷۴	زیارت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
۷۵	زیارت حضرت زهرا علیها السلام به روایت دیگر
۷۶	زیارت امام حسن علیه السلام در روز دوشنبه

- ۷۷ زیارت حضرت امام حسین علیه السلام در روز دوشنبه
- ۷۸ زیارت حضرت امام سجّاد و امام باقر و امامصادق علیهم السلام در روز سه شنبه
- ۷۹ زیارت امام کاظم، امام رضا، امام جواد، و امام هادی علیهم السلام در روز چهارشنبه
- ۸۰ زیارت امام حسن عسکری علیه السلام در روز پنجشنبه
- ۸۱ زیارت امام زمان
- ۸۱ در روز جمعه
- ۸۳ زیارت دیگر امام زمان علیه السلام
- ۸۳ دعای بعد از زیارت ائمه علیهم السلام
- ۸۶ دعا برای حضرت حجّة بن الحسن
- ۸۷ نماز حضرت صاحب الزّمان
- ۸۸ دعای حضرت مهدی
- ۸۹ استغاثه به حضرتصاحب الزّمان (عج)
- ۹۲ نماز جعفر طیار
- ۹۵ زیارت جامع اوّل (جامعهصغیره)
- ۹۶ زیارت جامعه کبیره
- ۱۱۰ زیارت امین الله
- ۱۱۴ زیارت وارث
- ۱۱۹ زیارت امام حسین علیه السلام در روز عاشورا
- ۱۲۴ زیارت آل یاسین
- ۱۳۰ دعای عالیة المضامین
- ۱۳۸ فصل دوم: زیارات شام
- ۱۳۸ اشاره
- ۱۴۰ زینب کبری علیها السلام عقيله بنی هاشم
- ۱۴۵ اذن دخول حرم مطهر حضرت زینب علیها السلام

- ۱۴۶ زیارت اول حضرت زینب کبری علیها السلام
- ۱۴۹ دعای بعد از زیارت
- ۱۵۱ «الزيارة المفجعة» زیارت دوم حضرت زینب کبری
- ۱۶۰ زیارت سوم
- ۱۶۱ زیارت چهارم حضرت زینب کبری علیها السلام
- ۱۶۴ زیارت پنجم حضرت زینب کبری، عقیله بنی هاشم علیها السلام
- ۱۷۰ زیارت ششم حضرت زینب کبری علیها السلام
- ۱۷۲ زیارت وداع حضرت زینب علیها السلام
- ۱۷۴ حضرت رقیه دختر امام حسین علیهما السلام
- ۱۷۶ اذن دخول حرم مطهر حضرت رقیه علیها السلام
- ۱۷۷ زیارت اول حضرت رقیه علیها السلام
- ۱۸۰ زیارت دوم حضرت رقیه علیها السلام
- ۱۸۲ زیارت سوم حضرت رقیه علیها السلام
- ۱۸۳ زیارت وداع حضرت رقیه علیها السلام
- ۱۸۴ ام حبیبیه همسر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم
- ۱۸۷ ام سلمه
- ۱۸۹ زیارت ام سلمه همسر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم
- ۱۹۱ عبدالله فرزند امام زین العابدین علیه السلام
- ۱۹۲ زیارت اول حضرت عبدالله فرزند امام زین العابدین علیه السلام
- ۱۹۳ زیارت دوم حضرت عبدالله فرزند امام سجاد علیه السلام
- ۱۹۵ قبر منسوب به عبدالله بن ام مکتوم
- ۱۹۶ محل دفن سرهای شهدای کربلا علیهم السلام
- ۲۰۱ زیارت شهدای کربلا رضی الله عنهم
- ۲۰۲ زیارت دوم سرهای شهدا

- ۲۰۳ زیارت سوم سرهای مقدّس شهدا رضی الله عنهم
- ۲۰۷ سُکینه دختر امام حسین علیه السلام
- ۲۰۹ زیارت اول حضرت سکینه دختر امام حسین علیه السلام
- ۲۱۱ زیارت دوم حضرت سکینه علیها السلام
- ۲۱۱ زیارت سوم حضرت سکینه علیها السلام
- ۲۱۴ زیارت وداع حضرت سکینه علیها السلام
- ۲۱۵ امّ کلثوم، دختر امیر مؤمنان علی علیه السلام
- ۲۱۶ زیارت اول امّ کلثوم دختر امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۲۱۷ زیارت دوم امّ کلثوم دختر حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام
- ۲۲۰ زیارت سوم امّ کلثوم علیها السلام
- ۲۲۲ زیارت وداع امّ کلثوم علیها السلام
- ۲۲۳ فاطمه صغری دختر امام حسین علیه السلام
- ۲۲۶ زیارت اول فاطمه صغری دختر امام حسین علیه السلام
- ۲۲۷ زیارت دوم فاطمه صغری علیها السلام
- ۲۲۹ زیارت سوم فاطمه صغری علیها السلام
- ۲۳۲ زیارت وداع حضرت فاطمه صغری علیها السلام
- ۲۳۳ عبدالله فرزند امام الصادق علیه السلام
- ۲۳۵ میمونه دختر امام حسن علیه السلام، حمیده دختر مسلم بن عقیل و اسماء بنت عمیس
- ۲۳۷ زیارت حضرت حمیده دختر مسلم بن عقیل، اسماء بنت عمیس و میمونه دختر امام حسن مجتبی علیه السلام
- ۲۳۹ بلال حبشی، مؤذن رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم
- ۲۴۲ زیارت اول حضرت بلال حبشی مؤذن رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۲۴۳ زیارت دوم برای بلال حبشی
- ۲۴۴ عبدالله بن جعفر طیار
- ۲۴۸ زیارت عبدالله فرزند جعفر طیار

- ۲۴۹ فضّه
- ۲۵۲ زیارت فضّه خادمه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
- ۲۵۳ مسجد جامع دمشق
- ۲۵۵ آثار بعد از اسلام:
- ۲۵۶ مقام رأس الحسین علیه السلام
- ۲۵۹ حُجْر بن عَدَى و یارانش
- ۲۶۶ زیارت حُجْر بن عَدَى و یارانش
- ۲۶۸ اوئیس قَرْنی
- ۲۷۰ زیارت حضرت اوئیس القرنی رحمه الله
- ۲۷۲ عَمّار یاسر
- ۲۷۴ زیارت حضرت عَمّار بن یاسر
- ۲۷۸ خاتمه کتاب: برخی زیارات مشترکه
- ۲۷۸ اشاره
- ۲۸۰ زیارت برای هر یک از پیامبران علیهم السلام
- ۲۸۲ زیارت امام زادگان بزرگوار
- ۲۸۳ زیارت اوّل امام زادگان
- ۲۸۵ زیارت دوم برای امام زادگان
- ۲۸۷ زیارت قبور علماء
- ۲۸۸ زیارت اهل قبور
- ۲۹۰ درباره مرکز

ادعیه و زیارات شام

مشخصات کتاب

نام کتاب: ادعیه و زیارات شام
نویسنده: مرکز تحقیقات حج
موضوع: عتبات عالیات و سوریه
زبان: فارسی
تعداد جلد: ۱
ناشر: نشر مشعر
مکان چاپ: تهران
سال چاپ: تابستان ۱۳۷۷
نوبت چاپ: ۱
ص: ۱

اشاره

ص: ۱۱

پیشگفتار**۱- زیارت شام**

حرمهای پاک فرزندان پیامبر خداصلی الله علیه و آله و سلم و امامان شیعه علیهم السلام و صحابه آن بزرگواران در کشورهای اسلامی؛ مانند سوریه، عراق، ایران ... پراکنده است و هر ساله هزاران هزار انسان شیفته اهل بیت عصمت و طهارت به زیارتشان می‌شتابند.

بنا به پیشنهاد برخی از دوستان، بر آن شدیم تا دعاها و زیارتنامه‌های مورد نیاز زائران سوریه را در این مجموعه گرد آوریم و زیارتگاههای آن دیار را معرفی اجمالی کنیم.

ص: ۱۲

گرچه با همه قدر و منزلتی که این حررها و اماکن متبرکه دارند زیارتنامه مخصوصی درباره آنان از زبان امامان معصوم علیهم السلام نرسیده است لیکن بزرگان و عالمان دین، با توجه به عمومات و لسان ائمه در زیارتهای وارده، در هر موردی زیارتی را نقل کرده‌اند و اینک هدف ما در این کتاب، بیشتر جمع‌آوری فرمایشات و نوشته‌های آنان است. به امید آن که مورد الطاف خفیه حضرت حق قرار گیریم.

۲- اقسام دعا و زیارت

زیارت و دعا در اصطلاح اهل شرع، همان اظهار ارادت و احترام نسبت به شخصیتها و ارزشهای اسلامی و درخواست حاجت از پروردگار می‌باشد و در روایت می‌فرماید که: «الدُّعَاءُ مُخَّ الْعِبَادَةِ»؛ ^(۱) «دعا مغز و روح عبادت است» و بدیهی است که قصد قربت لازمه عبادت

۱- - بحار، ج ۹۳، ص ۳۰۰، چاپ ایران و ج ۹۰، ص ۳۰۰، چاپ بیروت

ص: ۱۳

و دعا، بلکه اخلاص در نیت و قصد قربت از ارکان اصلی دعا است.

درخواست از پروردگار و راز و نیاز با او- جلّ جلاله- اگر با اخلاص باشد، به هر زبانی بیان شود مطلوب شارع است، لیکن اگر از زبان جامعه شناسان آگاه به امراض روانی افراد و جامعه؛ یعنی معصومین علیهم السلام باشد، دارای فضیلت و آثار بیشتری است؛ زیرا آنان نسبت به نیازها و امکانات جامعه و انسان، شناخت عمیق دارند و تکامل انسان، که هدف بعثت انبیا است، بدون درمان امراض روانی ممکن نیست. در اینصورت دعای مأثور؛ یعنی دعایی که از زبان معصوم علیه السلام بیان می‌شود، بهترین دعاها است. پس دعاهایی که از زبان غیر معصوم است، در مرحله بعد از دعاهای مأثوره قرار دارد. اما آنچه که مسلم است شرط اصلی در دعا، توجه قلبی همراه با سوز و گداز و فهمیدن مفهوم و معنای آن است.

حال دانستیم که دعا دو گونه است؛ «مأثوره» و

ص: ۱۴

«غیرمأثوره» و نیز دانستیم که اگر دعای مأثوره نبود یا امکان دسترسی به آن را نداشتیم، با الهام از کلمات معصومین علیهم السلام در دعاهای مأثوره، می‌شود با زبان غیر معصوم از پروردگار درخواست حاجت کرد همانگونه که بنا و شیوه علما و بزرگان دین چنین بوده و هست. و هیچ مانعی ندارد که انسان دعایی را بخواند یا عملی را انجام دهد، به امید آن که مطلوب خداوند باشد و مورد توجه او قرار گیرد. و «رجاء مطلوبیت» یا «به امید ثواب» در رساله‌های عملیه فقهای عظام، به همین معنا است. ما از سویی مشاهده می‌کنیم که ائمه علیهم السلام بر زیارت قبور امامزادگان، مؤمنان و علمای دین سفارش کرده‌اند و از سوی دیگر می‌بینیم که جز در موارد خاص، زیارتنامه‌ای برای آنان وارد نشده است، و اوحدی از علما برای درک فضیلت زیارت، با استفاده از همان عمومات، به زبان خودشان امامزادگان و بزرگان دین و

ص: ۱۵

مؤمنان را زیارت می‌کنند و با این عمل خود می‌فهمانند که این عمل کاری است خداپسندانه. اظهار ارادت و درخواست بنده غیر معصوم از پروردگار توانا، اگر با اخلاص و تسلیم باشد، گرچه نقص و عیبی در زبان و بیان داشته باشد، خدای متعال با فضل و کرمش جبران خواهد کرد.

۳- آداب زیارت و احترام به اماکن متبرّکه

زیارت، دیدار با روان پاک بزرگان دین است. زائر با اعتراف به نقص و عیبش، خود را به ارواح پاک پیشوایان دین متصل می‌کند تا با آب زلال دریای معنویت، همه زشتیها و ناپاکیها را بشوید و روانش را از سرچشمه گوارای معرفت سیراب سازد. بنابراین زائر باید زمینه پذیرش معارف الهی را در خود ایجاد کند؛ یعنی آمادگی پذیرش آداب اسلامی را داشته باشد و اخلاق و شؤون اسلامی را هرچه بیشتر

ص: ۱۶

مراعات کند و پیش از آغاز سفر، با خویشتن محاسبه نفس داشته باشد، و بعد از شناخت خود، توجّه کند بزرگانی که به زیارت آنان مشرف می‌شود، چه سختیها و مرارتها در راه اسلام و مسلمین متحمل شده‌اند و همه این رنجها و زحمتهای برای شرافت و انسانیت انسان است. پس ما هم باید به اندازه قدرت و توانمان در این راه قدم برداریم و پیش از آغاز با آداب زیارت، که در کتابهای مربوط به آن آمده است و روان ما را مهیا می‌کند، آشنا شویم تا بتوانیم از انفاس قدسیه آنان بیشتر و بهتر بهره‌مند گردیم. در وقت ورود به حرم مطهر، پوشیدن لباسهای پاکیزه، با طهارت بودن، استفاده از عطر و بوی خوش، با آرامش و وقار راه رفتن، توجه به اطراف نکردن، ذکر خدا را بر زبان آوردن، صلوات بر پیامبر و آل او-صلوات الله علیه وعلیهم- فرستادن، حضور قلب داشتن، اظهار علاقه و محبت به ائمه و اهل بیت علیهم السلام و

ص: ۱۷

اولاد صالح آنان، توبه و استغفار نمودن، خواندن نماز و قرآن بسیار در حرم و رعایت آداب دیگر، که برای زیارت ذکر شده است، به انسان کمک می‌کند تا با روانی سالم از سفره گسترده نعمتهای معنوی خداوند بهره‌مند گردد.

«اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقَ الطَّاعَةِ وَبُعْدَ الْمَعْصِيَةِ، وَصِدْقَ النَّيِّ، وَعِزْفَانَ الْحُرْمَةِ، وَآكْرِمْنَا بِالْهُدَى وَالِاسْتِقَامَةِ، وَسَدِّدْ أَسْتِنَّا بِالصَّوَابِ وَالْحِكْمَةِ، وَامْلَأْ قُلُوبَنَا بِالْعِلْمِ وَالْمَعْرِفَةِ، وَطَهِّرْ بُطُونَنَا مِنَ الْحَرَامِ وَالشُّبْهَةِ...»

ص: ۱۸

صفحه خالی

ص: ۱۹

فصل اول: ادعیه و زیارات مشترکه

اشاره

فصل اول:

ادعیه و زیارات مشترکه

ص: ۲۰
صفحه خالی

تعقیبات مشترکه نمازهای یومیه

از مصباح شیخ طوسی قدس سره و غیره نقل شده هرگاه سلام نماز را دادی، سه مرتبه «اللَّهُ أَكْبَرُ» بگو، و در هر یک دست‌ها را تا محاذی گوش‌ها بلند کن و سپس بگو:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، اللَّهُ أَحَدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، رَبُّنَا وَرَبُّ آبَائِنَا الْأَوْلِيَّينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحِيدٌ وَحِيدٌ وَحِيدٌ، أَنْجَزَ وَعِيدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَأَعَزَّ جُنْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحِيدَهُ، فَلَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَيُمِيتُ وَيُحْيِي، وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»،

ص: ۲۲

پس بگو:

«أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ»

پس بگو:

«اللَّهُمَّ اهْدِنِي مِنْ عِنْدِكَ وَافْضْ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ وَأَنْشُرْ عَلَيَّ مِنْ رَحْمَتِكَ وَأَنْزِلْ عَلَيَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي كُلَّهَا جَمِيعًا، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ كُلَّهَا جَمِيعًا إِلَّا أَنْتَ، اللَّهُمَّ انِي اسئلك من كل خير احاط به علمك، وأعوذ بك من كل شر احاط به علمك، اللهم اني اسئلك عافيتك في اموري كلها، وأعوذ بك من خزي الدنيا وعذاب الآخرة، وأعوذ بوجهك الكريم وعزتك التي لا ترام وقدرتك التي لا يمتنع منها شيء من شر الدنيا والآخرة ومن شر الأوجاع كلها ومن شر كل دابة أنت آخذ بناصيتها، ان ربي عليصراط مستقيم، ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم، توكلت على الحي

ص: ۲۳

الَّذِي لَا يَمُوتُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبْرُهُ تَكْبِيرًا».

پس تسبیح حضرت زهرا علیها السلام را می‌گویی، و پیش از آن که از موضع خود حرکت کنی ده مرتبه بگو:

«أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، الْهَاءُ وَاحِدًا أَحَدًا فَزِدْ أَصَمَدًا لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا».

و برای این تهلیل فضیلت بسیار وارد شده، خصوصاً در تعقیب نماز صبح و شام و هنگام طلوع و غروب آفتاب.

و در صحیفه علویّه است در تعقیب هر فریضه می‌گویی:

«يَا مَنْ لَا يَشْغَلُهُ سَمْعٌ عَنْ سَمْعٍ وَيَا مَنْ لَا يَغْلُظُهُ السَّائِلُونَ وَيَا مَنْ لَا يَبْرُمُهُ الْحَاحُ الْمُلْحِينِ، اذْفَى بَرَدَ

ص: ۲۴

عَفْوِكَ وَحَلَاوَةَ رَحْمَتِكَ وَمَغْفِرَتِكَ»،

و نیز می‌گویی:

«الهی هذِهِ صَلَاتِي عَلَيْهَا لَا لِحَاجَةٍ مِنْكَ إِلَيْهَا وَلَا رَغْبَةٍ مِنْكَ فِيهَا إِلَّا تَعْظِيمًا وَطَاعَةً وَاجَابَةً لَكَ الی مَا أَمَرْتَنِي بِهِ، الاهی انْ كَانَ فِيهَا خَلَلٌ أَوْ نَقْصٌ مِنْ رُكُوعِهَا أَوْ سُجُودِهَا فَلَا تُؤَاخِذْنِي وَتَفَضَّلْ عَلَيَّ بِالْقَبُولِ وَالْغُفْرَانِ».

و نیز بعد از هر نماز این دعا را که پیغمبر صلی الله علیه و آله برای حافظه تعلیم امیرالمؤمنین علیه السلام نمود، می‌خوانی:

«سُبْحَانَ مَنْ لَا يَعْتَدِي عَلَى أَهْلِ مَمْلَكَتِهِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَأْخُذُ أَهْلَ الْأَرْضِ بِالْأَلْوَانِ الْعُدَابِ، سُبْحَانَ الرَّءُوفِ الرَّحِيمِ، اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِي قَلْبِي نُورًا وَبَصْرًا وَفَهْمًا وَعِلْمًا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

و از خطّ شیخ شهید منقول است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود: هر که بخواهد خدا او را در قیامت بر اعمال بدش مطلع نگرداند و دیوان گناهایش را نگشاید،

ص: ۲۵

بعد از هر نماز این دعا را بخواند:

«اللَّهُمَّ أَنْ مَغْفِرَتِكَ أَرْجَى مِنْ عَمَلِي وَأَنْ رَحْمَتِكَ أَوْسَعُ مِنْ ذَنْبِي، اللَّهُمَّ أَنْ كَانَ ذَنْبِي عِنْدَكَ عَظِيماً فَعَفُوكَ اعْظُمْ مِنْ ذَنْبِي، اللَّهُمَّ أَنْ لَمْ أَكُنْ أَهْلاً أَنْ أَبْلُغَ رَحْمَتَكَ فَارْحَمْنِي وَأَهْلُ أَنْ تَبْلُغَنِي وَتَسَعْنِي، لِأَنَّهَا وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ».

و از ابن بابویه رحمه الله منقول است که فرموده: چون از تسبیح حضرت فاطمه علیها السلام فارغ شوی، بگو:

«اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، وَلَكَ السَّلَامُ، وَالِيكَ يَعُودُ السَّلَامُ، سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ، وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الْإِثْمَةِ الْهَادِيَةِ الْمُهَيِّدِينَ، السَّلَامُ عَلَى جَمِيعِ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَمَلَائِكَتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، السَّلَامُ عَلَى عَلِيٍّ

ص: ۲۶

امیر المؤمنین، السَّلامُ عَلَی الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَي شَبَابِ اَهْلِ الْجَنَّةِ اَجْمَعِينَ، السَّلامُ عَلَی عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ، السَّلامُ عَلَی مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ باقرِ عِلْمِ النَّبِيِّينَ، السَّلامُ عَلَی جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ، السَّلامُ عَلَی مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ الْكَاظِمِ، السَّلامُ عَلَی عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا، السَّلامُ عَلَی مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْجَوادِ، السَّلامُ عَلَی عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ الْهَادِي، السَّلامُ عَلَی الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الزَّكِيِّ الْعَسِيْكَرِيِّ، السَّلامُ عَلَی الْحُجَّهِ بْنِ الْحَسَنِ الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ».

پس هر حاجت که داری از خدا بطلب.

شیخ کفعمی فرموده: بعد از نمازها می گویی:

«رَضِيْتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ نَبِيًّا وَبِعَلِيِّ إِمَامًا وَبِالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَعَلِيٍّ وَمُحَمَّدٍ وَجَعْفَرٍ وَمُوسَى وَعَلِيٍّ

ص: ۲۷

وَمُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَالْحَسَنِ وَالْخَلْفِ الصَّالِحِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ائِمَّةً وَسَادَةً وَقَادَةً، بِهِمْ اتَّوَلَى وَمِنْ اَعْدَائِهِمْ اَتَبَرَّءُ».

پس سه مرتبه بگو:

«اللَّهُمَّ اِنِّى اَسْتَلْكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ وَالْمُعَافَاةَ فِى الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ».

ذکر توبه

اَسْتَغْفِرُ اللهَ الَّذِى لا اِلهَ اِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ، الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ وَاتُوبُ اِلَيْهِ، وَاسْتِئْتَلُّهُ اِنْ يُصَلِّى عَلٰى مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ، وَاَنْ يُّتُوْبَ عَلٰى تُوْبَةٍ عَبْدٍ ذَلِيْلٍ خَاضِعٍ خَاشِعٍ، فَقِيْرٍ مَسْكِيْنٍ مُسْتَكِيْنٍ لا يَمْلِكُ لِنَفْسِهِ نَفْعًا وَّلا ضَرًّا، وَّلا مَوْتًا وَّلا حَيٰوَةً وَّلا نُشُوْرًا.

ص: ۲۸

دعای کمیل

این دعا از دعاهای معروفی است که حضرت علی علیه السلام آن را به «کمیل بن زیاد» - که از اصحاب خاص وی بود - تعلیم داد. نیایشی عاشقانه و عارفانه است که بنده‌ای به درگاه خدای غفار انجام می‌دهد، و از پروردگار، رحمت و بخشایش می‌طلبد. علامه مجلسی رحمه الله آن را از بهترین دعاها شمرده است.

این دعا در شب‌های نیمه شعبان و در هر شب جمعه خوانده می‌شود، و برای ایمنی از گزند دشمنان و افزایش روزی و آمرزش گناهان مفید است.

متن دعای شریف را مرحوم شیخ و سید رحمهما الله آورده‌اند، و طبق نقل «مصباح المتهجد» چنین است:

اللَّهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِیْ وَسِعَتْ کُلَّ شَیْءٍ، وَبِقُوَّتِكَ الَّتِیْ قَهَرَتْ بِهَا کُلَّ شَیْءٍ، وَخَضَعَتْ لَهَا کُلَّ شَیْءٍ، وَذَلَّ لَهَا کُلَّ شَیْءٍ، وَبِجَبْرُوتِكَ الَّتِیْ غَلَبَتْ بِهَا

ص: ۲۹

كُلُّ شَيْءٍ، وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي لَا يَقُومُ لَهَا شَيْءٌ، وَبِعَظَمَتِكَ الَّتِي مَلَأَتْ كُلَّ شَيْءٍ، وَبِسُلْطَانِكَ الَّذِي عَلَا كُلَّ شَيْءٍ، وَبِوَجْهِكَ الْبَاقِيَ بَعْدَ فَنَاءِ كُلِّ شَيْءٍ، وَبِأَسْمَانِكَ الَّتِي مَلَأَتْ أَرْكَانَ كُلِّ شَيْءٍ، وَبِعِلْمِكَ الَّذِي احْطَى بِكُلِّ شَيْءٍ، وَبِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي اضَاءَ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ، يَا نُورُ يَا قُدُّوسُ، يَا أَوَّلَ الْأَوَّلِينَ وَيَا آخِرَ الْآخِرِينَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَهْتِكُ الْعِصَمَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُنْزِلُ النَّقَمَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُعَيِّرُ النَّعَمَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَحْبِسُ الدُّعَاءَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُنْزِلُ الْبَلَاءَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي كُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ، وَكُلَّ خَطِيئَةٍ أَخْطَأْتُهَا، اللَّهُمَّ انِّي اتَّقَرَّبُ إِلَيْكَ بِذِكْرِكَ، وَاسْتَشْفَعُ بِكَ إِلَى نَفْسِكَ، وَاسْأَلُكَ بِجُودِكَ أَنْ تُدْنِيَنِي مِنْ قُرْبِكَ، وَأَنْ تُوزِعَنِي شُكْرَكَ، وَأَنْ تُلْهِمَنِي ذِكْرَكَ، اللَّهُمَّ انِّي اسْأَلُكَ سُؤَالَ خَاضِعٍ مُتَدَلِّلٍ خَاشِعٍ، أَنْ تُسَامِحَنِي

ص: ۳۰

وَتَرَحَّمَنِي وَتَجَعَّلَنِي بِقَسِيمِكَ رَاضِيًا قَانِعًا، وَفِي جَمِيعِ الْأَحْوَالِ مُتَوَاضِعًا، اللَّهُمَّ وَاسْتَلُوكَ سُؤَالَ مَنْ اسْتَدَّتْ فَاقَتُهُ، وَأَنْزَلَ بِكَ عِنْدَ الشَّدَائِدِ حَاجَتَهُ، وَعَظَّمَ فِيمَا عِنْدَكَ رَغْبَتَهُ، اللَّهُمَّ عَظَّمَ سُلْطَانُكَ، وَعَلَا مَكَانُكَ، وَخَفِيَ مَكْرُوكُكَ، وَظَهَرَ أَمْرُكَ، وَغَلَبَ قَهْرُكَ، وَجَرَتْ قُدْرَتُكَ، وَلَا يُمَكِّنُ الْفِرَارُ مِنْ حُكُومَتِكَ، اللَّهُمَّ لَا اجِدُ لِذُنُوبِي غَافِرًا، وَلَا لِقَبَائِحِي سَاتِرًا، وَلَا لِشَيْءٍ مِنْ عَمَلِي الْقَبِيحِ بِالْحَسَنِ مُبَدَّلًا غَيْرَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَتَجَرَّأْتُ بِجَهْلِي وَسَيِّئْتُ إِلَى قَدِيمِ ذِكْرِكَ لِي وَمَنَّكَ عَلَيَّ، اللَّهُمَّ مَوْلَايَ كَمْ مِنْ قَبِيحٍ سَتَرْتَهُ، وَكَمْ مِنْ فَادِحٍ مِنَ الْبَلَاءِ أَقْلَنْتَهُ، وَكَمْ مِنْ عِتَارٍ وَقَيْتَهُ، وَكَمْ مِنْ مَكْرُوهٍ دَفَعْتَهُ، وَكَمْ مِنْ ثَنَاءٍ جَمِيلٍ لَسْتُ أَهْلًا لَهُ نَشَرْتَهُ، اللَّهُمَّ عَظَّمَ بِلَائِي، وَأَفْرَطَ بِي سُوءُ حَالِي، وَقَصُرَتْ بِي أَعْمَالِي، وَقَعَدْتُ بِي أَغْلَالِي، وَحَبَسَنِي عَنْ نَفْعِي بُعْدُ أَمَلِي،

ص: ۳۱

وَخَدَعْتَنِي الدُّنْيَا بِغُرُورِهَا، وَنَفْسِي بِجِنَائِهَا وَمِطَالِي، يَا سَيِّدِي فَاسْتُلْكَ بِعِزَّتِكَ أَنْ لَا يَحْجُبَ عَنْكَ دُعَائِي سُوءَ عَمَلِي وَفِعَالِي، وَلَا تَنْفُضْ حَنِي بَخْفِي مِمَّا أَطَّلَعْتَ عَلَيْهِ مِنْ سِرِّي، وَلَا تُعَاجِلْنِي بِالْعُقُوبَةِ عَلَيَّ مَا عَمِلْتَهُ فِي خَلَوَاتِي مِنْ سُوءٍ فَعَلِي وَأَسَأْتِي، وَدَوَامِ تَفْرِيطِي وَجَهَالْتِي، وَكَثْرَةِ شَهَوَاتِي وَغَفْلَتِي، وَكُنِ اللَّهُمَّ بِعِزَّتِكَ لِي فِي كُلِّ الْأَحْوَالِ رَءُوفًا، وَعَلَيَّ فِي جَمِيعِ الْأُمُورِ عَطُوفًا، اَللّٰهُمَّ رَبِّي مَنْ لِي غَيْرُكَ اسْتَيْلُهُ كَشَفَ ضُرِّي وَالنَّظَرَ فِي امْرِي، اَللّٰهُمَّ اَجْرِيَّتْ عَلَيَّ حُكْمًا اَتَّبَعْتُ فِيهِ هَيْوَى نَفْسِي، وَلَمْ اَخْتَرَسْ فِيهِ مِنْ تَزْيِينِ عَيْدُوِي، فَغَرَّنِي بِمَا اَهْوَى، وَاسْتَيْجَدُهُ عَلَيَّ ذَلِكُ الْقَضَاءِ، فَتَجَاوَزْتُ بِمَا جَرَى عَلَيَّ مِنْ ذَلِكِ بَعْضَ حُدُودِكَ، وَخَالَفْتُ بَعْضَ اِوَامِرِكَ، فَلَكَ الْحُجَّةُ عَلَيَّ فِي جَمِيعِ ذَلِكِ، وَلَا حُجَّةَ لِي فِيْمَا جَرَى عَلَيَّ فِيهِ قَضَاؤُكَ، وَالزَّمَنِي حُكْمُكَ

ص: ۳۲

وَبَلَاؤُكَ، وَقَدْ اتَيْتُكَ يَا هَلِي بَعْدَ تَفْصِيرِي وَاسْرِافِي عَلَى نَفْسِي، مُعْتَذِرًا نَادِمًا، مُنْكَسِرًا مُشْتَقِيلًا، مُسْتَغْفِرًا مُنِيبًا، مُقِرًّا مُدْعِنًا مُعْتَرِفًا، لَا
 اِجْدُ مَفْرَأً مِمَّا كَانَ مِنِّي، وَلَا مَفْرَعًا اتَوَجَّهُ إِلَيْهِ فِي امْرِي، غَيْرَ قَبُولِكَ عُذْرِي وَادْخَالِكَ أَيَايَ فِي سَعَةِ رَحْمَتِكَ، اللَّهُمَّ فَاقْبَلْ عُذْرِي،
 وَارْحَمْ شِدَّةَ ضُرِّي، وَفُكْنِي مِنْ شِدِّ وَثَاقِي، يَا رَبِّ ارْحَمْ ضَعْفَ بَدَنِي، وَرِقَّةَ جِلْدِي، وَدِقَّةَ عَظْمِي، يَا مَنْ بَدَأَ خَلْقِي وَذَكَرْتَنِي، وَتَرَبَّيْتَنِي
 وَبَرَّيْتَنِي وَتَغَذَّيْتَنِي، هَبْنِي لِابْتِدَاءِ كَرَمِكَ، وَسَلْفِ بَرِّكَ بِي، يَا هَلِي وَسَيِّدِي وَرَبِّي، اتْرَاكَ مُعَذِّبِي بِنَارِكَ بَعْدَ تَوْحِيدِكَ، وَبَعْدَ مَا أَنْطَوَى
 عَلَيْهِ قَلْبِي مِنْ مَعْرِفَتِكَ، وَلَهَجَ بِهِ لِسَانِي مِنْ ذِكْرِكَ، وَاعْتَقَدَهُ ضَمِيرِي مِنْ حُبِّكَ وَبَعْدَ صِدْقِ اعْتِرَافِي وَدُعَائِي خَاضِعًا لِرُبُوبِيَّتِكَ، هَيِّئْ لِي
 أَنْتَ اَكْرَمُ مِنْ أَنْ تُصَيِّحَ مِنْ رَبِّيَّتِهِ، أَوْ تُبْعَدَ مِنْ اذْنِيَّتِهِ، أَوْ تُشَرِّدَ مِنْ آوِيَّتِهِ، أَوْ تُسَلِّمَ إِلَى الْبَلَاءِ مِنْ كَفَيْتِهِ

ص: ۳۳۰

وَرَحْمَتُهُ، وَلَيْتَ شِعْرِي يَا سَيِّدِي وَالْهَى وَمَوْلَايَ! اُنْسِلْطِ النَّارَ عَلَيَّ وَجُوهٍ خَرَّتْ لِعَظَمَتِكَ سَاجِدَةً، وَعَلَى السُّنَنِ نَطَقَتْ بِتَوْحِيدِ كَصَادِقَةٍ
وَبِشُكْرِكَ مَادِحِيَةً، وَعَلَى قُلُوبٍ اعْتَرَفَتْ بِالْهَيْبَتِكَ مُحَقِّقَةً، وَعَلَى ضَمَائِرِ حَوْتٍ مِنَ الْعِلْمِ بِكَ حَتِيصَارَتْ خَاشِعَةً، وَعَلَى جَوَارِحِ سَبَعَتْ
إِلَى أَوْطَانِ تَعْبُدُكَ طَائِعِيَةً، وَأَشَارَتْ بِاسْتِغْفَارِكَ مُدْعِنَةً، مَا هَكَذَا الظَّنُّ بِكَ، وَلَا اخْبِرْنَا بِفَضْلِكَ عَنْكَ، يَا كَرِيمُ يَا رَبَّ وَأَنْتَ تَعْلَمُ
ضَعْفِي عَنْ قَلِيلٍ مِنْ بَلَاءِ الدُّنْيَا وَعُقُوبَاتِهَا وَمَا يَجْرِي فِيهَا مِنَ الْمَكَارِهِ عَلَى أَهْلِهَا، عَلَى أَنَّ ذَلِكَ بَلَاءٌ وَمَكْرُوهٌ قَلِيلٌ مَكْتُومٌ، يَسِيرٌ بِقَائِهِ،
قَصِيرٌ مُدْتَمَةٌ، فَكَيْفَ احْتِمَالِي لِبَلَاءِ الْآخِرَةِ وَجَلِيلِ وَقُوعِ الْمَكَارِهِ فِيهَا، وَهُوَ بَلَاءٌ تَطُولُ مُدَّتُهُ، وَيَدُومُ مَقَامُهُ، وَلَا يُخَفَّفُ عَنْ أَهْلِهِ لِأَنَّهُ لَا
يَكُونُ إِلَّا عَنْ غَضَبِكَ وَأَنْتِقَامِكَ وَسَخَطِكَ، وَهَذَا مَا لَا تَقُومُ لَهُ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ،

ص: ۳۴

یا سَیِّدِی فَکَیْفَ لِی وَاَنَا عَبْدُکَ الضَّعِیْفُ الذَّلِیْلُ، الْحَقِیْرُ الْمَسِیْکِیْنُ الْمُسْتَحْکِیْنُ، یا الهی وَرَبِّی وَسَیِّدِی وَمَوْلَای! لِأَيِّ الْأُمُورِ الْیَکُ اشْکُو،
وَلِیْمَا مِنْهَا اضْجُجُ وَابْکِی، لِأَلِیْمِ الْعَذَابِ وَشِدَّتِهِ، أَمْ لِطُولِ الْبَلَاءِ وَمُدَّتِهِ، فَلَنْصَبِرْ تَنی لِلْعُقُوبَاتِ مَعَ اَعْدَائِکَ، وَجَمَعْتَ بَیْنِی وَبَیْنَ اَهْلِ بَلَائِکَ،
وَفَرَّقْتَ بَیْنِی وَبَیْنَ اِحْبَائِکَ وَوَالِیَائِکَ، فَهَبْنِی یا الهی وَسَیِّدِی وَمَوْلَای وَرَبِّی! صَبْرْتُ عَلَی عِذَابِکَ فَکَیْفَ اصْبِرْ عَلَی فِرَاقِکَ، وَهَبْنِی یا
الهی صَبْرْتُ عَلَی حَرِّ نَارِکَ فَکَیْفَ اصْبِرْ عَنِ النَّظْرِ اِلَی کَرَامَتِکَ، أَمْ کَیْفَ اَسِکُنْ فِی النَّارِ وَرَجَائِی عَفْوِکَ، فَبِعِزَّتِکَ یا سَیِّدِی وَمَوْلَای!
اَقِیةً مُصَادِقًا لِّئِنْ تَرَکْتَنِی نَاطِقًا، لِأَضْحَجَنَّ اِلَیْکَ بَیْنَ اَهْلِهَا ضَحِیجَ الْأَمْلِیْنَ، وَلَأَصْرِخَنَّ اِلَیْکَ صِرَاحًا الْمُسْتَضِیْرِ خَیْنًا، وَلَابْکِیَنَّ عَلَیْکَ بُکَاءَ
الْفَاقِدِیْنَ، وَلَأُنَادِیَنَّکَ اِیْنِ کُنْتُ یا وَلِیُّ الْمُؤْمِنِیْنَ، یا غَایَةَ آمَالِ الْعَارِفِیْنَ، یا غِیَاثَ

ص: ۳۵

الْمُسْتَعِثِينَ، يَا حَيِّبَ قُلُوبِ الصَّادِقِينَ، يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ، أَفْتَرَاكَ سُبْحَانَكَ يَا إِلَهِي وَبِحَمْدِكَ تَشْمَعُ فِيهَا صَوْتِ عَبْدٍ مُسْلِمٍ سَاجِدٍ فِيهَا بِمُخَالَفَتِهِ، وَذَاقَ طَعْمَ عَذَابِهَا بِمَعْصِيَتِهِ، وَحُبَسَ بَيْنَ اطْبَاقِهَا بِجُرْمِهِ وَجَرِيرَتِهِ، وَهُوَ يَصْجُ إِلَيْكَ ضَعِيجٌ مُؤَمِّلٌ لِرَحْمَتِكَ، وَيُنَادِيكَ بِلسَانِ أَهْلِ تَوْحِيدِكَ، وَيَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِرُبُوبِيَّتِكَ، يَا مَوْلَايَ فَكَيْفَ يَبْقَى فِي الْعَذَابِ وَهُوَ يَرْجُوا مَا سَلَفَ مِنْ حِلْمِكَ، أَمْ كَيْفَ تُؤَلِّمُهُ النَّارَ وَهُوَ يَأْمَلُ فَضْلَكَ وَرَحْمَتَكَ، أَمْ كَيْفَ يُحْرِقُهُ لَهَبُهَا وَأَنْتَ تَسْمَعُ صَوْتَهُ وَتَرَى مَكَانَهُ، أَمْ كَيْفَ يَشْتَمِلُ عَلَيْهِ زَفِيرُهَا وَأَنْتَ تَعْلَمُ ضَعْفَهُ، أَمْ كَيْفَ يَتَقَلَّبُ بَيْنَ اطْبَاقِهَا وَأَنْتَ تَعْلَمُ صِدْقَهُ، أَمْ كَيْفَ تَرْجُرُهُ زَبَانِيَّتُهَا وَهُوَ يُنَادِيكَ يَا رَبُّهُ، أَمْ كَيْفَ يَرْجُو فَضْلَكَ فِي عَتَقِهِ مِنْهَا فَتَتْرُكُهُ فِيهَا، هَيْهَاتَ مَا ذَلِكَ الظَّنُّ بِكَ، وَلَا الْمَعْرُوفُ مِنْ فَضْلِكَ، وَلَا مُشَبَّهُ لِمَا عَامَلْتَ بِهِ

ص: ۳۶

الْمُؤَحِّدِينَ مِنْ بَرِّكَ وَاحْسَانِكَ، فَبِالْيَقِينِ أَقْطَعُ لَوْ لَا مَا حَكَمْتَ بِهِ مِنْ تَعْدِيبِ جاحِدِيكَ، وَقَضَيْتَ بِهِ مِنْ اخْتِلَادِ مُعَاذِيكَ، لَجَعَلْتَ
النَّارَ كُلَّهَا بَرْدًا وَسَيْلَانًا، وَمَا كَانَ لِأَحَدٍ فِيهَا مَقَرًّا وَلَا مُقَامًا، لِكِنَّكَ تَقَدَّسَتْ اسْمًا وَوَكْرًا، اقْسَمْتَ أَنْ تَمْلَأَهَا مِنَ الْكَافِرِينَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ
الْجَمْعِينَ، وَأَنْ تُخَلِّدَ فِيهَا الْمُعَاذِينَ وَأَنْتَ حَيْلٌ ثَنَاؤُكَ، قُلْتَ مُبْتَدِئًا وَتَطَوَّلْتَ بِالْإِنْعَامِ مُتَكْرِمًا، أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا
يَسْتَمُونَ، الْهَى وَسَيِّدِي فَاسِدُكَ بِالْقُدْرَةِ الَّتِي قَدَّرْتَهَا، وَبِالْقَضِيَّةِ الَّتِي حَتَمْتَهَا وَحَكَمْتَهَا، وَعَلَيْتَ مَنْ عَلَيْهِ اجْرِيَّتُهَا، أَنْ تَهَبَ لِي فِي هَذِهِ
اللَّيْلَةِ وَفِي هَذِهِ السَّاعَةِ، كُلَّ جُزْمِ اجْرِمْتُهُ، وَكُلَّ ذَنْبِ ادْنَبْتُهُ، وَكُلَّ قَبِيحِ اسْرَرْتُهُ، وَكُلَّ جَهْلِ عَمَلْتُهُ كَتَمْتُهُ أَوْ اغْلَنْتُهُ، اخْفَيْتُهُ أَوْ أَظْهَرْتُهُ،
وَكُلَّ سَيِّئَةٍ أَمَرْتَ بِاثْبَاتِهَا الْكِرَامَ الْكَاتِبِينَ، الَّذِينَ وَكَلْتَهُمْ بِحِفْظِ مَا يَكُونُ مِنِّي، وَجَعَلْتَهُمْ شُهُودًا عَلَيَّ مَعَ

ص: ۳۷

جَوَارِحِي، وَكُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيَّ مِنْ وَرَائِهِمْ، وَالشَّاهِدَ لِمَا خَفِيَ عَنْهُمْ، وَبِرَّحْمَتِكَ أَحْمِيْتُهُ وَبِفَضْلِكَ سَتَرْتَهُ، وَأَنْ تُوفِّرَ حَظِّي مِنْ كُلِّ خَيْرٍ أَنْزَلْتَهُ، أَوْ إِحْسَانٍ فَضَّلْتَهُ، أَوْ بَرٍّ نَسَرْتَهُ، أَوْ رِزْقٍ بَسَّطْتَهُ، أَوْ ذَنْبٍ تَغْفِرُهُ، أَوْ خَطَأٍ تَسْتُرُهُ، يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ، يَا إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ وَمَالِكَ رِقِّي، يَا مَنْ بِيَدِهِ نَاصِيَتِي، يَا عَلِيمًا بَصْرِي وَمَسْكِنِي، يَا خَيْرًا بِفَقْرِي وَفَاقَتِي، يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ، اسئلك بِحَقِّكَ وَقُدْسِكَ وَأَعْظَمِصَّةِ فَاتِكَ وَاسْمَائِكَ، أَنْ تَجْعَلَ أَوْقَاتِي مِنَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ بِذِكْرِكَ مَعْمُورَةً، وَبِحِدْمَتِكَ مَوْصُولَةً، وَأَعْمَالِي عِنْدَكَ مَقْبُولَةً حَتَّى تُكُونَ أَعْمَالِي وَأُورَادِي كُلُّهَا وَرَدًا وَاحِدًا، وَحَالِي فِي خِدْمَتِكَ سِرْمَدًا، يَا سَيِّدِي يَا مَنْ عَلَيْهِ مُعْوَلِي، يَا مَنْ إِلَيْهِ شَكْوَتُ أَحْوَالِي، يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ، قَوِّ عَلَى خِدْمَتِكَ جَوَارِحِي، وَأَشْدُدْ عَلَيَّ الْعَزِيمَةَ جَوَانِحِي،

ص: ۳۸

وَهَبْ لِي الْجِدَّ فِي خَشِيَّتِكَ، وَالذَّوَامَ فِي الْإِتِّصَالِ بِخِدْمَتِكَ، حَتَّى اسْرَحَ إِلَيْكَ فِي مَيَادِينِ السَّابِقِينَ، وَاسْرِعَ إِلَيْكَ فِي الْبَارِزِينَ، وَاشْتاقَ
إِلَى قُرْبِكَ فِي الْمُسْتَتَقِينَ، وَادْتَوَى مِنْكَ دُنُوَ الْمُخْلِصِينَ، وَاخْفَاكَ مَخَافَةَ الْمُوقِنِينَ، وَاجْتَمَعَ فِي جِوَارِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ، اللَّهُمَّ وَمَنْ ارَادَنِي
بِسُوءِ فَارِدِهِ، وَمَنْ كَادَنِي فَكَادُهُ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَحْسَنِ عِبِيدِكَ نَصِيئاً عِنْدَكَ، وَاقْرِبْهُمْ مَنْزِلَةً مِنْكَ، وَاخْصِهِمْ زُلْفَةً لَدَيْكَ، فَإِنَّهُ لَا يُنَالُ
ذَلِكَ إِلَّا بِفَضْلِكَ، وَجُدْ لِي بِجُودِكَ، وَاعْطِفْ عَلَيَّ بِمَجْدِكَ، وَاحْفَظْنِي بِرَحْمَتِكَ، وَاجْعَلْ لِسَانِي بِذِكْرِكَ لَهْجاً، وَقَلْبِي بِحُبِّكَ مُتِيماً،
وَمَنْ عَلَيَّ بِحُسْنِ اجَابَتِكَ، وَأَقْلَنِي عَثْرَتِي، وَأَغْفِرْ زَلَّتِي، فَإِنَّكَ قَضَيْتَ عَلَيَّ عِبَادَتَكَ بِعِبَادَتِكَ، وَأَمَرْتَهُمْ بِدُعَائِكَ، وَضَمِنْتَ لَهُمْ الْإِجَابَةَ،
فَالَيْكَ يَا رَبُّ نَصَبْتُ وَجْهِي، وَالَيْكَ يَا رَبُّ مَدَدْتُ يَدِي، فَعِزَّتِكَ اسْتَجِبْ لِي دُعَائِي، وَبَلِّغْنِي

ص: ۳۹

مُنَايَ، وَلَا تَقَطِّعْ مِنْ فَضْلِكَ رَجَائِي، وَاكْفِنِي شَرَّ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ مِنْ اعْدَائِي، يَا سَرِيعَ الرِّضَا اغْفِرْ لِمَنْ لَا يَمْلِكُ إِلَّا الدُّعَاءُ، فَانِّكَ فَعَالٌ لِمَا تَشَاءُ، يَا مَنْ اسْتَمُّهُ دَوَاءٌ وَذِكْرُهُ شِفَاءٌ وَطَاعَتُهُ غِنَى، اَرْحَمْ مَنْ رَأْسُ مَالِهِ الرَّجَاءُ وَسَدِّاحُهُ الْبُكَاءُ، يَا سَابِغَ النَّعْمِ، يَا دَافِعَ النَّقْمِ، يَا نُورَ الْمُسْتَوْحِشِينَ فِي الظُّلْمِ، يَا عَالِمًا لَا يُعَلَّمُ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، وَصَلِّ عَلَى اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ وَالْأَنْبِيَاءِ الْمَيَامِينِ مِنْ آلِهِ وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا.

دعای ندبه

این دعای شریف، از معروف ترین دعاهاى معتبر شیعه است، و مضامین بلند و مفاهیم والایی دارد، و نجوانی است که یک مسلمان منتظر، به یاد آن امام غایب از نظر، به درگاه خداوندی عرضه می کند. مروری بر

ص: ۴۰

اعتقادات و باورهای شیعه نسبت به فضایل اهل بیت و نوید آمدن حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و اصلاح جهان و گسترش عدل در سایه حکومت جهانی آن دادگستر موعود است، و مستحب است که در چهار عید، یعنی روزهای عید فطر، قربان، غدیر، و جمعه خوانده شود.

شیخ بزرگوار محمد بن المشهدی در کتاب «مزار» خود که از مدارک کتاب «بحار» علامه مجلسی است و سید بن طاوس در کتاب «مصباح الزائر» و میرداماد در کتاب «الایام الاربعه» و دیگران روایت کرده‌اند که امام‌صادق علیه السلام دعای ندبه را در روز عید غدیر، فطر، قربان و جمعه قرائت می‌فرمود. متن دعا چنین است:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ نَبِيِّهِ وَآلِهِ، وَسَلَّم تَسْلِيمًا، اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا جَرَى بِهِ قَضَائِكَ فِي أَوْلِيَائِكَ،
الَّذِينَ اسْتَخْلَصْتَهُمْ لِنَفْسِكَ وَدِينِكَ، إِذِ اخْتَرْتَ لَهُمْ جَزِيلَ مَا عِنْدَكَ مِنْ

ص: ۴۱

النَّعِيمِ الْمُقِيمِ، الَّذِي لَا زَوَالَ لَهُ وَلَا اضْمِحْلَالَ، بَعِدَ أَنْ شَرَطْتَ عَلَيْهِمُ الزُّهْدَ فِي دَرَجَاتِ هَذِهِ الدُّنْيَا الدَّيَّيَّةِ، وَزُخْرُفِهَا وَزِبْرَجِهَا، فَشَرَطُوا لَكَ ذِيكَ، وَعَلِمَتِ مِنْهُمْ الْوَفَاءَ بِهِ، فَقَبِلْتَهُمْ وَقَرَّبْتَهُمْ، وَقَدَّمْتَ لَهُمُ الذُّكْرَ الْعَلِيِّ وَالنَّسَاءَ الْجَلِيَّ، وَاهْبَطْتَ عَلَيْهِمْ مَلَائِكَتِكَ، وَكَرَّمْتَهُمْ بِوَحْيِكَ، وَرَفَعْتَهُمْ بِعِلْمِكَ، وَجَعَلْتَهُمُ الذَّرِيعَةَ إِلَيْكَ، وَالْوَسِيلَةَ إِلَى رِضْوَانِكَ، فَبَعْضُ اسْمِكَ جَنَّتِكَ إِلَى أَنْ أَخْرَجْتَهُ مِنْهَا، وَبَعْضُ حَمَلْتَهُ فِي فُلْكَكَ وَنَجَّيْتَهُ وَمَنْ آمَنَ مَعَهُ مِنَ الْهَلَكَةِ بِرَحْمَتِكَ، وَبَعْضُ اتَّخَذْتَهُ لِنَفْسِكَ خَلِيلاً، وَسَيِّئَكَ لِسَانِصِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ، فَاجْتَبَيْتَهُ وَجَعَلْتَ ذَلِكَ عَلِيّاً، وَبَعْضُ كَلَّمْتَهُ مِنْ شَجَرِهِ تَكْلِيماً، وَجَعَلْتَ لَهُ مِنْ أُخِيهِ رِذْءاً وَوَزِيراً، وَبَعْضُ أَوْلَدْتَهُ مِنْ غَيْرِ ابٍ وَأَتَيْتَهُ الْبَيْنَاتِ، وَأَيْدْتَهُ بِرُوحِ الْقُدْسِ، وَكُلُّ شَرَعْتَ لَهُ شَرِيعَةً، وَنَهَجْتَ لَهُ مِنْهَاجاً، وَتَخَيَّرْتَ لَهُ أَوْصِيَاءَ، مُسْتَحْفِظاً بَعْدَ مُسْتَحْفِظٍ، مِنْ مُدَّةِ

ص: ۴۲

إِلَىٰ مُدَّةٍ أَقَامَهُ لِدِينِكَ، وَحُجَّهٌ عَلَىٰ عِبَادِكَ، وَلَيْلًا يَزُولُ الْحَقُّ عَنْ مَقَرِّهِ، وَيَغْلِبُ الْبَاطِلُ عَلَىٰ أَهْلِهِ، وَلَا يَقُولُ أَحَدٌ لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا مُنْذِرًا، وَأَقَمْتَ لَنَا عِلْمًا هَادِيًا، فَتَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَنْدَلَّ وَنَخْزَىٰ، إِلَىٰ أَنْ أَنْتَهَيْتَ بِالْأَمْرِ إِلَىٰ حَبِيبِكَ وَنَجِيِّكَ مُحَمَّدٍ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، فَكَانَ كَمَا أَنْتَجَبْتَهُ سَيِّدًا مَنْ خَلَقْتَهُ، وَصَيَّرْتَهُ مِنْ خَلْقَتِهِ، وَأَفْضَلَ مِنْ اجْتَبَيْتَهُ، وَأَكْرَمَ مِنْ اعْتَمَدْتَهُ، قَدَّمْتَهُ عَلَىٰ أَنْبِيَائِكَ، وَبَعَثْتَهُ إِلَىٰ الثَّقَلَيْنِ مِنْ عِبَادِكَ، وَأَوْطَأْتَهُ مَشَارِقَكَ وَمَغَارِبَكَ، وَسَخَّرْتَ لَهُ الْبَرَّاقَ، وَعَرَجْتَ بِرُوحِهِ

]به

[إِلَىٰ سَيِّمَائِكَ، وَأَوْدَعْتَهُ عِلْمَ مَا كَانَ وَمَا يَكُونُ إِلَىٰ انْقِضَاءِ خَلْقِكَ، ثُمَّ نَصَّرْتَهُ بِالرُّعْبِ، وَحَفَفْتَهُ بِجِبْرِئِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَالْمُسَوِّمِينَ مِنْ مَلَائِكَتِكَ، وَوَعَدْتَهُ أَنْ تُظَهَرَ دِينُهُ عَلَىٰ الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ، وَذَلِكَ بَعْدَ أَنْ بَوَّأْتَهُ مَبُوءَ صِدْقٍ مِنْ أَهْلِهِ، وَجَعَلْتَ لَهُ وَلَهُمْ أَوَّلَ

بَيْتٍ وَضَع

ص: ۴۳

لِلنَّاسِ لِلَّذِي بَكَتَهُ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ، فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ، وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَقُلْتُ: أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ثُمَّ جَعَلْتَ اجْرَ مُحَمَّدٍ صَ لِمَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَوَدَّةً فِي كِتَابِكَ، فَقُلْتُ: قُلْ لَا اسْتِئْذَانُ لَكُمْ عَلَيْهِ اجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى وَقُلْتُ: مَا سِئَلْتُكُمْ مِنْ اجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ وَقُلْتُ: مَا اسْتِئْذَانُ لَكُمْ مِنْ اجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا، فَكَانُوا هُمُ السَّبِيلَ إِلَيْكَ، وَالْمَسْئَلُكَ إِلَىٰ رِضْوَانِكَ، فَلَمَّا انْقَضَتْ أَيَّامُهُ اِقَامَ وَلِيُّهُ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، صَ لِمَوَاتِكَ عَلَيْهِمَا وَآلِهِمَا، هَادِيًا إِذْ كَانَ هُوَ الْمُنْدِرَ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ، فَقَالَ وَالْمَلَأُ أَمَامَهُ: مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ، اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ، وَعَادِ مَنْ عَادَاهُ، وَأَنْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ، وَاحْذُلْ مَنْ حَذَلَهُ، وَقَالَ: مَنْ كُنْتُ أَنَا نَبِيَّهُ فَعَلِيٌّ أَمِيرُهُ. وَقَالَ: أَنَا وَعَلِيٌّ مِنْ شَجَرَةٍ وَاحِدَةٍ

ص: ۴۴

وَسَائِرِ النَّاسِ مِنْ شَجَرِ شَتَّى، وَاحِلَهُ مَحَلَّ هَارُونَ مِنْ مُوسَى، فَقَالَ لَهُ: أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي. وَرَوَّجَهُ ابْنَتَهُ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، وَاحِلَ لَهُ مِنْ مَسْجِدِهِ مَا حَلَّ لَهُ، وَسَيِّدَ الْأَبْوَابِ إِلَّا بَابَهُ، ثُمَّ أَوْدَعَهُ عِلْمَهُ وَحِكْمَتَهُ، فَقَالَ: أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلِيٌّ بَابُهَا، فَمَنْ أَرَادَ الْمَدِينَةَ وَالْحِكْمَةَ فَلْيَأْتِهَا مِنْ بَابِهَا، ثُمَّ قَالَ: أَنْتَ اخِي وَوَصِيِّي وَوَارِثِي، لِحْمِكَ مِنْ لِحْمِي، وَدَمِّكَ مِنْ دَمِي، وَسَلِّمَكَ سَلِّمِي، وَحَرْبِكَ حَرْبِي، وَالْإِيمَانَ مُخَالِطَ لِحْمِكَ وَدَمِّكَ كَمَا خَالَطَ لِحْمِي وَدَمِي، وَأَنْتَ غَدًا عَلَى الْحَوْضِ خَلِيفَتِي، وَأَنْتَ تَقْضِي دِينِي وَتُنْجِزُ عِدَاتِي، وَشِيعَتِكَ عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ مُبَيَّضَةٍ وَجُوهُهُمْ حَوْلِي فِي الْجَنَّةِ، وَهُمْ جِيرَانِي، وَلَوْلَا أَنْتَ يَا عَلِيُّ لَمْ يُعْرِفِ الْمُؤْمِنُونَ بَعْدِي، وَكَانَ بَعْدَهُ هُدًى مِنَ الضَّلَالِ وَنُورًا مِنَ الْعَمَى، وَحَبْلَ اللَّهِ الْمَتِينِ

ص: ۴۵

وَصِرَاطُهُ الْمُسْتَقِيمَ، لَا يُشْبِهُ بِقَرَابَةٍ فِي رَحِمٍ، وَلَا بِسَابِقَةٍ فِي دِينٍ، وَلَا يُلْحَقُ فِي مَنْقَبِهِ مِنْ مَنْاقِبِهِ، يَحْدُو حَذْوَ الرَّسُولِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمَا
 وَآلِهِمَا، وَيُقَاتِلُ عَلَى التَّوِيلِ، وَلَا تَأْخُذُهُ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَائِمٌ، قَدْ وَتَرَ فِيهِ صَيَّةَ نَادِيدِ الْعَرَبِ، وَقَتَلَ ابْنَالَهْمَ وَنَاوَشَ ذُؤَابَانَهُمْ، فَأَوْدَعَ قُلُوبَهُمْ
 أَحْقَادًا، يَدْرِيَهُ وَخَيْرِيَهُ وَحَنِينِيَهُ وَغَيْرُهُنَّ، فَاضْبَبَتْ عَلَى عِدَاوَتِهِ، وَكَبَّتْ عَلَى مُنَايَدَتِهِ، حَتَّى قَتَلَ النَّاكِثِينَ وَالْقَاسِطِينَ وَالْمَارِقِينَ، وَلَمَّا
 قَضَى نَحْبَهُ، وَقَتَلَهُ اشْقَى الْآخِرِينَ، يَتَّبِعُ اشْقَى الْأَوْلِينَ، لَمْ يُمْتَلِ أَمْرُ رَسُولِ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي الْهَادِينَ بَعْدَ الْهَادِينَ، وَالْأُمَّةُ مُصْرَّةٌ
 عَلَى مَقْتِهِ، مُجْتَمِعَةٌ عَلَى قَطْعِيهِ رَحِمِهِ، وَأَقْصَاءٌ وُلْدِهِ إِلَّا الْقَلِيلَ مِمَّنْ وَفِي لِرِعَايَةِ الْحَقِّ فِيهِمْ، فَقَتَلَ مَنْ قَتَلَ، وَسَبَى مَنْ سَبَى، وَأَقْصَى مَنْ
 أَقْصَى، وَجَرَى الْقَضَاءُ لَهُمْ بِمَا يُزْجِي لَهُ حُسْنُ الْمُتَوَبِّهِ، إِذْ كَانَتْ الْأَرْضُ لِلَّهِ يُورِثُهَا

ص: ۴۶

مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ، وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ، وَسُبْحَانَ رَبَّنَا اِنْ كَانَ وَعْدُ رَبَّنَا لَمَفْعُولًا، وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، فَعَلَى الْأَطْيَابِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمَا وَآلِهِمَا، فَلْيَبْكِكِ الْبَاكُونَ، وَيَا هُمْ فَلْيَنْدُبِ النَّادِبُونَ، وَلِمِثْلِهِمْ فَلْيَذْرِفِ الدُّمُوعُ، وَلْيَصْرِخِ الصَّارِحُونَ، وَيَضَعِجِ الضَّاجِحُونَ، وَيَعَجِّجِ الْعَاجِحُونَ، اَيْنَ الْحَسَنُ اَيْنَ الْحُسَيْنِ، اَيْنَ ابْنَاءِ الْحُسَيْنِ، صَالِحٌ بَعْدَ صَالِحٍ، وَصَادِقٌ بَعْدَ صَادِقٍ، اَيْنَ السَّبِيلِ بَعْدَ السَّبِيلِ، اَيْنَ الْخَيْرِ بَعْدَ الْخَيْرِ، اَيْنَ الشُّمُوسِ الطَّالِعَةِ، اَيْنَ الْأَقْمَارِ الْمُنِيرَةِ، اَيْنَ الْأَنْجُمِ الزَّاهِرَةِ، اَيْنَ أَعْلَامِ الدِّينِ وَقَوَاعِدِ الْعِلْمِ، اَيْنَ بَقِيَّةِ اللَّهِ الَّتِي لَا تَخْلُو مِنَ الْعَتْرَةِ الْهَادِيَةِ، اَيْنَ الْمَعْدُ لِقَطْعِ دَابِرِ الظَّلْمَةِ، اَيْنَ الْمُنتَظِرِ لِإِقَامَةِ الْأَمْتِ وَالْعُوجِ، اَيْنَ الْمُزْتَجِي لِزَالَةِ الْجُورِ وَالْعُدْوَانِ، اَيْنَ الْمُدَّخِرِ لِتَجْدِيدِ الْفَرَائِضِ وَالسُّنَنِ، اَيْنَ

ص: ۴۷

الْمُتَخَيِّرُ لِإِعَادَةِ الْمَلَّةِ وَالشَّرِيعَةِ، ائِنَّ الْمُؤَمَّلُ لِأَحْيَاءِ الْكِتَابِ وَحُدُودِهِ، ائِنَّ مُحْيِي مَعَالِمِ الدِّينِ وَاهْلِهِ، ائِنَّ قَاصِمِ شَوْكَةِ الْمُعْتَدِينَ، ائِنَّ هَادِمِ
 ائِنَّبِيَةِ الشُّرُكِ وَالنَّفَاقِ، ائِنَّ مُبِيدُ أَهْلِ الْفُسُوقِ وَالْعَصِيَانِ وَالطُّغْيَانِ، ائِنَّ حَاصِدُ فُرُوعِ الْعَيْ وَالشَّقَاقِ، ائِنَّ طَامِسِ آثَارِ الزَّيْنِ وَالْأَهْوَاءِ، ائِنَّ
 قَاطِعِ حَبَائِلِ الْكُذْبِ وَالْإِفْتِرَاءِ، ائِنَّ مُبِيدُ الْعِتَاهِ وَالْمَرَدَّةِ، ائِنَّ مُسْتَأْصِلُ أَهْلِ الْعِنَادِ وَالتَّضْلِيلِ وَاللَّحَادِ، ائِنَّ مُعْزُ الْأَوْلِيَاءِ وَمُذِلُّ الْأَعْدَاءِ، ائِنَّ
 جَامِعِ الْكَلِمَةِ عَلَى التَّقْوَى، ائِنَّ بَابُ اللَّهِ الَّذِي مِنْهُ يُوتَى، ائِنَّ وَجْهُ اللَّهِ الَّذِي إِلَيْهِ يَتَوَجَّهُ الْأَوْلِيَاءُ، ائِنَّ السَّبَبُ الْمُتَّصِلُ بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ،
 ائِنَّصَاحِبُ يَوْمِ الْفَتْحِ وَنَاشِئُ رَأْيَةِ الْهُدَى، ائِنَّ مُؤَلَّفُ شَمْلِ الصَّلَاحِ وَالرِّضَا، ائِنَّ الطَّالِبُ بِإِذْنِ الْأَنْبِيَاءِ وَابْنَاءِ الْأَنْبِيَاءِ، ائِنَّ الطَّالِبُ بِدَمِ
 الْمُقْتُولِ بِكَرْبَلَاءَ، ائِنَّ الْمَنْصُورُ عَلَى مَنْ

ص: ۴۸

اعْتَدَى عَلَيْهِ وَافْتَرَى، اَيْنَ الْمُضْطَرُّ الَّذِي يُجَابُ إِذَا دَعَا، اَيْنَ صَدْرُ الْخَلَائِقِ دُوَّ الْبِرِّ وَالتَّقْوَى، اَيْنَ ابْنُ النَّبِيِّ الْمُصْطَفَى، وَابْنُ عَلِيِّ الْمُؤْتَصَى،
 وَابْنُ خَدِيدَةَ الْغُرَّاءِ، وَابْنُ فَاطِمَةَ الْكُبْرَى، يَا بَابِي أَنْتَ وَامِّي وَنَفْسِي لَكَ الْوِقَاءُ وَالْحِمَى، يَا بَنَ السَّادَةِ الْمُقَرَّبِينَ، يَا بَنَ النَّجْبَاءِ الْأَكْرَمِينَ، يَا
 بَنَ الْهِدَاةِ الْمَهْدِيِّينَ، يَا بَنَ الْخَيْرَةِ الْمَهْدِيِّينَ، يَا بَنَ الْغَطَارِفَةِ الْأَنْجَبِينَ، يَا بَنَ الْأَطْيَابِ الْمُطَهَّرِينَ، يَا بَنَ الْخَضَارِمِ الْمُتَّجِبِينَ، يَا بَنَ
 الْقِمَاقِمِ الْأَكْرَمِينَ، يَا بَنَ الْبُدُورِ الْمُنِيرَةِ، يَا بَنَ الشَّرْجِ الْمُضِيئَةِ، يَا بَنَ الشُّهْبِ الثَّاقِبِ، يَا بَنَ الْأَنْجُمِ الزَّاهِرَةِ، يَا بَنَ السُّبُلِ الْوَاضِحَةِ، يَا بَنَ
 الْأَعْلَامِ اللَّائِحَةِ، يَا بَنَ الْعُلُومِ الْكَامِلَةِ، يَا بَنَ السُّنَنِ الْمَشْهُورَةِ، يَا بَنَ الْمَعَالِمِ الْمَأْتُورَةِ، يَا بَنَ الْمُعْجَزَاتِ الْمَوْجُودَةِ، يَا بَنَ الدَّلَائِلِ
 الْمَشْهُودَةِ، يَا بَنَ الصَّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ، يَا بَنَ النَّبَأِ الْعَظِيمِ، يَا بَنَ مَنْ هُوَ فِي أَمِّ الْكِتَابِ لَدَى اللَّهِ عَلِيٌّ

ص: ۴۹

حکیم، یا بنّ الآیاتِ وَالْبَیِّنَاتِ، یا بنّ الدَّلَائِلِ الظَّاهِرَاتِ، یا بنّ البراهینِ الواضِحَاتِ البَاهِرَاتِ، یا بنّ الحُجَجِ البَالِغَاتِ، یا بنّ النِّعَمِ السَّابِغَاتِ، یا بنّ طهِ وَالْمُحَكَّمَاتِ، یا بنّ یسِ وَالذَّارِیَاتِ، یا بنّ الطُّورِ وَالْعَادِیَاتِ، یا بنّ مَنْ دَنَى فَتَدَلَّى، فَكَانَ قَابَ قَوْسَیْنِ أَوْ أَدْنَى، دُنُوًّا وَاقْتِرَابًا مِنَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى لَيْتَ شِعْرَى إِنْ اسْتَقَرَّتْ بِكَ النَّوَى، بَلْ أَىْ أَرْضٍ تُقَلُّكَ أَوْ تُرَى، اِبْرَضُوا أَوْ غَیْرِهَا أَمْ ذی طُوی، عَزِيزٌ عَلَیَّ أَنْ أَرَى الْخَلْقَ وَلَا تُرَى، وَلَا اسْمِعْ لِمَكَ حَسِيسًا وَلَا نَجْوَى، عَزِيزٌ عَلَیَّ أَنْ تُحِيطَ بِكَ دُونِی الْبَلْوَى، وَلَا یَنَالُكَ مِنِّی ضَجِيجٌ وَلَا شَكْوَى، بِنَفْسِی أَنْتَ مِنْ مُغَیَّبٍ لَمْ یَخْلُ مِنَّا، بِنَفْسِی أَنْتَ مِنْ نَازِحٍ مَا نَزَحَ عَنَّا، بِنَفْسِی أَنْتَ امِیْنَةٌ شَائِقٌ یَتَمَنَّى، مِنْ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ ذَكَرَا فَحَنَّا، بِنَفْسِی أَنْتَ مِنْ عَقِیدٍ عَزَّ لَا یُسَامِی، بِنَفْسِی أَنْتَ مِنْ اثِیلٍ مَجْدِلًا یُجَارِی، بِنَفْسِی أَنْتَ مِنْ تِلَادٍ نَعَمِ

ص: ۵۰

لا تُضَاهِي بِنَفْسِي أَنْتَ مِنْ نَصِيفِ شَرَفٍ لَا يُسَاوِي، إِلَى مَتَى احَارُ فَيْكَ يَا مُؤَلَايَ، وَالِي مَتَى وَآيَ خِطَابٍ اصِفُ فَيْكَ وَآيَ نَجْوَى، عَزِيْزٌ عَلَيَّ اِنْ اِجَابَ دُونَكَ وَاِنَاغَى، عَزِيْزٌ عَلَيَّ اِنْ اِبْكِيكَ وَيَخْذُلُكَ الْوَرَى، عَزِيْزٌ عَلَيَّ اِنْ يَجْرِي عَلَيْنِكَ دُونَهُمْ مَا جَرَى، هَلْ مِنْ مُعِينٍ فَاطِيْلَ مَعَهُ الْعَوِيْلَ وَالْبُكَاءَ، هَلْ مِنْ جَزُوْعٍ فَاسَاعِدْ جَزَعَهُ اِذَا خَلَا، هَلْ قَمِيْدِيْتِ عَيْنٌ فَسَاعِدْ ثَمَّهَا عَيْنِي عَلَي الْقَمِيْدِي، هَلْ اِلَيْكَ يَا بَنَ اِحْمَدٍ سَبِيْلُ فُتْلِقِي، هَلْ يَتَّصِلُ يَوْمَنَا مِنْكَ بِعِمْدَةٍ فَنَحْطِي، مَتَى نَرِدُ مَنَاهَلِكِ الرَّوِيَّةَ فَنَزُوِي، مَتَى نَنْتَقِعُ مِنْ عَيْدِ مَائِكَ فَقَدُ طَالَ الصَّدي، مَتَى نُغَادِيكَ وَنُرَاوِحُكَ فُنَقِرَّ عَيْنًا، مَتَى تَرَانَا وَنَرِيكَ، وَقَدْ نَشَرْتِ لُوَاءَ النَّصْرِ تُرِي، اِتْرَانَا نُحْفُ بِكَ وَاَنْتِ تَأْتُمُّ الْمَلَأَ، وَقَدْ مَلَأْتَ الْأَرْضَ عَدْلًا، وَادْفَتَّ اَعْدَائِكَ هَوَانًا وَعِقَابًا، وَابْرَتْ الْعُنَاةَ وَجَحَدَةَ الْحَقِّ، وَقَطَعْتَ دَابِرَ الْمُتَكَبِّرِيْنَ،

ص: ۵۱

وَاجْتَسَّتْ أَصُولَ الظَّالِمِينَ، وَنَحْنُ نَقُولُ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، اللَّهُمَّ أَنْتَ كَشَّافُ الْكُرْبِ وَالْبَلْوَى، وَالْيَكَّ اسْتَعْدَى فَعِنْدَكَ الْعُدْوَى،
وَأَنْتَ رَبُّ الْآخِرَةِ وَالْدُنْيَا

[الأولى]

[، فَأَعِثْ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَيْغِيثِينَ، عُبَيْدَكَ الْمُبْتَلَى، وَارِهِ سَيِّدَهُ يَا شَدِيدَ الْقُوَى، وَازِلْ عَنْهُ بِهِ الْأَسَى وَالْجَوَى، وَبِرِّدْ غَلِيلَهُ، يَا مَنْ عَلَى الْعَرْشِ
اسْتَوَى، وَمَنْ إِلَيْهِ الرَّجْعَى وَالْمُنْتَهَى، اللَّهُمَّ وَنَحْنُ عِبِيدُكَ التَّائِقُونَ إِلَى وَليِّكَ الْمَذْكُورِ بِكَ وَبِنَبِيِّكَ، خَلَقْتَهُ لَنَا عَصِيْمَةً وَمَلَاذًا، وَأَقَمْتَهُ لَنَا
قَوَامًا وَمَعَاذًا، وَجَعَلْتَهُ لِلْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَمَامًا، فَبَلِّغْهُ مِنْ تَحِيَّةٍ وَسَلَامًا، وَزِدْنَا بِبَدَلِكَ يَا رَبِّ أَكْرَامًا، وَاجْعَلْ مُسْتَقَرَّهُ لَنَا مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا، وَائْتِمِّمْ
نِعْمَتَكَ بِتَقْدِيمِكَ إِيَّاهُ أَمَامَنَا، حَتَّى تُورِدَنَا جَنَّاتِكَ وَمُرَافِقَةَ الشُّهَدَاءِ مِنْ خُلَصَائِكَ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَصَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ جَدِّهِ وَرَسُولِكَ السَّيِّدِ الْأَكْبَرِ، وَعَلَى

[علي]

[إبِيهِ السَّيِّدِ]

ص: ۵۲

الأصغر، وَجَدَّتِهِ الصَّادِقَةَ الْكُبْرَى فَاطِمَةَ بِنْتِ مُحَمَّدٍ، وَعَلَى مَنْ اضْيَطَفْتِ مِنْ آبَائِهِ الْبَرْرَةَ، وَعَلَيْهِ أَفْضَلُ وَأَكْمَلُ وَأَتَمُّ وَأَدْوَمُ وَأَكْثَرُ وَأَوْفَرُ
 مَا صَيَّرْتِ عَلَى أَحَدٍ مِنْ أَصْفِيَانِكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَصَلِّ عَلَيْهِمْ صَلْوَةً لَا غَايَةَ لِعَدَدِهَا، وَلَا نِهَائَةَ لِمَدَدِهَا، وَلَا نَفَادَ لِأَمَدِهَا، اللَّهُمَّ وَاقِمِ
 بِهِ الْحَقَّ، وَادْحِضْ بِهِ الْبَاطِلَ، وَادْلُ بِهِ أَوْلِيَاءَكَ، وَادْلِلْ بِهِ أَعْدَاءَكَ، وَصَلِّ اللَّهُمَّ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ وَصِيْلَةً تُؤَدِّي أَلَى مُرَافَقَتِهِ سَلَفِهِ، وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ
 يَأْخُذُ بِحُجْرَتِهِمْ، وَيَمْكُثُ فِي ظِلِّهِمْ، وَاعِنَا عَلَى تَأْدِيَةِ حُقُوقِهِ إِلَيْهِ، وَالْاجْتِهَادِ فِي طَاعَتِهِ، وَاجْتِنَابِ مَعْصِيَتِهِ، وَامْنُنْ عَلَيْنَا بِرِضَا، وَهَبْ لَنَا
 رَأْفَتَهُ وَرَحْمَتَهُ وَدُعَائَهُ وَخَيْرَهُ، مَا نَنَالُ بِهِ سَعَةً مِنْ رَحْمَتِكَ وَفَوْزاً عِنْدَكَ، وَاجْعَلْ لِمَوْتِنَا بِهِ مَقْبُولَةً، وَدُنُوبَنَا بِهِ مَغْفُورَةً، وَدُعَائِنَا بِهِ
 مُسْتَجَاباً، وَاجْعَلْ ارْزَاقَنَا بِهِ مَبْسُوطَةً، وَهَمُومَنَا بِهِ مَكْفِيَةً، وَحَوَائِجِنَا بِهِ مَقْضِيَةً،

ص: ۵۳

وَاقْبَلْ أَلَيْنَا بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ، وَاقْبَلْ تَقَرُّبَنَا إِلَيْكَ، وَأَنْظُرْ أَلَيْنَا نَظْرَةً رَحِيمَةً، نَشْتَكِمُلُ بِهَا الْكِرَامِيَّةَ عِنْدَكَ، ثُمَّ لَا تَصْرِفْهَا عَنَّا بِجُودِكَ،
وَاسْقِنَا مِنْ حَوْضِ جَدِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِكَأْسِهِ وَبِيَدِهِ، رِيًّا رَوِيًّا هَنِينًا سَائِعًا لَا ظَمًا بَعْدَهُ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.
پس نماز زیارت بجا می آوری به نحوی که گذشت و دعا می کنی به آنچه خواهی، که به اجابت خواهد رسید، ان شاء الله.

دعای توسل

حاجت ها را باید از خداوند خواست، اما برای بر آورده شدن آنها باید کسانی را که مقرب درگاه خدایند، وسیله قرار داد، و خدا را به حق و مقام و منزلت آنان قسم داد، و آنان را شفیع ساخت. این کار «توسل» نام دارد. مرحوم علامه مجلسی نقل می فرماید: دعای توسل

ص: ۵۴

را محمد بن بابویه از ائمه معصومین علیهم السلام روایت کرده و گفته است: در هیچ امری این دعا را نخواندم، مگر آنکه به زودی اثر اجابت آن را یافتم:

اللَّهُمَّ اِنِّي اسْتَلُكَ وَاتَوَجَّهُ اِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، يَا اَبَا الْقَاسِمِ يَا رَسُولَ اللَّهِ يَا اِمَامَ الرَّحْمَةِ يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، اَنَا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ اِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيِّ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ، اَشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ، يَا اَبَا الْحَسَنِ يَا امِيرَ الْمُؤْمِنِينَ يَا عَلِيَّ بْنَ اَبِي طَالِبٍ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَيَّ خَلَقَهُ يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، اَنَا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ اِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيِّ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ، اَشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ، يَا فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ يَا بِنْتَ مُحَمَّدٍ يَا قُرَّةَ عَيْنِ الرَّسُولِ يَا سَيِّدَتَنَا وَمَوْلَاتِنَا، اَنَا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ اِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيِّ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهَةً

ص: ۵۵

عِنْدَ اللَّهِ اشْفَعِي لَنَا عِنْدَ اللَّهِ، يَا ابا مُحَمَّدٍ يَا حَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ أَيُّهَا الْمُجْتَبَى يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، انا
 تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيِ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ اشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ، يَا ابا عَبْدِ اللَّهِ يَا حُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ
 أَيُّهَا الشَّهِيدُ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا انا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيِ
 حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ اشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ، يَا ابا الْحَسَنِ يَا عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ يَا زَيْنَ الْعَابِدِينَ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا
 سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، انا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيِ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ، اشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ، يَا ابا جَعْفَرٍ
 يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ أَيُّهَا الْبَاقِرُ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا

ص: ۵۶

سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، اَنَا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيِ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ، اسْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ، يَا اَبَا عَبْدِ اللَّهِ يَا جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ أَيُّهَا الصَّادِقُ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، اَنَا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيِ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ اسْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ، يَا اَبَا الْحَسَنِ يَا مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ أَيُّهَا الْكَاطِمُ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، اَنَا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيِ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ، اسْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ، يَا اَبَا الْحَسَنِ يَا عَلِيَّ بْنَ مُوسَى أَيُّهَا الرِّضَا يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، اَنَا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيِ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ اسْفَعْ لَنَا عِنْدَ

ص: ۵۷

اللَّهُ، يَا اَبَا جَعْفَرٍ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ اِيَّهَا التَّقِيُّ الْجَوَادُ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، اَنَا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا
 وَتَوَسَّلْنَا بِكَ اِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيَّ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ اَشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ، يَا اَبَا الْحَسَنِ يَا عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ اِيَّهَا الْهَادِي النَّقِيُّ
 يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، اَنَا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ اِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيَّ حَاجَاتِنَا، يَا
 وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ اَشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ يَا اَبَا مُحَمَّدٍ يَا حَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ اِيَّهَا الرَّكِيُّ الْعَسِيْكَرِيُّ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا سَيِّدَنَا
 وَمَوْلَانَا، اَنَا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ اِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيَّ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ، اَشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ يَا وَصِيَّ الْحَسَنِ
 وَالْخَلْفَ الْحُجَّةَ اِيَّهَا الْقَائِمُ الْمُنتَظَرُ الْمَهْدِيُّ، يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا

ص: ۵۸

سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، اَنَا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيْ حَاجَاتِنَا، يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ اشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ.

پس حاجات خود را بطلبد که ان شاء الله تعالی بر آورده می شود. و در روایت دیگر وارد شده که بعد از این بگوید:

يَا سَادَتِي وَمِيوَالِيَّ اِنِّي تَوَجَّهْتُ بِكُمْ اِيْمَتِي وَعُجْدَتِي لِيَوْمِ فَتْرِي وَحَاجَتِي اِلَى اللّٰهِ، وَتَوَسَّلْتُ بِكُمْ اِلَى اللّٰهِ، وَاسْتَشْفَعْتُ بِكُمْ اِلَى اللّٰهِ، فَاشْفَعُوا لِي عِنْدَ اللّٰهِ، وَاسْتَفْذُونِي مِنْ ذُنُوبِي عِنْدَ اللّٰهِ، فَانْكُمُ وَسِيْلَتِي اِلَى اللّٰهِ، وَبِحُبِّكُمْ وَبِقُرْبِكُمْ اَرْجُو نَجَاةً مِنَ اللّٰهِ، فَكُونُوا عِنْدَ اللّٰهِ رَجَائِي يَا سَادَتِي يَا اَوْلِيَاءَ اللّٰهِ، صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ، وَلَعَنَ اللّٰهُ اَعْدَاءَ اللّٰهِ ظَالِمِيهِمْ مِنَ الْاَوَّلِيْنَ وَالْآخِرِيْنَ، اٰمِيْنَ رَبَّ الْعٰلَمِيْنَ.

دعای سریع الإجابة

مرحوم کفعمی در «بلد الامین» دعایی از حضرت امام موسی کاظم علیه السلام نقل کرده، و فرموده است. این دعا منزلتی عظیم دارد و زود به اجابت می‌رسد. متن دعا چنین است:

اللَّهُمَّ إِنِّي اطْعَمْتُكَ فِي أَحَبِّ الْأَشْيَاءِ إِلَيْكَ وَهُوَ التَّوْحِيدُ، وَلَمْ اغْصِبْكَ فِي ابْغَضِ الْأَشْيَاءِ إِلَيْكَ وَهُوَ الْكُفْرُ، فَاعْفُ لِي مَا بَيْنَهُمَا يَا مَنْ إِلَيْهِ مَفْرَى، آمِنِي مِمَّا فَرَعْتُ مِنْهُ إِلَيْكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الْكَثِيرَ مِنْ مَعْاصِيكَ، وَأَقْبَلْ مِنِّي الْيَسِيرَ مِنْ طَاعَتِكَ، يَا عُدَّتِي دُونَ الْعُدَدِ، وَيَا رَجَائِي وَالْمُعْتَمِدَ، وَيَا كَهْفِي وَالسَّنَدَ، وَيَا وَاحِدَ يَا أَحَدَ، يَا قُلَّ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ، اللَّهُ الصَّمَدُ، لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، اسألكَ بِحَقِّ مَنْ اصْطَفَيْتَهُمْ مِنْ خَلْقِكَ، وَلَمْ تَجْعَلْ فِي خَلْقِكَ مِثْلَهُمْ أَحَدًا، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،

ص: ۶۰

وَتَفْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، اللَّهُمَّ انِي اسْأَلُكَ بِالْوَحْدَانِيَّةِ الْكُبْرَى، وَالْمُحَمَّدِيَّةِ الْبَيْضَاءِ، وَالْعَلَوِيَّةِ الْعُلْيَا، وَبِجَمِيعِ مَا اخْتَجَجْتَ بِهِ عَلَيَّ عِبَادِكَ، وَبِالْأَسْمِ الَّذِي حَبَبْتَهُ عَن خَلْقِكَ، فَلَمْ يَخْرُجْ مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ أَمْرِي فَرْجًا وَمَخْرَجًا، وَارْزُقْنِي مِنْ حَيْثُ اخْتَسَبْتُ وَمِنْ حَيْثُ لَا اخْتَسَبْتُ، أَنْكَ تَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ».

دعای برای رفع گرفتاری‌ها

مرحوم شیخ کفعمی در بلد الامین دعایی از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده که هر ملهوف و مکروب و محزون و گرفتار و ترسانی آن را بخواند، حق تعالی او را فرج کرامت فرماید، و آن دعا این است:

يَا عِمَادَ مَنْ لَا عِمَادَ لَهُ، وَيَا ذُخْرَ مَنْ لَا ذُخْرَ لَهُ، وَيَا سَنَدَ مَنْ لَا سَنَدَ لَهُ، وَيَا حِزْرَ مَنْ لَا حِزْرَ لَهُ، وَيَا

ص: ۶۱

غِيَاثَ مَنْ لَا- غِيَاثَ لَهُ، وَيَا كَثْرَ مَنْ لَا كَثْرَ لَهُ، وَيَا عِزَّ مَنْ لَا عِزَّ لَهُ، يَا كَرِيمَ الْعَفْوِ، يَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ، يَا عَوْنَ الضُّعْفَاءِ، يَا كَثْرَ الْفُقَرَاءِ، يَا عَظِيمَ الرَّجَاءِ، يَا مُنْقِذَ الْغُرَقَى، يَا مُنْجِيَ الْهَلَكَى، يَا مُحْسِنُ يَا مُجْمِلُ يَا مُنْعِمُ يَا مُفْضِلُ، أَنْتَ الَّذِي سَجَدَ لَكَ سَوَادُ اللَّيْلِ وَنُورُ النَّهَارِ وَضَوْءُ الْقَمَرِ، وَشُعَاعُ الشَّمْسِ وَخَفِيفُ الشَّجَرِ وَدَوِيُّ الْمَاءِ، يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَخِيَدَكَ لَا- شَرِيكَ لَكَ، يَا رَبَّاهُ يَا اللَّهُ، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَافْعَلْ بِنَا مَا أَنْتَ أَهْلُهُ.

پس هر چه حاجت داری طلب کن.

زیارت رسول گرامیصلی الله علیه و آله و امامان معصوم علیهم السلام در روزهای هفته

سید بن طاووس فرموده است در روایات معتبره دیدم روزهای هفته متعلق به معصومین علیهم السلام است، که انسان بر

ص: ۶۲

سر سفره آن بزرگواران میهمان می باشد. روز شنبه متعلق به حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله، یکشنبه به حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام، دوشنبه به امام حسن و امام حسین علیهما السلام، سه‌شنبه به حضرت سجاد و حضرت باقر و حضرت رضا و حضرت جواد و حضرت هادی علیهم السلام، پنجشنبه به حضرت عسکری علیه السلام، و روز جمعه به امام زمان حضرت مهدی منتظر علیه السلام است. پس در هر روز این چنین زیارت می کنی:

زیارت حضرت رسول گرامی صلی الله علیه و آله در روز شنبه

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ رَسُولُهُ وَأَنَّكَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ بَلَّغْتَ رَسُولَاتِ رَبِّكَ، وَنَصَيْتَ حَتَّى لَأَمَّتْ لَكَ، وَجَاهِدْتَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِالْحِكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ، وَأَدَيْتَ الَّذِي عَلَيْكَ مِنَ الْحَقِّ، وَأَنَّكَ قَدْ رَوَّفْتَ بِالْمُؤْمِنِينَ، وَعَلَّظْتَ عَلَى الْكَافِرِينَ، وَعَبَدْتَ اللَّهَ مُخْلِصًا حَتَّى آتَيْتَكَ الْيَقِينَ،

ص: ۶۳

فَبَلِّغِ اللَّهُ بِكَ اشْرَافَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي اسْتَنْقَدَنَا بِكَ مِنَ الشُّرُكِ وَالضَّلَالِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَصَلَوَاتِ مَلَائِكَتِكَ وَأَنْبِيَائِكَ وَالْمُرْسَلِينَ وَعِبَادِكَ الصَّالِحِينَ وَاهْلِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ وَمَنْ سَبَّحَ لَكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ مِنَ الْأُولِينَ وَالْآخِرِينَ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ وَآمِينِكَ وَنَجِيِّكَ وَحَبِيبِكَ وَصَفِيِّكَ وَصِفْوَتِكَ وَخَاصَّتِكَ وَخَالِصَّتِكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَاعْطِهِ الْفَضْلَ وَالْفَضِيلَةَ وَالْوَسِيلَةَ وَالِدَّرَجَةَ الرَّفِيعَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا يَغِيبُهُ بِهِ الْأَوْلُونَ وَالْآخِرُونَ، اللَّهُمَّ أَنْتَ قُلْتَ: وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا هِيَ فَقَدْ آتَيْتَ نَبِيَّكَ مُسْتَغْفِرًا تَائِبًا مِنْ ذُنُوبِي، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاعْفِرْهَا لِي، يَا سَيِّدَنَا اتَّوَجَّهُ بِكَ وَبِاهْلِ بَيْتِكَ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى رَبِّكَ

ص: ۶۴

وَرَبِّي لِيَغْفِرَ لِي.

پس سه مرتبه بگو: انا لله وانا اليه راجعون.

پس بگو:

اَصْبَحْنَا بِكَ يَا حَبِيبَ قُلُوبِنَا فَمَا اعْظَمَ الْمُصِيبَةَ بِكَ حَيْثُ انْقَطَعَ عَنَا الْوَحْيُ وَحَيْثُ فَقَدْنَاكَ فَاَنَا لِلَّهِ وَاَنَا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ، يَا سَيِّدَنَا يَا رَسُولَ
 اللّٰهِ صَلَوَاتُ اللّٰهِ عَلَيْكَ وَعَلَى آلِ بَيْتِكَ الطَّاهِرِينَ، هَذَا يَوْمُ السَّبْتِ وَهُوَ يَوْمُكَ، وَاَنَا فِيهِ ضَيْفُكَ وَجَارُكَ، فَاضْفُنِي وَاجْزِنِي فَانَّكَ كَرِيمٌ
 تُحِبُّ الضِّيَافَةَ وَمَأْمُورٌ بِالْإِجَارَةِ، فَاضِفْنِي وَاحْسِنْ ضِيَافَتِي، وَاجْزِنَا وَاحْسِنْ اجَارَتَنَا، بِمَنْزِلَةِ اللّٰهِ عِنْدَكَ وَعِنْدَ آلِ بَيْتِكَ، وَبِمَنْزِلَتِهِمْ عِنْدَهُ،
 وَبِمَا اسْتَوْدَعَكُمْ مِنْ عِلْمِهِ، فَانَّهُ اَكْرَمُ الْاَكْرَمِينَ.

زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در روز یکشنبه

السَّلَامُ عَلَى الشَّجَرَةِ التَّبَوِّيَّةِ وَالِدَّوْحَةِ الْهَاشِمِيَّةِ

ص: ۶۵

الْمُضِيئَةُ الْمُثْمِرَةُ بِالتَّبَوُّهِ الْمُؤْتَقَهُ بِالْإِمَامَةِ، وَعَلَى ضَجِيعِكَ آدَمَ وَنُوحَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِكَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى الْمَلَائِكَةِ الْمُحَدِّقِينَ بِكَ وَالْحَاقِقِينَ بِقَبْرِكَ، يَا مَوْلَايَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، هَذَا يَوْمُ الْأَحَدِ، وَهُوَ يَوْمُكَ وَبِاسْمِكَ، وَأَنَا
ضَيْفُكَ فِيهِ وَجَارُكَ، فَاضَةِ فُنَى يَا مَوْلَايَ وَاجِرُنِي، فَإِنَّكَ كَرِيمٌ تُحِبُّ الضِّيَافَةَ وَمَيَّامُورٌ بِالْإِجَارَةِ، فَافْعَلْ مَا رَغِبْتُ إِلَيْكَ فِيهِ، وَرَجَوْتُهُ
مِنْكَ، بِمَنْزِلَتِكَ وَآلِ بَيْتِكَ عِنْدَ اللَّهِ، وَمَنْزِلَتِهِ عِنْدَكُمْ، وَبِحَقِّ ابْنِ عَمِّكَ رَسُولِ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَعَلَيْهِمْ
[وَعَلَيْكُمْ
[اجْمَعِينَ.]

زیارت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُمْتَحَنَةً، امْتَحَنَكَ الَّذِي خَلَقَكَ فَوَجَدَكَ لِمَا امْتَحَنَكَ صَابِرَةً، أَنَا لَكَ مُصَدِّقٌ

ص: ۶۶

صَابِرٌ عَلَىٰ مَا آتَىٰ بِهِ أَبُوكَ وَوَصِيُّهُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا، وَأَنَا اسئَلُكَ أَنْ كُنْتُ صَدَقْتِكَ الْآلَ الْحَقِيقَةَ بِتَصَدِيقِي لَهُمَا لِتَسْرَ نَفْسِي، فَاشْهَدِي
أَنِّي ظَاهِرٌ بِوَلَايَتِكَ وَوَلَايَةِ آلِ بَيْتِكَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.

زیارت حضرت زهرا علیها السلام به روایت دیگر

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُمْتَحَنَهُ، امْتَحَنَكَ الَّذِي خَلَقَكَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَكَ، وَكُنْتَ لِمَا امْتَحَنَكَ بِهَصَابِرَهُ، وَنَحْنُ لَكَ أَوْلِيَاءُ مُصِدِّقُونَ وَلِكُلِّ مَا
آتَىٰ بِهِ أَبُوكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَآتَىٰ بِهِ وَصِيُّهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ مُسْلِمُونَ، وَنَحْنُ نَسئَلُكَ اللَّهُمَّ إِذْ كُنَّا مُصَدِّقِينَ لَهُمْ أَنْ تُلْحِقَنَا بِتَصَدِيقِنَا
بِالدَّرَجَةِ الْعَالِيَةِ، لِتُبَشِّرَ أَنْفُسَنَا بِأَنَّا قَدْ طَهَّرْنَا بِوَلَايَتِهِمْ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ.

زیارت امام حسن علیه السلام در روز دوشنبه

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ امیرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا حَبِیبَ
اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا صِفْوَةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا امینَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا نُورَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا صِرَاطَ
اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَیَانَ حُكْمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا نَاصِرَ دینِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا السَّيِّدُ الزَّكِيُّ، السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا الْبُرِّ الْوَفِيُّ،
السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا الْقَائِمُ الْأَمِينُ، السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا الْعَالِمُ بِالتَّأْوِيلِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا الْهَادِي الْمُهْدِي، السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا الطَّاهِرُ
الزَّكِيُّ، السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا التَّقِيُّ النَّقِيُّ، السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا الْحَقُّ الْحَقِيقُ، السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا الشَّهِيدُ الصِّدِّيقُ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا ابْنَ مُحَمَّدٍ
الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتَهُ.

زیارت حضرت امام حسین علیه السلام در روز دوشنبه

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، اَشْهَدُ اَنَّكَ اَقَمْتَ الصَّلَاةَ،
وَأَتَيْتَ الزَّكَاةَ، وَأَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ، وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَعَدَيْتَ اللَّهَ مُخْلِصًا، وَجَاهِدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ حَتَّى اتَيْكَ الْيَقِينُ، فَعَلَيْكَ
السَّلَامُ مِنِّي مَا بَقِيَتُ وَبَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَعَلَى آلِ بَيْتِكَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، أَنَا يَا مَوْلَايَ مَوْلَايَ لَكَ وَلِآلِ بَيْتِكَ، سَلِمَ لِمَنْ سَأَلَكُمْ،
وَحُوبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمْ، مُؤْمِنٌ بِسِرِّكُمْ وَجَهْرُكُمْ، وَظَاهِرُكُمْ وَبَاطِنُكُمْ، لَعَنَ اللَّهُ أَعْدَائَكُمْ مِنَ الْأَوْلِيَاءِ وَالْآخِرِينَ، وَأَنَا اِبْرَأُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى
مِنْهُمْ يَا مَوْلَايَ يَا اِبَا مُحَمَّدٍ، يَا مَوْلَايَ يَا اِبَا عَبْدِ اللَّهِ هَذَا يَوْمُ الْاِثْنَيْنِ، وَهُوَ يَوْمُكُمْ وَبِاسْمِكُمْ، وَأَنَا فِيهِ

ص: ۶۹

ضَيْفُكُمَا، فَاضِيفَانِي وَاحْسِنَا ضِيَا فِتِي، فَنِعْمَ مَنِ اسْتَضِيْفَ بِهِ اَنْتُمَا، وَاَنَا فِيهِ مِنْ جَوَارِكُمَا، فَاجِرَانِي فَانْكُمَا مَأْمُورَانِ بِالضِّيَافَةِ وَالْإِجَارَةِ، فَصَلَّى اللّٰهُ عَلَيْكُمَا وَآلِكُمَا الطَّيِّبِينَ.

زیارت حضرت امام سجاد و امام باقر و امام صادق علیهم السلام در روز سه شنبه

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا خُرَّانَ عِلْمِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا تَرَاجِمَةَ وَحْيِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا اِئِمَّةَ الْهُدَى، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا اَعْلَامَ التَّقَى، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا اَوْلَادَ رَسُوْلِ اللّٰهِ، اَنَا عَارِفٌ بِحَقِّكُمْ، مُسْتَبْتِرٌ بِشَأْنِكُمْ، مُعَادٍ لِأَعْدَائِكُمْ، مُوَالٍ لِأَوْلِيَائِكُمْ، بِأَبِي اَنْتُمْ زَوْأَمِي، صِلَوَاتُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ، اللّٰهُمَّ اِنِّي اَتُوَالِي اٰخِرَهُمْ كَمَا تُوَالَيْتُ اَوْلَهُمْ، وَابْرءٌ مِنْ كُلِّ

ص: ۷۰

وَلِيَحْيِيَهُ دُونَهُمْ، وَاكْفُرُ بِالْجَبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَاللَّمَاتِ وَالْعُزَّى، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ يَا مَوَالِيَّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْعَابِدِينَ وَسَيِّدَ الْأَوْلِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَاقِرَ عِلْمِ النَّبِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَادِقًا مُصَدِّقًا فِي الْقَوْلِ وَالْفِعْلِ، يَا مَوَالِيَّ هَذَا يَوْمُكُمْ وَهُوَ يَوْمُ التُّلْتَاءِ، وَأَنَا فِيهِ ضَيْفٌ لَكُمْ وَمُسْتَجِيرٌ بِكُمْ، فَاضِيفُونِي وَاجِيزُونِي، بِمَنْزِلَةِ اللَّهِ عِنْدَكُمْ وَآلِ بَيْتِكُمُ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ.

زیارت امام کاظم، امام رضا، امام جواد، و امام هادی علیهم السلام در روز چهارشنبه

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا حَجَّاجَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا نُورَ اللَّهِ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَمَوْلَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَعَلَى آلِ بَيْتِكُمْ

ص: ۷۱

الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، يَا بَابِي أَنْتُمْ وَأُمِّي لَقَدْ عَبَدْتُمُ اللَّهَ مُخْلِصِينَ، وَجَاهِدْتُمْ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ، حَتَّى اتَّيَكُمُ الْيَقِينُ، فَلَعَنَ اللَّهُ اءِغِدَائِكُمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ اءِجْمَعِينَ، وَأَنَا اءِبرءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّيْكُمُ مِنْهُمْ، يَا مَوْلَايَ يَا اءِبا اءِبراهيمَ مُوسَى بِنَ جَعْفَرٍ، يَا مَوْلَايَ يَا اءِبا الْحَسَنِ عَلِيِّ بِنَ مُوسَى، يَا مَوْلَايَ يَا اءِبا جَعْفَرَ مُحَمَّدَ بِنَ عَلِيٍّ، يَا مَوْلَايَ يَا اءِبا الْحَسَنِ عَلِيِّ بِنَ مُحَمَّدٍ، أَنَا مَوْلَى لَكُمْ مَوْمِنٌ بِسِرِّكُمْ وَجَهْرِكُمْ، مُنْضَيِّفٌ بِكُمْ فِي يَوْمِكُمْ هَذَا وَهُوَ الْاَرْبَعَاءِ، وَمُسْتَجِيرٌ بِكُمْ، فَاضِيفُونِي وَاجِيرُونِي بِآلِ بَيْتِكُمُ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ.

زیارت امام حسن عسکری علیه السلام در روز پنجشنبه

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ وَخَالِصَتَهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اءِمامَ الْمُؤْمِنِينَ، وَوَارِثَ

ص: ۷۲

الْمُؤَسِّلِينَ، وَحُجَّهَ رَبِّ الْعَالَمِينَ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَعَلَى آلِ بَيْتِكَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، يَا مَوْلَايَ يَا أبا مُحَمَّدٍ الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ، أَنَا مَوْلَى لَكَ وَآلِ بَيْتِكَ، وَهَذَا يَوْمُكَ وَهُوَ يَوْمُ الْخَمِيسِ، وَأَنَا ضَيْفُكَ فِيهِ وَمُسْتَجِيرٌ بِكَ فِيهِ، فَاحْسِنْ ضِيافَتِي وَاجَارَتِي بِحَقِّ آلِ بَيْتِكَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ.

زیارت امام زمان

(عجل الله فرجه)

در روز جمعه

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَيْنَ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نُورَ اللَّهِ الَّذِي يَهْتَدَى بِهِ الْمُهْتَدُونَ، وَيُفْرَجُ بِهِ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمُهَذَّبُ الْخَائِفُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْوَلِيُّ النَّاصِحُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَفِينَةَ النَّجَاةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَيْنَ الْحَيَاةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَعَلَى آلِ بَيْتِكَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، السَّلَامُ

ص: ۷۳

عَلَيْكَ عَجَلَ اللَّهُ لَكَ مَا وَعَدَكَ مِنَ النَّصِيرِ وَظُهُورِ الْأَمْرِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ اَنَا مَوْلَاكَ عَارِفٌ بِأَوْلِيكَ وَآخِرِيكَ، اتَّقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى بِحُكِّكَ وَبِآلِ بَيْتِكَ، وَأَتَتَّظَرُ ظُهُورَكَ وَظُهُورَ الْحَقِّ عَلَى يَدَيْكَ، وَاسْتَيْلُ اللَّهُ أَنْ يُصَلِّئَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ يُجْعَلَ لِي مِنَ الْمُتَتَّظِرِينَ لِحُكِّكَ وَالتَّابِعِينَ وَالتَّاصِرِينَ لِحُكِّكَ عَلَى عِدَائِكَ، وَالمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ يَدَيْكَ فِي جُمْلَةِ أَوْلِيائِكَ، يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ، صَلِّ لِمَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْكَ وَعَلَى آلِ بَيْتِكَ، هَذَا يَوْمُ الْجُمُعَةِ وَهُوَ يَوْمُكَ، الْمُتَوَقَّعُ فِيهِ ظُهُورُكَ وَالْفَرَجُ فِيهِ لِلْمُؤْمِنِينَ عَلَى يَدَيْكَ وَقَتْلُ الْكَافِرِينَ بِسَيْفِكَ، وَأَنَا يَا مَوْلَايَ فِيهِ ضَعْفُكَ وَجَارُكَ، وَأَنْتَ يَا مَوْلَايَ كَرِيمٌ مِنَ أَوْلَادِ الْكِرَامِ وَمَأْمُورٌ بِالضِّيَافَةِ وَالْإِجَارَةِ، فَاضْءِ فَنِي وَاجْزِي صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِكَ الطَّاهِرِينَ.

ص: ۷۴

زیارت دیگر امام زمان علیه السلام

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَلِيفَةَ الرَّحْمَنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَرِيكَ الْقُرْآنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا قَاطِعَ الْبُرْهَانِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا إِمَامَ الْإِنْسِ وَالْجَانِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى آبَائِكَ الطَّاهِرِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

دعای بعد از زیارت ائمه علیهم السلام

سید بن طاوس فرموده: مُسْتَحَبَّ اسْتِ بِسْ اَزْ زِیَارَتِ اَئِمَّةِ عَلَیْهِمُ السَّلَامِ دَر مَشَاهِدِ مَشْرِفِهِ اَیْنِ دَعَا رَا بِخَوَانِی:

اللَّهُمَّ إِنْ كَانَتْ ذُنُوبِي قَدْ أَخْلَقْتُ وَجْهِي عِنْدَكَ، وَحَجَبَتْ دُعَايَ عَنِكَ، وَحَالَتْ بَيْنِي وَبَيْنَكَ، فَأَسْئَلُكَ أَنْ تُقْبَلَ عَلَيَّ بِوَجْهِكَ
الْكَرِيمِ، وَتَنْشُرَ عَلَيَّ

ص: ۷۵

رَحْمَتِكَ، وَتَنْزَلَ عَلَيَّ بَرَكَاتِكَ، وَأَنْ كَانَتْ قَدْ مَنَعَتْ أَنْ تَرْفَعَ لِي الْيَكْصُوتَا أَوْ تَغْفِرَ لِي ذَنْبًا أَوْ تَتَجَاوَزَ عَنِّي خَطِيئَتِي مُهْلِكَةً، فَهَذَا إِذَا
 مُسْتَجِيرٌ بِكَرَمِ وَجْهِكَ، وَعِزِّ جَلَالِكَ، مُتَوَسِّلٌ إِلَيْكَ، مُتَقَرِّبٌ إِلَيْكَ بِأَحَبِّ خَلْقِكَ إِلَيْكَ، وَآكْرَمِهِمْ عَلَيْكَ، وَأَوْلَاهُمْ بِكَ، وَأَطْوَعَهُمْ
 لَكَ، وَأَعْظَمَهُمْ مَنْزِلَةً وَمَكَانًا عِنْدَكَ، مُحَمَّدٌ وَبِعِزَّتِهِ الطَّاهِرِينَ، الْأَيْمَةَ الْهُدَاةِ الْمَهْدِيِّينَ، الَّذِينَ فَرَضْتَ عَلَيَّ خَلْقَكَ طَاعَتَهُمْ، وَأَمَرْتَ
 بِمَوَدَّتِهِمْ، وَجَعَلْتَهُمْ وِلَاةَ الْأَمْرِ مِنْ بَعْدِ رَسُولِكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، يَا مُبْدِلُ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ، وَيَا مُعِزَّ الْمُؤْمِنِينَ، بَلِّغْ مَجْهُودِي فَهَبْ لِي
 نَفْسِي السَّاعَةَ، وَرَحْمَةً مِنْكَ تَمُنُّ بِهَا عَلَيَّ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

سپس بگو:

اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا مَشْهَدٌ لَا يَرْجُوا مَنْ فَاتَتْهُ فِيهِ رَحْمَتُكَ أَنْ يَنَالَهَا فِي غَيْرِهِ، وَلَا أَحَدٌ اشْتَقَى مِنْ أَمْرِي قَصْدَهُ مُؤَمَّلًا فَآبَ عَنْهُ خَائِبًا، اللَّهُمَّ إِنِّي
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ

ص: ۷۶

الْأَيَابِ، وَخِيَّيَهُ الْمُنْقَلَبِ، وَالْمُنَاقَشَهُ عِنْدَ الْحِسَابِ، وَحَاشَاكَ يَا رَبِّ أَنْ تَقْرِنَ طَاعِيَهُ وَلِيَّتِكَ بِطَاعَتِكَ وَمُؤَالَاتِهِ بِمُؤَالَاتِكَ، وَمَعْصِيَتَهُ بِمَعْصِيَتِكَ، ثُمَّ تُؤَيِّسُ زَائِرَهُ وَالْمُتَحَمِّلَ مِنْ بُعْدِ الْبِلَادِ إِلَى قَبْرِهِ، وَعَزَّتْكَ يَا رَبِّ لَا يَنْعَقِدُ عَلَى ذَلِكَ ضَمِيرِي، إِذْ كَانَتْ الْقُلُوبُ إِلَيْكَ بِالْجَمِيلِ تُشِيرُ.

شیخ مفید رحمه الله نیز این دعا را ذکر فرموده، ولی پس از کلمه «بِالْجَمِيلِ تُشِيرُ» اضافه نموده است:

يَا وَلِيَّ اللَّهِ، إِنَّ بَيْنِي وَبَيْنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ذُنُوبًا لَا يَأْتِي عَلَيْهَا إِلَّا رِضَاكَ، فَبِحَقِّ مَنْ ائْتَمَنَكَ عَلَى سِرِّهِ، وَاسْتَرَ عَاكَ أَمْرَ خَلْقِهِ، وَقَرَنَ طَاعَتَكَ بِطَاعَتِهِ، وَمُؤَالَاتَكَ بِمُؤَالَاتِهِ، تَوَلَّيْتَهُ لِحَالِي مَعَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ، وَاجْعَلْ حَظِّي مِنْ زِيَارَتِكَ تَخْلِيطِي بِخَالِصِي زُؤَارِكَ، الَّذِينَ تَسْتَأْتِلُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ فِي عَتَقِ رِقَابِهِمْ، وَتَرْغَبُ إِلَيْهِ فِي حُسْنِ ثَوَابِهِمْ، وَهَا أَنَا الْيَوْمَ

ص: ۷۷

بِقَبْرِكَ لَا تَبُدُّ، وَبِحُسْنِ دِفَاعِكَ عَنِّي عَائِدٌ، فَتَلَاغِنِي يَا مَوْلَايَ وَادْرِكْنِي، وَاسْتَيْلِ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ فِي أَمْرِي، فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ مَقَامًا كَرِيمًا
وَجَاهًا عَظِيمًا، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَسَلَّم تَسْلِيمًا.

دعا برای حضرت حَجَّةُ بنِ الحسن

(عجل الله فرجه الشريف)

اگر زائر بخواهد در یکی از عتبات مقدسه برای خود یا هر کسی که می‌خواهد دعا کند، در هر مکانی بوده و هر حاجتی داشته باشد، افضل چنین است که ابتدا برای سلامتی وجود مقدس حضرت ولی عصر عجل الله فرجه الشريف دعا کند، و مختصرترین دعاها این است:

اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيَّكَ الْحُجَّةُ بْنُ الْحَسَنِ صَيِّمًا لِمَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَى آبَائِهِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلِيًّا وَحَافِظًا وَقَائِدًا وَنَاصِرًا وَدَلِيلًا وَعَيْنًا
حَتَّى تُسَكِّنَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا وَتُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا.

ص: ۷۸

نماز حضرت صاحب الزمان

عجل الله تعالى فرجه الشريف

دو رکعت است در هر رکعت سوره حمید را تا ایاک نعبدُ و ایاک نستعین می خوانی و چون به این آیه رسیدی آن را صد مرتبه می گوئی، و در مرتبه آخر سوره را تمام می کنی پس قل هو الله احد را یکبار می خوانی و چون از نماز فارغ شدی این دعا را می خوانی:

اللَّهُمَّ عَظَمَ الْبَلَاءُ وَبَرِحَ الْخِفَاءُ، وَأَنْكَشَفَ الْغِطَاءُ وَضَاقَتِ الْأَرْضُ بِمَا وَسَّعَتِ السَّمَاءُ، وَالْيَكَّ يَا رَبُّ الْمُشْتَكَى، وَعَلَيْكَ الْمُعْوَلُ فِي الشَّدَةِ وَالرَّخَاءِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ الْبَدِينِ أَمَرْتَنَا بِطَاعَتِهِمْ وَعَجَّلِ اللَّهُمَّ فَرَجَهُمْ بِقَائِمِهِمْ، وَأَظْهِرْ اغْرَازَهُ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ، يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ؛ أَكْفِيَانِي فَأَنْكُمَا كَافِيَايَ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ، يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، أَنْصِرَانِي فَأَنْكُمَا نَاصِرَايَ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ، يَا عَلِيُّ يَا

ص: ۷۹

مُحَمَّدُ، احْفَظَانِي فَانْكُمَا حَافِظَايَ، يَا مَوْلَايَ يَاصَاحِبَ الزَّمَانِ، يَا مَوْلَايَ يَاصَاحِبَ الزَّمَانِ، يَا مَوْلَايَ يَاصَاحِبَ الزَّمَانِ، الْغَوْثَ الْغَوْثَ الْغَوْثَ الْغَوْثَ، اذْرِكْنِي اذْرِكْنِي اذْرِكْنِي، الْأَمَانَ الْأَمَانَ الْأَمَانَ.

دعای حضرت مهدی

صلوات الله علیه

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقَ الطَّاعَةِ وَبُعْدَ الْمَعْصِيَةِ، وَصِدْقَ النَّبِيِّ، وَعِرْفَانَ الْحُرْمَةِ، وَاکْرِمْنَا بِالْهُدَى وَالْإِسْتِقَامَةَ، وَسَدِّدْ لِسَانَنَا بِالصَّوَابِ وَالْحِكْمَةِ، وَامْلَأْ قُلُوبَنَا بِالْعِلْمِ وَالْمَعْرِفَةِ، وَطَهِّرْ بَطُونَنَا مِنَ الْحَرَامِ وَالشُّبْهَةِ، وَاکْفِفْ أَيْدِيَنَا عَنِ الظُّلْمِ وَالسَّرِقَةِ، وَاغْضُضْ أَبْصَارَنَا عَنِ الْفُجُورِ وَالْخِيَانَةِ، وَاشْدُدْ أَسْمَاعَنَا عَنِ اللَّغْوِ وَالْغَيْبَةِ، وَتَفَضَّلْ عَلَيَّ عُلَمَاءِنَا بِالزُّهْدِ وَالنَّصِيحَةِ، وَعَلَى الْمُتَعَلِّمِينَ بِالْجُهْدِ وَالرَّغْبَةِ، وَعَلَى الْمُسْتَمِعِينَ بِالِاتِّبَاعِ وَالْمَوْعِظَةِ، وَعَلَى مَرْضَى

ص: ۸۰

الْمُسْلِمِينَ بِالشَّفَاءِ وَالرَّاحِيَةِ، وَعَلَى مَوْتَاهُمْ بِالرَّافَةِ وَالرَّحْمَةِ، وَعَلَى مَشَايخِنَا بِالْوَقَارِ وَالسَّكِينَةِ، وَعَلَى الشَّبَابِ بِالإِنَابَةِ وَالتَّوْبَةِ، وَعَلَى النِّسَاءِ
بِالْحَيَاءِ وَالْعِفَّةِ، وَعَلَى الأَغْنِيَاءِ بِالتَّوَّاضُعِ وَالسَّمْعِ، وَعَلَى الْفُقَرَاءِ بِالصَّبْرِ وَالْقَنَاعَةِ، وَعَلَى الْغُرَاهِ بِالنَّصِيرِ وَالْعَلِيَّةِ، وَعَلَى الأَسِيرَاءِ بِالأَخْلَاصِ
وَالرَّاحِيَةِ، وَعَلَى الأَمْرَاءِ بِالعَدْلِ وَالشَّفَقَةِ، وَعَلَى الرِّعِيَّةِ بِالأَنْصَافِ وَحُسْنِ السِّيَرَةِ، وَبَارِكْ لِلْحُجَّاجِ وَالزُّوَّارِ فِي الرِّادِ وَالتَّفَقُّهِ، وَأَقْضِ مَا
أَوْجَبْتَ عَلَيْهِمْ مِنَ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ، بِفَضْلِكَ وَرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

استغاثه به حضرتصاحب الزمان (عج)

به نقل مرحوم سید علیخان در «کلم الطیب»، این استغاثه‌ای به حضرتصاحب الزمان است. هر جا که باشی دو رکعت نماز بخوان با حمد و هر سوره که بخواهی، سپس رو به قبله و زیر آسمان بایست، و بگو:

ص: ٨١

سَلَامُ اللَّهِ الْكَامِلُ التَّامُّ الشَّامِلُ الْعَامُّ، وَصِيْلَوَاتُهُ الدَّائِمَةُ وَبَرَكَاتُهُ الْقَائِمَةُ التَّامَّةُ عَلَى حُجَّهِ اللَّهِ، وَوَلِيِّهِ فِي أَرْضِهِ وَبِلَادِهِ، وَخَلِيفَتِهِ عَلَى خَلْقِهِ وَعِبَادِهِ، وَسِيْلَالِهِ النَّبُوَّةُ وَبَقِيَّتِهِ الْعِتْرَةُ وَالصَّفْوَةُ، صَاحِبِ الزَّمَانِ وَمُطَهِّرِ الْإِيْمَانِ، وَمُلَقِّنِ أَحْكَامِ الْقُرْآنِ، وَمُطَهِّرِ الْأَرْضِ، وَنَاشِئِ الْعِدْلِ فِي الطُّوْلِ وَالْعَرُوضِ، وَالْحُجَّهِ الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ الْأَمَامِ الْمُنْتَظَرِ الْمَرْضِيِّ، وَابْنِ الْأَيْمَةِ الطَّاهِرِينَ، الْوَصِيِّ بْنِ الْأَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ الْهَادِيَ الْمَعْصُومِ بْنِ الْأَيْمَةِ الْهُدَاةِ الْمَعْصُومِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُعَزَّ الْمُؤْمِنِينَ الْمُسْتَضْعَفِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُدَّلِّ الْكَافِرِينَ الْمُتَكَبِّرِينَ الظَّالِمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ الْأَيْمَةِ الْحُجَّجِ الْمَعْصُومِينَ،

ص: ۸۲

وَالْأَمَامَ عَلَى الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ سَيِّلَامَ مُخْلِصَ لَكَ فِي الْوَلَايَةِ، أَشْهَدُ أَنَّكَ الْإِمَامُ الْمُهَيْدِيُّ قَوْلًا وَفِعْلًا، وَأَنْتَ الَّذِي تَمَلَأُ الْأَرْضَ قِسِيًّا وَعَيْدًا بَعِيدًا مَا مِلْتُمْ ظُلْمًا وَجَوْرًا، فَعَجَّلَ اللَّهُ فَرْجَكَ، وَسَيَّهَلَ مَخْرَجَكَ، وَقَرَّبَ زَمَانَكَ، وَكَثَّرَ أَنْصَارَكَ وَأَعْوَانَكَ، وَأُنْجِزَ لَكَ مَا وَعَدَكَ، فَهُوَ أَصْدَقُ الْقَائِلِينَ، وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ، يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ، يَا بِنَّ رَسُولِ اللَّهِ حَاجَتِي كَذَا وَكَذَا،

و به جای (کذا وکذا) حاجات خود را ذکر کند.

فَاشْفَعْ لِي فِي نَجَاحِهَا، فَقَدْ تَوَجَّهْتُ إِلَيْكَ بِحَاجَتِي، لِعِلْمِي أَنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَفَاعَةً مَقْبُولَةً، وَمَقَامًا مَحْمُودًا، فَبِحَقِّ مَنْ اخْتَصَّكُمْ بِأَمْرِهِ وَارْتَضَاكُمْ لِسِرِّهِ، وَبِالشَّانِ الَّذِي لَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ، سَلِ اللَّهُ تَعَالَى فِي نُجْحِ طَلِبَتِي وَاجَابَةِ دَعْوَتِي وَكَشْفِ كُرْبَتِي.

نماز جعفر طیار

نماز جعفر طیار علیه السلام با فضیلت و سند بسیار معتبر وارد شده، که مهمترین فضیلت آن، بخشیده شدن گناهان کبیره است، و افضل اوقات آن پیش از ظهر روز جمعه است، و کیفیت آن چهار رکعت با دو تشهد و دو سلام، در هر رکعت پس از حمد و سوره، قبل از رکوع پانزده مرتبه بگوید: **سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ**، و در رکوع پس از ذکر رکوع ده مرتبه آن را بگوید، و پس از رکوع در حال قیام ده مرتبه، و در سجده بعد از ذکر سجده ده مرتبه، و در جلوس بین دو سجده ده مرتبه، و در سجده دوم ده مرتبه، و پس از سجده دوم ده مرتبه، و در هر چهار رکعت به همین کیفیت عمل کند، و مجموع آن سیصد تسبیح می‌شود، و سوره مخصوصی در این نماز معین نشده؛ ولی افضل است که در رکعت

ص: ۸۴

اول پس از حمد، سوره «اِذَا زُلْزِلَتْ» و در رکعت دوم بعد از حمد، سوره «وَالْعَادِيَات» و در رکعت سوم «اِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ» و در رکعت چهارم «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را بخواند.

و نیز مستحب است در سجده دوم از رکعت چهارم پس از اتمام تسیحات بگوید:

سُبْحَانَ مَنْ لَبِسَ الْعِزَّ وَالْوَقَارَ، سُبْحَانَ مَنْ تَعَطَّفَ بِالْمَجِيدِ وَتَكَرَّمَ بِهِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَتَّبِعِي التَّسْبِيحَ إِلَّا اللَّهُ، سُبْحَانَ مَنْ أَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عِلْمُهُ، سُبْحَانَ ذِي الْمَنِّ وَالنَّعَمِ، سُبْحَانَ ذِي الْقُدْرَةِ وَالْكَرَمِ، اللَّهُمَّ انِي اسئلك بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ مِنْ عَرْشِكَ، وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ، وَاسْمِكَ الْأَعْظَمِ، وَكَلِمَاتِكَ التَّامَّةِ الَّتِي تَمْتَصِدْقًا وَعَدْلًا، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَاهْلِ بَيْتِهِ وَافْعَلْ بِي كَذَا وَكَذَا.

و به جای «كَذَا وَكَذَا» حاجت خود را از خدا بخواهد که برآورده می‌شود ان شاء الله تعالی؛ و مستحب است

ص: ۸۵

پس از اتمام نماز بعد از رکعت چهارم دست‌ها را بردارد و بگوید: «یا رَبِّ یا رَبِّ» تا نفس قطع شود، و نیز کلمه «یا رَبَّاهُ یا رَبَّاهُ» را تکرار کند تا نفس قطع شود، و «رَبِّ رَبِّ» تا نفس قطع شود، و «یا اللَّهُ یا اللَّهُ» تا نفس قطع شود، و «یا حَیُّ یا حَیُّ» تا نفس قطع شود، و «یا رَحِیمُ یا رَحِیمُ» تا نفس قطع شود، و «یا رَحْمَنُ یا رَحْمَنُ» هفت مرتبه، و «یا اَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ» هفت مرتبه، پس بگو:

اللَّهُمَّ انی اَفْتَتِحُ الْقَوْلَ بِحَمْدِکَ، وَاَنْطِقُ بِالثَّنَاءِ عَلَیْکَ، وَاَمَجِّدُکَ وَلَا غَايَةَ لِمَدْحِکَ، وَاِثْنی عَلَیْکَ، وَمَنْ یَبْلُغُ غَايَةَ ثَنَاءِکَ، وَاَمَدَ مَجْدِکَ، وَاِنِّی لِخَلِیقَتِکَ کُنْهُ مَعْرِفَهِ مَجْدِکَ، وَاِیَّ زَمَنْ لَمْ تُکُنْ مَمْدُوْحًا بِفَضْلِکَ، مَوْصُوْفًا بِمَجْدِکَ، عَوَّادًا عَلَی الْمُنْذِیْبِینَ بِحَلْمِکَ، تَخَلَّفَ سِکَانَ اَرْضِکَ عَنْ طَاعَتِکَ، فَکُنْتَ عَلَیْهِمْ عَطُوْفًا بِجُوْدِکَ، جَوَادًا بِفَضْلِکَ، عَوَّادًا بِکَرَمِکَ، یا لا اله الا انت المنان ذو الجلال والاکرام.

زیارت جامع اول (جامعه‌صغیره)

این زیارت در کتب کافی، تهذیب و کامل الزیارات نقل شده است، و در تمام زیارتگاه‌های ائمه و انبیاء و اوصیاء علیهم السلام خوانده می‌شود:

«السَّلَامُ عَلَىٰ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ وَاصِفِيَاءِهِ، السَّلَامُ عَلَىٰ أَمَنَاءِ اللَّهِ وَاجِبَاءِهِ، السَّلَامُ عَلَىٰ أَنْصَارِ اللَّهِ وَخُلَفَائِهِ، السَّلَامُ عَلَىٰ مَحَالِّ مَعْرِفَةِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَىٰ مَسَاكِينِ ذِكْرِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَىٰ مُظْهِرِي أَمْرِ اللَّهِ وَنَهْيِهِ، السَّلَامُ عَلَىٰ الدُّعَاةِ إِلَى اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَىٰ الْمُسْتَقْرِينَ فِي مَرْضَاتِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَىٰ الْمُخْلِصِينَ فِي طَاعِيَةِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَىٰ الْأِدْلَاءِ عَلَى اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى الَّذِينَ مَنْ وَالَاهُمْ فَقَدُوا إِلَى اللَّهِ، وَمَنْ عَادَاهُمْ فَقَدُوا عَادَى اللَّهِ، وَمَنْ عَرَفَهُمْ فَقَدُوا عَرَفَ اللَّهَ، وَمَنْ جَهِلَهُمْ فَقَدُوا جَهِلَ اللَّهَ، وَمَنْ اعْتَصَمَ بِهِمْ فَقَدُوا اعْتَصَمَ بِاللَّهِ، وَمَنْ تَخَلَّى مِنْهُمْ فَقَدُوا تَخَلَّى مِنْ

ص: ۸۷

اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ، وَاشْهَدُ اللَّهُ أَنِّي سَأَلْتُ لِمَنْ سَأَلْتُمْ، وَحَزَبٌ لِمَنْ حَارَبْتُمْ، مُؤْمِنٌ بِسِرِّكُمْ وَعَلَانِيَتِكُمْ، مُفَوَّضٌ فِي ذَلِكَ كُلِّهِ إِلَيْكُمْ، لَعَنَ اللَّهُ
 عَدُوَّ آلِ مُحَمَّدٍ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، وَابْرَأَ إِلَى اللَّهِ مِنْهُمْ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ».

زیارت جامعه کبیره

زیارت جامعه، زیارتی است که به خاطر جامع بودن مطالب و تعبیرها و صفات و خصوصیات امامان علیهم السلام که در آن بیان شده، جامعیت خاصی دارد، و می‌توان هر یک از امامان و معصومین را با آن زیارت کرد.

نمونه‌های متعددی به عنوان زیارت جامعه در کتاب‌ها آمده است، که «زیارت جامعه کبیره» مفصل‌تر و جامع‌تر از همه است، و یک دوره «امام شناسی» به حساب می‌آید. صفات و فضایل و ویژگی‌های ائمه

ص: ۸۸

معصومین علیهم السلام در این زیارت گردآمده، و کتاب‌های متعددی هم در شرح آن نوشته شده است.

زائری که با معرفت و از روی بصیرت این زیارت را با توجه به معنایش در کنار قبور ائمه بخواند، نوعی مرور بر اعتقادات و باورها و تجدید میثاق با اولیاء دین کرده است.

شیخ صدوق در «فقیه» و «عیون» روایت کرده از موسی بن عبدالله نخعی، که گفت: به حضرت امام علی النقی علیه السلام عرض کردم: یا بن رسول الله، مرا تعلیم فرما زیارتی با بلاغت که کامل باشد، که هرگاه خواستم زیارت کنم یکی از شما را، آن را بخوانم فرمود: چون به درگاه رسیدی بایست، و شهادتین را بگو، یعنی بگو:

«أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ»

، و با حال غسل باشی، و چون داخل حرم شوی و قبر را ببینی بایست، و سی مرتبه

«اللَّهُ أَكْبَرُ»

بگو، پس با دل و تنی

ص: ۸۹

آرام اندکی راه برو، و گام‌ها را نزدیک یکدیگر بگذار، پس بایست، و سی مرتبه
«اللَّهُ أَكْبَرُ»

بگو، پس نزدیک قبر مُطَهَّر برو، و چهل مرتبه
«اللَّهُ أَكْبَرُ»

بگو تا صد تکبیر تمام شود، پس بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ، وَمَوْضِعِ الرَّسَالَةِ، وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ، وَمَهْبِطِ الْوَحْيِ، وَمَعْدِنِ الرَّحْمَةِ، وَخُزَّانِ الْعِلْمِ، وَمُنْتَهَى الْجِلْمِ،
وَأَصُولِ الْكَرَمِ، وَقَادَةَ الْأُمَمِ، وَأَوْلِيَاءِ النَّعْمِ، وَعَنَاصِرَ الْمَأْتَرِ، وَدَعَائِمَ الْأَخْيَارِ، وَسَائِدَةَ الْعِبَادِ، وَأَزْكَانَ الْبِلَادِ، وَأَبْوَابَ الْإِيمَانِ، وَأَمْنَاءَ
الرَّحْمَنِ، وَسَيِّلَةَ النَّبِيِّينَ، وَصَفْوَةَ الْمُرْسَلِينَ، وَعَتْرَةَ خَيْرِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتَهُ، السَّلَامُ عَلَى ائِمَّةِ الْهُدَى، وَمَصَابِيحِ الدُّجَى،
وَاعْلَامِ التُّقَى، وَذَوَى النَّهَى، وَأَوْلِيَ الْجَحَى، وَكَهْفِ الْوَرَى، وَوَرَثَةِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمَثَلِ الْأَعْلَى، وَالِدَعْوَةِ الْحُسَيْنِي، وَحُجَجِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ

ص: ۹۰

وَالْأُولَى، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى مَحَالِّ مَعْرِفَةِ اللَّهِ، وَمَسَاكِينِ بَرَكَتِهِ اللَّهِ، وَمَعَادِينِ حِكْمَتِهِ اللَّهِ، وَحَفَظَةِ سِرِّ اللَّهِ، وَحَمَلَةِ كِتَابِ اللَّهِ، وَأَوْصِيَاءِ نَبِيِّ اللَّهِ، وَذُرِّيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الدُّعَاةِ إِلَى اللَّهِ، وَالْأَدِلَّةِ عَلَى مَرْضَاةِ اللَّهِ، وَالْمُسْتَقْرِّينَ فِي أَمْرِ اللَّهِ، وَالتَّآمِينَ فِي مَحَبَّةِ اللَّهِ، وَالْمُخْلِصِينَ فِي تَوْحِيدِ اللَّهِ، وَالْمُظْهِرِينَ لِأَمْرِ اللَّهِ وَنَهْيِهِ، وَعِبَادِهِ الْمُكْرَمِينَ الَّذِينَ لَا يَسْتَيْقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الْأَيْمَةِ الدُّعَاةِ، وَالْقَادَةِ الْهُدَاةِ وَالسَّادَةِ الْوُلَاةِ، وَالذَّادَةَ الْحُمَاءِ، وَاهْلِ الذِّكْرِ، وَأُولَى الْأَمْرِ، وَبَقِيَّةِ اللَّهِ وَخَيْرَتِهِ وَحِزْبِهِ، وَعَيْبَةِ عِلْمِهِ وَحُجَّتِهِ وَصِرَاطِهِ وَنُورِهِ وَبُرْهَانِهِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَخُدَّةُ لَا شَرِيكَ لَهُ، كَمَا شَهِدَ اللَّهُ لِنَفْسِهِ وَشَهِدَتْ لَهُ مَلَائِكَتُهُ وَأَوْلُوا الْعِلْمَ مِنْ خَلْقِهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا

ص: ۹۱

هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، وَاشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ الْمُنْتَجَبُ، وَرَسُولُهُ الْمُرْتَضَى، ارْسَلَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ، لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ، وَاشْهَدُ اَنَّكُمْ الْاَثَمَةَ الرَّاشِدُونَ الْمَهْدِيُّونَ، الْمَعْصُومُونَ الْمَكْرُمُونَ الْمُقَرَّبُونَ، الْمُتَّقُونَ الصَّادِقُونَ الْمُصِطَفُونَ، الْمُطِيعُونَ لِلَّهِ، الْقَوَامُونَ بِاَمْرِهِ، الْعَامِلُونَ بِاِرَادَتِهِ، الْفَائِزُونَ بِكَرَامَتِهِ، اصْطِطَفَاكُمْ بِعِلْمِهِ، وَارْتَضَاكُمْ لِغَيْبِهِ، وَاخْتَارَكُمْ لِسِرِّهِ، وَاجْتَبَاكُمْ بِقُدْرَتِهِ، وَاعَزَّكُمْ بِهُدَاهُ، وَخَصَّكُمْ بِبُرْهَانِهِ، وَانْتَجَبَكُمْ لِنُورِهِ، وَابْدَأَكُمْ بِرُوحِهِ، وَرَضِيَ بِكُمْ خُلَفَاءَ فِي اَرْضِهِ، وَحَجَّجَاكُمْ عَلَى بَرِّيَّتِهِ وَانْصَارَا لِدِينِهِ، وَحَفِظَهُ لِسِرِّهِ، وَخَزَنَهُ لِعِلْمِهِ، وَمُسَدِّتُودَعَا لِحِكْمَتِهِ، وَتَرَاجِمَهُ لَوْحِيهِ، وَارْكَانَا لِتَوْحِيدِهِ، وَشُهَدَاءَ عَلَى خَلْقِهِ، وَاعْلَامًا لِعِبَادِهِ، وَمَنَارًا فِي بِلَادِهِ، وَادِلَاءَ عَلَى صِرَاطِهِ، عَصَمَكُمُ اللَّهُ مِنَ الزَّلَلِ، وَآمَنَكُم مِّنَ الْفِتَنِ، وَطَهَّرَكُم مِّنَ الدَّنَسِ، وَادَّهَبَ

ص: ۹۲

عَنْكُمْ الرَّجَسَ وَطَهَّرَكُمْ تَطْهِيراً، فَعَزَّمْتُمْ جَلَالَهُ، وَكَبَّرْتُمْ شَأْنَهُ، وَمَجَّدْتُمْ كَرَمَهُ، وَادَّمْتُمْ ذِكْرَهُ، وَوَكَّدْتُمْ مِثَاقَهُ، وَاحْكَمْتُمْ عَقْدَ طَاعَتِهِ، وَنَصَحْتُمْ لَهُ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ، وَدَعَوْتُمْ إِلَى سَبِيلِهِ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ، وَبَدَلْتُمْ أَنْفُسَكُمْ فِي مَرْضَاتِهِ، وَصَبَرْتُمْ عَلَى مَا أَصَابَكُمْ فِي جَنْبِهِ، وَأَقَمْتُمْ الصَّلَاةَ، وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ، وَأَمَرْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ، وَنَهَيْتُمُ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَجَاهَدْتُمْ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ حَتَّىٰ أَعْلَنْتُمْ دَعْوَتَهُ، وَبَيَّنْتُمْ فَرَائِضَهُ، وَأَقَمْتُمْ حُدُودَهُ، وَنَشَرْتُمْ شَرَائِعَ أَحْكَامِهِ، وَسَنَنْتُمْ سُنَّتَهُ، وَصِرْتُمْ فِي ذَلِكَ مِنْهُ إِلَى الرِّضَا، وَسَلَّمْتُمْ لَهُ الْقَضَاءَ، وَصَدَّقْتُمْ مِنْ رُسُلِهِ مَنْ مَضَىٰ، فَالرَّاغِبُ عَنْكُمْ مَارِقٌ، وَاللَّازِمُ لَكُمْ لَاحِقٌ، وَالْمُقَصِّرُ فِي حَقِّكُمْ زَاهِقٌ، وَالْحَقُّ مَعَكُمْ وَفِيكُمْ وَمِنْكُمْ وَالْيَكُومُ، وَأَنْتُمْ أَهْلُهُ وَمَعْدِنُهُ، وَمِيرَاثُ الثُّبُورَةِ عِنْدَكُمْ، وَأَيَابُ الْخَلْقِ إِلَيْكُمْ، وَحِسَابُهُمْ عَلَيْكُمْ، وَفَضْلُ الْخِطَابِ عِنْدَكُمْ، وَآيَاتُ

ص: ۹۳

اللَّهِ لَمَدَيْكُمْ، وَعَزَائِمُهُ فِيكُمْ، وَتُورُهُ وَبُرْهَانُهُ عِنْدَكُمْ، وَآمْرُهُ إِلَيْكُمْ، مَنْ وَالَاكُمْ فَقَدْ وَالَى اللَّهَ، وَمَنْ عَادَاكُمْ فَقَدْ عَادَ اللَّهَ، وَمَنْ أَحْبَبَكُمْ فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ، وَمَنْ ابْغَضَكُمْ فَقَدْ ابْغَضَ اللَّهَ، وَمَنْ اعْتَصَمَ بِكُمْ فَقَدْ اعْتَصَمَ بِاللَّهِ، انْتُمْ السَّبِيلُ الْأَعْظَمُ وَ

[الصِّرَاطُ الْأَقْوَمُ، وَشُهَدَاءُ دَارِ الْفَنَاءِ، وَشُفَعَاءُ دَارِ الْبَقَاءِ، وَالرَّحِمَةُ الْمُؤَصَّلَةُ، وَالْآيَةُ الْمَخْرُوجَةُ، وَالْأَمَانَةُ الْمُحْفُوظَةُ، وَالْبَابُ الْمُبْتَلَى بِهِ النَّاسُ، مَنْ اتَّيَبَكُمْ نَجَى، وَمَنْ لَمْ يَأْتِكُمْ هَلَكَ، إِلَى اللَّهِ تَدْعُونَ، وَعَلَيْهِ تَدُلُّونَ، وَبِهِ تُؤْمِنُونَ، وَلَهُ تُسَلِّمُونَ، وَبِأَمْرِهِ تَعْمَلُونَ، وَالْإِسْمُ الَّذِي تَزِيهْتُمْ، وَبِقَوْلِهِ تَحْكُمُونَ، سَبَّحْتُمْ مِنْ الْأَكْثَرِ، وَهَلَكْتُمْ مِنْ عَادَاتِكُمْ، وَخَابَ مَنْ جَحَدَ بِكُمْ، وَضَلَّ مَنْ فَرَقَكُمْ، وَفَارَزَ مَنْ تَمَسَّكَ بِكُمْ، وَأَمِنْ مَنْ لَجَا إِلَيْكُمْ، وَسَلِمَ مَنْصَدَقَكُمْ، وَهُدِيَ مَنْ اعْتَصَمَ بِكُمْ، مَنْ اتَّبَعَكُمْ فَالْجَنَّةُ مَأْوِيهِ، وَمَنْ خَالَفَكُمْ فَالنَّارُ مَثْوِيهِ، وَمَنْ

ص: ۹۴

جَعَلَكُمْ كَافِرًا، وَمَنْ حَارَبَكُمْ مُشْرِكًا، وَمَنْ رَدَّ عَلَيْكُمْ فِي اسْفَلِ دَرَكٍ مِنَ الْجَحِيمِ، اشْهَدُ اَنَّ هَذَا سَابِقٌ لَكُمْ فِيمَا مَضَى، وَجَارٍ لَكُمْ فِيمَا بَقِيَ، وَاَنَّ اَرْوَاحَكُمْ وَنُورَكُمْ وَطَيِّبَتَكُمْ وَاِحَادَةً، طَابَتْ وَطَهَّرَتْ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ، خَلَقَكُمْ اللَّهُ اَنْوَارًا، فَجَعَلَكُمْ بِعَرْشِهِ مُخْرِدِينَ حَتَّى مَنْ عَلَيْنَا بِكُمْ، فَجَعَلَكُمْ فِي بُيُوتِ اِذْنِ اللَّهِ اَنْ تُرْفَعَ وَيُذَكَّرَ فِيهَا اسْمُهُ، وَجَعَلْصَلَوَاتِنَا عَلَيْكُمْ وَمَا خَصَّصْنَا بِهِ مِنْ وِلَايَتِكُمْ، طَيِّبًا لِخُلُقِنَا وَطَهَارَةً لَانْفُسِنَا، وَتَرْكِيَةً لَنَا وَكَفَارَةً لِتُدُنُونَا، فَكُنَّا عِنْدَهُ مُسَلِّمِينَ، بِفَضْلِكُمْ وَمَعْرُوفِينَ، بِتَضَدِّقِنَا اِيَّاكُمْ، فَبَلَغَ اللَّهُ بِكُمْ اشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ، وَاَعْلَى مَنَازِلِ الْمُقَرَّبِينَ، وَاَرْفَعَ دَرَجَاتِ الْمُؤَسَّلِينَ، حَيْثُ لَا يَلْحَقُهُ لَاحِقٌ، وَلَا يَفُوقُهُ فَائِقٌ، وَلَا يَسْبِقُهُ سَابِقٌ، وَلَا يَطْمَعُ فِي اِذْرَاكِهِ طَامِعٌ، حَتَّى لَا يَبْقَى مَلِكٌ مُقَرَّبٌ، وَلَا نَبِيٌّ مُؤَسَّلٌ، وَلَا صِدِّيقٌ وَلَا شَهِيدٌ، وَلَا عَالِمٌ وَلَا جَاهِلٌ، وَلَا دَنِيٌّ وَلَا

ص: ۹۵

فَاضِلٌ، وَلَا مُؤْمِنٌ صَالِحٌ، وَلَا فَاجِرٌ طَالِحٌ، وَلَا جَبَّارٌ عَنِيدٌ، وَلَا شَيْطَانٌ مَرِيدٌ، وَلَا خَلَقَ فِيمَا بَيْنَ ذَلِكَ شَهِيدٌ، أَلَّا عَرَفَهُمْ جَلَالَهُ أَمْرِكُمْ، وَعِظَمَ خَطَرِكُمْ، وَكِبَرَ شَأْنِكُمْ، وَتَمَامَ نُورِكُمْ، وَصِدْقَ مَقَاعِدِكُمْ، وَثَبَاتَ مَقَامِكُمْ، وَشَرَفَ مَحَلِّكُمْ وَمَنْزِلَتِكُمْ عِنْدَهُ، وَكَرَامَتِكُمْ عَلَيْهِ وَخَاصَّتِكُمْ لَدَيْهِ، وَقُرْبَ مَنْزِلَتِكُمْ مِنْهُ، بِأَبِي أَنْتُمْ وَأُمِّي وَأَهْلِي وَمَالِي وَاسِيرَتِي، أَشْهَدُ اللَّهَ وَأَشْهَدُكُمْ، أَنِّي مُؤْمِنٌ بِكُمْ وَبِمَا آمَنْتُمْ بِهِ، كَافِرٌ بِعَادُوكُمْ وَبِمَا كَفَرْتُمْ بِهِ، مُسْتَبْصِرٌ بِشَأْنِكُمْ وَبِضَلَالِهِ مَنْ خَالَفَكُمْ، مُوَالٍ لَكُمْ وَالْأَوْلِيَاءِ كُمْ، مُبْغِضٌ لِأَعْدَائِكُمْ، وَمُعَادٍ لَهُمْ، سَلِّمْ لِمَنْ سَالَمَكُمْ، وَحَزْبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمْ، مُحَقِّقٌ لِمَا حَقَّقْتُمْ، مُبْطِلٌ لِمَا ابْطَلْتُمْ، مُطِيعٌ لَكُمْ عَارِفٌ بِحَقِّكُمْ، مُقَرَّرٌ بِفَضْلِكُمْ مُحْتَمِلٌ لِعِلْمِكُمْ، مُحْتَجِبٌ بِذِمَّتِكُمْ، مُعْتَرِفٌ بِكُمْ، مُؤْمِنٌ بِأَيَابِكُمْ، مُصَدِّقٌ بِرَجْعَتِكُمْ، مُنْتَظِرٌ لِأَمْرِكُمْ، مُرْتَقِبٌ لِدَوْلَتِكُمْ، آخِذٌ بِقَوْلِكُمْ، عَامِلٌ بِأَمْرِكُمْ، مُسْتَجِيرٌ

ص: ۹۶

بِكُمْ، زَائِرٌ لَكُمْ، لَا يَتَدُّ عَائِدَةً بِقُبُورِكُمْ، مُسْتَشْفِعٌ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بِكُمْ، وَمُتَقَرِّبٌ بِكُمْ إِلَيْهِ، وَمُقَدِّمٌكُمْ أَمَامَ طَلِبَتِي وَحَوَائِجِي وَإِرَادَتِي فِي كُلِّ أَحْوَالِي وَأُمُورِي، مُؤْمِنٌ بِسِرِّكُمْ وَعَلَانِيَتِكُمْ وَشَاهِدٌكُمْ وَغَائِبِكُمْ وَأَوْلِيَكُمْ وَآخِرِكُمْ، وَمَفْوِضٌ فِي ذَلِكِ كُلِّ الْيَوْمِ فِيهِ مَعَكُمْ، وَقَلْبِي لَكُمْ مُسَلِّمٌ، وَرَأْيِي لَكُمْ تَبِعٌ، وَنُصِيرَتِي لَكُمْ مَعِيَّةٌ حَتَّى يُحِبِّيَ اللَّهُ تَعَالَى دِينَهُ بِكُمْ، وَيَرُدَّكُمْ فِي أَيَّامِهِ، وَيُظْهِرَكُمْ لِعَدْلِهِ، وَيُمَكِّنْكُمْ فِي أَرْضِهِ، فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَامَعَ غَيْرِكُمْ، آمَنْتُ بِكُمْ، وَتَوَلَّيْتُ آخِرَكُمْ بِمَا تَوَلَّيْتُ بِهِ أَوْلِيَكُمْ، وَبَرَّيْتُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ أَعْدَائِكُمْ، وَمِنَ الْجَبَّتِ وَالطَّاغُوتِ وَالشَّيَاطِينِ وَحَزْبِهِمُ الظَّالِمِينَ لَكُمْ، وَالْجَائِدِينَ لِحَقِّكُمْ، وَالْمَارِقِينَ مِنْ وِلَايَتِكُمْ، وَالْغَاصِبِينَ لِأَرْثِكُمْ وَالشَّاكِينَ فِيكُمْ، وَالْمُنْحَرِفِينَ عَنْكُمْ، وَمِنْ كُلِّ وَليجِهٍ دُونَكُمْ، وَكُلِّ مُطَاعٍ سِوَاكُمْ، وَمِنَ الْأَيْمَةِ الَّذِينَ يَدْعُونَ

ص: ۹۷

أَلَى النَّارِ، فَجَبَّنِي اللَّهُ أَبَدًا مَا حَيَّيْتُ عَلَى مُوَالَيْتِكُمْ وَمَحَبَّتِكُمْ وَدِينِكُمْ، وَوَفَّقَنِي لِمَا حَبَّبْتُمْ لِي، وَرَزَقَنِي شَفَاعَتِكُمْ، وَجَعَلَنِي مِنْ خِيَارِ مُوَالِيِكُمْ،
 التَّابِعِينَ لِمَا دَعَوْتُمْ إِلَيْهِ، وَجَعَلَنِي مِمَّنْ يَفْتَنُ أَثَارَكُمْ، وَيَسِيلُكُمْ سَبِيلَكُمْ، وَيَهْتَدِي بِهُدْيِكُمْ، وَيُحْشِرُ فِي زُمْرَتِكُمْ، وَيَكُرُّ فِي رَجْعَتِكُمْ،
 وَيُمْلِكُ فِي دَوْلَتِكُمْ، وَيُشَرِّفُ فِي عَافِيَتِكُمْ، وَيُمَكِّنُ فِي أَيَّامِكُمْ، وَتَقَرُّ عَيْنُهُ غَدًا بِرُؤْيَيْكُمْ، يَا بِي أَنْتُمْ وَأُمَّي وَنَفْسِي وَأَهْلِي وَمَالِي، مَنْ أَرَادَ
 اللَّهُ بِيَدَيْكُمْ، وَمَنْ وَحَدَهُ قَبْلَ عُنُقِكُمْ، وَمَنْ قَصَدَهُ تَوَجَّهَ بِكُمْ، مِوَالِيَّ لِأَخْصَى ثَنَائِكُمْ، وَلَا أَبْلُغُ مِنَ الْمِدْحِ كُنْهَكُمْ، وَمِنَ الْوَصْفِ
 قَدْرَكُمْ، وَأَنْتُمْ نُورُ الْأَخْيَارِ، وَهُدَاهُ الْأَبْرَارِ، وَحَجِجُ الْجَبَّارِ، بِكُمْ فَتَبَحَّ اللَّهُ، وَبِكُمْ يَخْتِمُ وَبِكُمْ يُنَزَّلُ الْغَيْثُ، وَبِكُمْ يُمَسِكُ السَّمَاءُ أَنْ تَقَعَ
 عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ، وَبِكُمْ يُنْفَسُ الْأَلْهَمُ وَيَكْشِفُ الضَّرَّ، وَعِنْدَكُمْ مَا نَزَلَتْ بِهِ رُسُلُهُ،

ص: ۹۸

وَهَبَطْتُ بِهِ مَلَائِكَتَهُ، وَالِي جَدُّكُمْ

[و اگر زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام باشد بجای:

«وَالِي جَدُّكُمْ»

بگو:

«وَالِي اخِيكَ»

[بِعَثَ الرُّوحِ الْأَمِينِ، آتَاكُمْ اللَّهُ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ، طَاطَا كُلُّ شَرِيفٍ لِشَرَفِكُمْ، وَبَخَعَ كُلُّ مُتَكَبِّرٍ لِطَاعَتِكُمْ، وَخَضَعَ كُلُّ جَبَّارٍ لِفَضْلِكُمْ، وَذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لَكُمْ، وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِكُمْ، وَفَازَ الْفَائِزُونَ بِوِلَايَتِكُمْ، بِكُمْ يُسَلِّكُ إِلَى الرِّضْوَانِ، وَعَلَى مَنْ جَحَدَ وَلَايَتِكُمْ غَضَبُ الرَّحْمَنِ، بِأَبِي أَنْتُمْ وَأُمَّي وَنَفْسِي وَاهْلِي وَمَالِي، ذِكْرُكُمْ فِي الذَّاكِرِينَ، وَأَسْمَاؤُكُمْ فِي الْأَسْمَاءِ، وَأَجْسَادُكُمْ فِي الْأَجْسَادِ، وَأَرْوَاحُكُمْ فِي الْأَرْوَاحِ، وَأَنْفُسُكُمْ فِي النُّفُوسِ، وَأَثَارُكُمْ فِي الْأَثَارِ، وَقُبُورُكُمْ فِي الْقُبُورِ، فَمَا أَحْلَى اسْمَائِكُمْ، وَآكْرَمَ أَنْفُسِكُمْ، وَأَعْظَمَ شَأْنَكُمْ، وَاجَلَ خَطَرِكُمْ، وَأَوْفَى عَهْدِكُمْ، وَأَصْدَقَ وَعْدِكُمْ، كَلَامِكُمْ نُورٌ، وَأَمْرُكُمْ رُشْدٌ، وَوَصِيَّتُكُمْ التَّقْوَى، وَفِعْلُكُمْ

ص: ۹۹

الْخَيْرُ، وَعَادَتُكُمْ الْاِحْسَانَ، وَسَجِيَّتُكُمْ الْكِرْمَ، وَشَانُكُمْ الْحَقُّ وَالصَّدَقُ وَالرِّفْقُ، وَقَوْلُكُمْ حُكْمٌ وَحَتْمٌ، وَرَأْيُكُمْ عِلْمٌ وَحِلْمٌ وَحَزْمٌ، اِنْ ذُكِرَ
 الْخَيْرُ كُنْتُمْ اَوَّلَهُ وَاَصْلُهُ وَفَرْعُهُ وَمَعْدِنُهُ وَمَاوِيَهُ وَمُنْتَهَاهُ، بِابِي اَنْتُمْ وَاُمِّي وَنَفْسِي، كَيْفَ اَصِفُ حُسْنَ ثَنَائِكُمْ، وَاَحْصِي جَمِيلَ بَلَائِكُمْ،
 وَبِكُمْ اَحْرَجَنَا اللهُ مِنْ الدُّلِّ، وَفَرَجَ عَنَا غَمْرَاتِ الْكُرُوبِ، وَاَنْقَذَنَا مِنْ شَفَا جُرْفِ الْهَلَكَاتِ وَمِنْ النَّارِ، بِابِي اَنْتُمْ وَاُمِّي وَنَفْسِي،
 بِمُؤَالَاتِكُمْ عَلَّمَنَا اللهُ مَعَالِمَ دِينِنَا، وَاَصْلَحَ مَا كَانَ فَسَادًا مِنْ دُنْيَانَا، وَبِمُؤَالَاتِكُمْ تَمَّتِ الْكَلِمَةُ وَعَظُمَتِ النُّعْمَةُ وَاثْتَلَفَتِ الْفُرْقَةُ، وَبِمُؤَالَاتِكُمْ
 تُقْبَلُ الطَّاعِيَةُ الْمُفْتَرَضَةُ، وَلَكُمْ الْمَوَدَّةُ الْوَاجِبَةُ، وَالدَّرَجَاتُ الرَّفِيعَةُ، وَالْمَقَامُ الْمَحْمُودُ، وَالْمَكَانُ الْمَعْلُومُ عِنْدَ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَالْجَاهُ الْعَظِيمُ،
 وَالشَّانُ الْكَبِيرُ، وَالشَّفَاعَةُ الْمَقْبُولَةُ، رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا انزَلْتَ وَاَتَّبَعْنَا الرَّسُولَ، فَكُتِبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ،

ص: ۱۰۰

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعِيدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً، إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ، سُبْحَانَ رَبَّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبَّنَا لَمَفْعُولًا، يَا وَلِيَّ اللَّهِ [\(۱\)](#)»
 إِنَّ بَيْنِي وَبَيْنَ اللَّهِ عَزَّ وَ

جَلَّ ذُنُوبًا لَا يَأْتِي عَلَيْهَا إِلَّا رِضَاكُمْ، فَبِحَقِّ مَنْ ائْتَمَّكُمْ عَلَى سِرِّهِ، وَاسْتَرَعَاكُمْ أَمْرَ خَلْقِهِ، وَقَرْنَ طَاعَتَكُمْ بِطَاعَتِهِ، لَمَّا اسْتَوْهَبْتُمْ ذُنُوبِي
 وَكُنْتُمْ شُفَعَائِي، فَإِنِّي لَكُمْ مُطِيعٌ، مَنْ اطَاعَكُمْ فَقَدْ اطَاعَ اللَّهَ، وَمَنْ عَصَاكُمْ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ، وَمَنْ أَحَبَّكُمْ فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ، وَمَنْ ابْغَضَكُمْ
 فَقَدْ ابْغَضَ اللَّهَ، اللَّهُمَّ إِنِّي لَوْ وَجِدْتُ شُفَعَاءَ اقْرَبَ إِلَيْكَ مِنْ مُحَمَّدٍ وَاهْلِ بَيْتِهِ الْأَخْيَارِ، الْأَيْمَةِ الْأَبْرَارِ، لَجَعَلْتَهُمْ شُفَعَائِي، فَبِحَقِّهِمُ الَّذِي
 أَوْجَبْتَ لَهُمْ عَلَيْكَ، اسئلكَ أَنْ تُدْخِلَنِي فِي جُمَّلِهِ الْعَارِفِينَ بِهِمْ وَبِحَقِّهِمْ، وَفِي زُمْرَةِ الْمَرْحُومِينَ بِشَفَاعَتِهِمْ، إِنَّكَ أَرْحَمُ

۱- در گفتن یا وَلِيَّ اللَّهِ امامی را که زیارت می کند مخاطب سازد و ممکن است که همه مراد باشند بر سبیل بدلیت یا جنسیت
 و اگر بعنوان جمیع بگوید بهتر است که «یا اَوْلِيَاءَ اللَّهِ» بگوید «ذلك نقل من شرح المجلسی الأول»

ص: ۱۰۱

الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا وَحَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ.

زیارت امین الله

یکی از زیارت‌های بسیار معروف و معتبر است که در کتاب‌های زیارات روایت شده است. مرحوم علامه مجلسی آن را از نظر متن و سند از بهترین زیارات دانسته که مناسب است در همه حرم‌ها و مزارهای ائمه علیهم السلام بر آن مداومت شود. این زیارت، هم از زیارت‌های مطلقه محسوب می‌شود که در هر وقت می‌توان خواند، هم از زیارت‌های مخصوصه روز غدیر خم است، و هم از زیارات جامعه‌ای است که در همه حرم‌های مقدس ائمه علیهم السلام خوانده می‌شود. محتوای عرفانی و سراسر شور و اشتیاق به قرب الهی دارد. کیفیت آن چنان است که به سندهای معتبر روایت شده از جابر از امام

ص: ۱۰۲

محمد باقر علیه السلام که امام زین العابدین علیه السلام به زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام آمد، و نزد قبر آن حضرت ایستاد، و گریست، و گفت:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا امِينَ اللّٰهِ فِي اَرْضِهِ وَحُجَّتِهِ عَلٰى عِبَادِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا امِيرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١﴾، اَشْهَدُ اَنَّكَ جَاهَدْتَ فِي اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهِ، وَعَمِلْتَ بِكِتَابِهِ، وَاتَّبَعْتَ سُنَنَ نَبِيِّهِ، صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، حَتَّى دَعَاكَ اللّٰهُ اِلَى جِوَارِهِ، فَقَبَضَكَ اِلَيْهِ بِاخْتِيَارِهِ، وَالزَّمَ اَعْيَادَكَ الْحُجَّةَ مَعَ مَالِكٍ مِنَ الْحَجَّاجِ الْبَالِغَةِ عَلٰى جَمِيعِ خَلْقِهِ، اللّٰهُمَّ فَاجْعَلْ نَفْسِي مُطْمَئِنَّةً بِقَدْرِكَ، رَاضِيَةً بِقَضَائِكَ، مُوَلَّعَةً بِذِكْرِكَ وَدُعَائِكَ، مُجِبَّةً لِّصَفْوَةِ اَوْلِيَائِكَ، مَحْبُوبَةً فِي اَرْضِكَ وَسَمَائِكَ، صَابِرَةً عَلٰى

۱- اگر قصد زیارت امام دیگری جز حضرت علی علیه السلام را داری بجای «یا امیر المؤمنین» اسم آن امام مورد نظر آورده شود مثلاً در زیارت امام رضا علیه السلام گفته شود «یا علی بن موسی الرضا»

ص: ۱۰۳

نُزُولِ بَلَاتِكَ، شَاكِرَةً لِفَوَاضِلِ نِعْمَائِكَ، ذَاكِرَةً لِسَوَابِغِ آيَاتِكَ، مُشْتَاةً إِلَى فَرْحِهِ لِقَائِكَ، مُتَزَوِّدَةً التَّقْوَى لِيَوْمِ جَزَائِكَ، مُشِيئَةً بِسِيْنِ
 أَوْلِيَائِكَ، مُفَارِقَةً لِأَخْلَاقِ عَدَائِكَ، مَشْغُولَةً عَنِ الدُّنْيَا بِحَمْدِكَ وَتَنَائِكَ.

* پس پهلوی روی مبارک خود را بر قبر گذاشت و گفت:

اللَّهُمَّ إِنَّ قُلُوبَ الْمُخْبِتِينَ إِلَيْكَ وَالْهَيْهَةَ، وَسُدُورَ الرَّاغِبِينَ إِلَيْكَ شَارِعِيَّةً، وَأَعْلَامَ الْقَاصِدِينَ إِلَيْكَ وَاضِحَةً، وَأَفْتِدَةَ الْعَارِفِينَ مِنْكَ فَارِعِيَّةً،
 وَأَصْوَاتَ الدَّاعِينَ إِلَيْكَ صَاعِدَةً، وَأَبْوَابَ الْإِجَابَةِ لَهُمْ مُفْتَحَةً، وَدَعْوَةَ مَنْ نَاجَاكَ مُسْتَجَابَةً، وَتَوْبَةَ مَنْ أَنَابَ إِلَيْكَ مَقْبُولَةً، وَعَبْرَةَ مَنْ بَكَى
 مِنْ خَوْفِكَ مَرْحُومَةً، وَالْإِعَانَةَ لِمَنْ اسْتَعَاثَ بِكَ مَوْجُودَةً، وَالْإِعَانَةَ لِمَنْ اسْتَعَانَ بِكَ مَبْدُولَةً، وَعِدَاتِكَ لِعِبَادِكَ مُنْجِرَةً، وَزَلَلَ مَنْ
 اسْتَفَالَكَ مُقَالَةً، وَأَعْمَالَ الْعَامِلِينَ لَدَيْكَ مَحْفُوظَةً،

ص: ۱۰۴

وَأَزَاقَكَ إِلَى الْخَلَائِقِ مِنْ لَمَدُنِكَ نَازِلَهُ، وَعَوَائِدَ الْمَزِيدِ إِلَيْهِمْ وَاصِلَهُ، وَذُنُوبَ الْمُسِيءِ تَغْفِرِينَ مَغْفُورَةً، وَحَوَائِجَ خَلْقِكَ عِنْدَكَ مَقْضِيَةً، وَجَوَائِزَ السَّائِلِينَ عِنْدَكَ مُؤَفَّرَةً، وَعَوَائِدَ الْمَزِيدِ مُتَوَاتِرَةً، وَمَوَائِدَ الْمُسِيءِ تَطْعِمِينَ مُعَدَّةً، وَمَنَاهِلَ الظَّمَاءِ مُتْرَعَةً، اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي، وَقَبْلِ ثَنَائِي، وَاجْمَعْ بَيْنِي وَبَيْنَ أَوْلِيَائِي، بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، إِنَّكَ وَلِيُّ نَعْمَائِي، وَمُنْتَهَى مُنَايَ، وَغَايَةُ رَجَائِي فِي مُنْقَلَبِي وَمَشَايَ.

و در کامل الزیارات بعد از زیارت این جملات آمده است:

أَنْتَ الْهَى وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ، اغْفِرْ لِأَوْلِيَائِنَا، وَكُفِّ عَنَّا عِيدَانَنَا، وَاشْغَلْهُمْ عَنِّ إِذَانَنَا، وَأَظْهِرْ كَلِمَةَ الْحَقِّ، وَاجْعَلْهَا الْعُلْيَا، وَادْحِضْ كَلِمَةَ الْبَاطِلِ، وَاجْعَلْهَا السُّفْلَى، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

ص: ۱۰۵

زیارت وارث

زیارت مطلقه امام حسین علیه السلام معروف به زیارت وارث.

این زیارت معتبر و پر محتوا، ابراز علاقه و همبستگی با سید الشهداء و شهدای دیگر کربلاست، و سلسله نورانی نیاکان امام حسین و دودمان رسالت علیه السلام را به یاد می آورد.

و پیوند زائر را با اهل بیت عصمت تحکیم می کند، پس چون قصد زیارت امام حسین علیه السلام نمودی بگو:

«السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ آدَمَ صَفْوَةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ نُوحِ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ مُوسَى كَلِيمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ عِيسَى رُوحِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ مُحَمَّدٍ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ اميرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ مُحَمَّدٍ

ص: ۱۰۶

الْمُضِيْطْفِي، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ عَلِيٍّ الْمُزْتَضِي، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ خَدِيْجَةَ الْكُبْرَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ
 يَا ثَارَ اللَّهِ وَابْنَ ثَارِهِ وَالْوَيْتَرَ الْمُؤْتُوْرَ، اَشْهَدُ اَنَّكَ قَدْ اَقَمْتَ الصَّلَاةَ، وَآتَيْتَ الزَّكَاةَ، وَامْرَتَ بِالْمَعْرُوْفِ، وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَاطَعْتَ اللَّهَ
 وَرَسُوْلَهُ حَتَّى اَتَيْتَ الْيَقِيْنَ، فَلَعَنَ اللَّهُ اُمَّةً قَتَلْتَنِيْكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ اُمَّةً ظَلَمْتَنِيْكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ اُمَّةً سَمِعَتْ بِبَدْلِكَ فَرَضِيَتْ بِهِ، يَا مَوْلَايَ يَا اَبَا عَبْدِ
 اللَّهِ، اَشْهَدُ اَنَّكَ كُنْتَ نُورًا فِي الْاَصْلَابِ الشَّامِيْخَةِ وَالْاَرْحَامِ الْمُطَهَّرَةِ، لَمْ تَنْجَسْكَ الْجَاهِلِيَّةُ بِاَنْجَاسِهَا، وَلَمْ تُلْبَسْكَ مِنْ مَدْلِهِمَاتِ ثِيَابِهَا،
 وَاشْهَدُ اَنَّكَ مِنْ دَعَائِمِ الدِّيْنِ وَارْكَانِ الْمُؤْمِنِيْنَ، وَاشْهَدُ اَنَّكَ الْاِمَامُ الْبُرِّ التَّقِيُّ الرَّضِيُّ الزَّكِيُّ الْهَادِي الْمَهْدِيُّ، وَاشْهَدُ اَنَّ الْاِيْمَةَ مِنْ
 وُلْدِكَ كَلِمَةُ التَّقْوَى، وَاعْلَامُ الْهُدَى، وَالْعُرْوَةُ الْوُثْقَى، وَالْحُجَّةُ عَلٰى اَهْلِ الدُّنْيَا، وَاشْهَدُ اللَّهُ وَمَلَائِكَتُهُ

ص: ۱۰۷

وَأَنْبِيَاءَهُ وَرُسُلَهُ، أَنِّي بِكُمْ مُؤْمِنٌ وَبِأَيَابِكُمْ مُوقِنٌ، بِشَرَائِعِ دِينِي وَخَوَاتِيمِ عَمَلِي، وَقَلْبِي لِقَلْبِكُمْ سَلْمٌ، وَأَمْرِي لِأَمْرِكُمْ مُتَّبِعٌ، صَيَلَمَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، وَعَلَى أَرْوَاحِكُمْ، وَعَلَى أَجْسَادِكُمْ، وَعَلَى أَجْسَامِكُمْ، وَعَلَى شَاهِدِكُمْ، وَعَلَى غَائِبِكُمْ، وَعَلَى ظَاهِرِكُمْ، وَعَلَى بَاطِنِكُمْ.

يَا بِي أَنْتَ وَآمِي يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، يَا بِي أَنْتَ وَآمِي يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ، لَقَدْ عَظُمَتِ الرَّزِيئَةُ، وَجَلَّتِ الْمُصِيبَةُ بِكَ عَلَيْنَا وَعَلَى جَمِيعِ أَهْلِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ اسِرَجَتْ وَالْجَمَتْ وَنَهَيْتُ لِقِتَالِكَ، يَا مَوْلَايَ يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ، قَصِيدَتُ حَرَمَكَ، وَآتَيْتُ إِلَى مَشْهَدِكَ، اسْتَأْذَنَ اللَّهُ بِالشَّأْنِ الَّذِي لَكَ عِنْدَهُ، وَبِالمَحَلِّ الَّذِي لَكَ لَدَيْهِ أَنْ يُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ يَجْعَلَ لِي مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

پس برخیز و دو رکعت نماز با هر سوره که می‌خواهی

ص: ۱۰۸

بخوان، و چون از نماز فارغ شدی بگو:

«اللَّهُمَّ أَيِّصَلِّيْتُ وَرَكَعْتُ وَسَجَدْتُ لَكَ، وَحَدَاكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، لِأَنَّ الصَّلَاةَ وَالرُّكُوعَ وَالسُّجُودَ لَا تَكُونُ إِلَّا لَكَ، لِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَابْلُغْهُمْ عَنِّي أَفْضَلَ السَّلَامِ وَالتَّحِيَّةِ، وَارْزُقْ عَلَيَّ مِنْهُمْ السَّلَامَ، اللَّهُمَّ وَهَاتَانِ الرَّكْعَتَانِ هَيْدِيَّهٗ مَنِي إِلَى مَوْلَايَ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَيْهِ وَتَقَبَّلْ مِنِّي، وَأَجْزِنِي عَلَى ذَلِكِ بِأَفْضَلِ أَمَلِي وَرَجَائِي فِيكَ وَفِي وَلِيِّكَ، يَا وَلِيَّ الْمُؤْمِنِينَ».

پس قصد زیارت علی بن الحسین علیهما السلام نموده، و بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الشَّهِيدُ وَابْنُ الشَّهِيدِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمَظْلُومُ وَابْنُ الْمَظْلُومِ،

ص: ۱۰۹

لَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ قَتَلْتِكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ ظَلَمْتِكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ سَمِعْتُ بِذَلِكَ فَرَضَيْتُ بِهِ.
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ وَابْنَ وَلِيِّهِ، لَقَدْ عَظُمَتِ الْمُصِيبَةُ وَجَلَّتِ الرَّزِيئَةُ بِكَ عَلَيْنَا وَعَلَى جَمِيعِ الْمُسْلِمِينَ، فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ قَتَلْتِكَ، وَأَبْرَأُ إِلَى
 اللَّهِ وَالْيَاكُوفِ مِنْهُمْ.

پس متوجه شو به سوی شهداء و بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ وَآحِبَائِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَصْفِيَاءَ اللَّهِ وَآوِدَائِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ دِينِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ رَسُولِ
 اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ
 بْنِ عَلِيٍّ الْوَلِيِّ الزَّكِيِّ النَّاصِحِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، يَا أَبِي أَنْتُمْ وَأُمِّي، طِبْتُمْ وَطَابَتِ الْأَرْضُ الَّتِي فِيهَا دُفِنْتُمْ، وَفُزْتُمْ فَوْزاً
 عَظِيماً، يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَكُمْ فَافُوزَ مَعَكُمْ.

زیارت امام حسین علیه السلام در روز عاشورا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَةَ اللَّهِ وَابْنَ خَيْرَتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ
وَابْنَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ثَارَ اللَّهِ وَابْنَ ثَارِهِ وَالْوَثَرَ الْمُؤْتُونَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
وَعَلَى الْأَرْوَاحِ الَّتِي حَلَّتْ بِفِنَائِكَ، عَلَيْكُمْ مِنِّي جَمِيعاً سَلَامُ اللَّهِ إِيداً مَا بَقِيَتْ وَبَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ، يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ لَقَدْ عَظُمَتِ الرَّزِيَّةُ،
وَجَلَّتْ وَعَظُمَتِ الْمُصِيبَةُ بِكَ عَلَيْنَا وَعَلَى جَمِيعِ أَهْلِ الْإِسْلَامِ، وَجَلَّتْ وَعَظُمَتِ مُصِيبَتُكَ فِي السَّمَوَاتِ عَلَى جَمِيعِ أَهْلِ السَّمَوَاتِ، فَلَعَنَ
اللَّهُ أُمَّةً اسَّسَتْ أَاسَاسَ الظُّلْمِ وَالْجَوْرِ عَلَيْكُمْ أَهْلَ النَّبِيِّتِ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً دَفَعَتْكُمْ

ص: ۱۱۱

عَنْ مَقَامِكُمْ وَأَزَالَتُكُمْ عَنْ مَرَاتِبِكُمْ الَّتِي رَتَّبَكُمُ اللَّهُ فِيهَا، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً قَتَلَتْكُمْ، وَلَعَنَ اللَّهُ الْمُمَهِّدِينَ لَهُمْ بِالْتَّمُكِينِ مِنْ قِتَالِكُمْ، بَرِئْتُ إِلَى اللَّهِ وَالْيَكْمِ مِنْهُمْ وَمِنْ أَشْيَاعِهِمْ وَاتِّبَاعِهِمْ وَأَوْلِيَائِهِمْ، يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ إِنِّي سَلِمْتُ لِمَنْ سَأَلَمَكُمُ وَحَزْبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَلَعَنَ اللَّهُ آلَ زِيَادٍ وَآلَ مَرْوَانَ، وَلَعَنَ اللَّهُ بَنِي أُمَيَّةَ قَاطِبَةً، وَلَعَنَ اللَّهُ ابْنَ مَرْجَانَةَ، وَلَعَنَ اللَّهُ عُمَرَ بْنَ سَعْدٍ، وَلَعَنَ اللَّهُ شَمْرًا، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً اسْتَرْجَتْ وَالْجَمْتَ وَتَنَقَّبَتْ لِقِتَالِكَ، يَا بَابِي أَنْتَ وَآمِي لَقَدْ عَظُمَ مُصَابِي بِكَ، فَاسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَ مَقَامَكَ، وَأَكْرَمَنِي بِكَ أَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ ثَارِكَ مَعَ إِمَامٍ مَنْصُورٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي عِنْدَكَ وَجِيهًا بِالْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ إِنِّي اتَّقَرَّبْتُ إِلَى اللَّهِ وَالِى رَسُولِهِ وَالِى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالِى فَاطِمَةَ وَالِى الْحَسَنِ وَالْيَكْمَ بِمُؤَالَاتِكَ،

ص: ۱۱۲

وَبِالْبِرَائَةِ

[مِمَّنْ قَاتَلَكَ وَنَصَبَ لَكَ الْحَرْبَ، وَبِالْبِرَائَةِ مِمَّنْ اسَّسَ اسَاسَ الظُّلْمِ وَالْجَوْرِ عَلَيْكُمْ، وَابْرَأَ إِلَى اللَّهِ وَالِى رَسُولِهِ
 [مِمَّنْ اسَّسَ اسَاسَ ذَلِكُكَ، وَبَنَى عَلَيْهِ بُنْيَانَهُ، وَجَرَى فِي ظُلْمِهِ وَجَوْرِهِ عَلَيْكُمْ وَعَلَى اَشْيَاعِكُمْ، بَرِئْتُ إِلَى اللَّهِ وَالْيَكْمِ مِنْهُمْ، وَاتَّقَرَّبُ إِلَى
 اللَّهِ ثُمَّ الْيَكْمِ بِمُؤَالَاتِكُمْ وَمُؤَالَاهُ وَلِيَّكُمْ، وَبِالْبِرَائَةِ مِنْ اَعْدَائِكُمْ وَالنَّاصِبِينَ لَكُمْ الْحَرْبَ، وَبِالْبِرَائَةِ مِنْ اَشْيَاعِهِمْ وَاتِّبَاعِهِمْ، اِنِّي سَلَّمْتُ لِمَنْ
 سَالَمَكُمْ، وَحَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمْ، وَوَلِيٌّ لِمَنْ وَالَاكُمْ، وَعَعِدُوْ لِمَنْ عَادَاكُمْ، فَاسْئَلُ اللَّهَ الَّذِي اَكْرَمَنِي بِمَعْرِفَتِكُمْ وَمَعْرِفَةِ اَوْلِيَائِكُمْ، وَرَزَقَنِي
 الْبِرَائَةَ مِنْ اَعْدَائِكُمْ، اِنْ يَجْعَلَنِي مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَانْ يُثَبِّتَ لِي عِنْدَكُمْ قَدَمَ صِدْقٍ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَاسْئَلُهُ اِنْ يُبَلِّغَنِي الْمَقَامَ
 الْمَحْمُودَ لَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ، وَانْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ تَارِي مَعَ اِمَامٍ هُدًى

[مَهْدِي]

[ظَاهِرٍ نَاطِقٍ]

[بِالْحَقِّ]

ص: ۱۱۳

مِنْكُمْ، وَاسْتَلُّ اللَّهُ بِحَقِّكُمْ وَبِالشَّانِ الَّذِي لَكُمْ عِنْدَهُ أَنْ يُعْطِنِي بِمُصَابِي بِكُمْ أَفْضَلَ مَا يُعْطَى مُصَابًا بِمُصِيبَتِهِ، مُصِيبَةً مَا أَغْظَمَهَا وَأَعْظَمَ رَزِيَّتَهَا فِي الْإِسْلَامِ وَفِي جَمِيعِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِي مَقَامِي هَذَا مِمَّنْ تَنَالُهُ مِنْكَ لَمَوَاتٍ وَرَحْمَةً وَمَغْفِرَةً، اللَّهُمَّ اجْعَلْ مَحْيَايَ مَحْيَا مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَمَمَاتِي مَمَاتَ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا يَوْمٌ تَبَرَّكَتَ بِهِ بَنُو آمِيَّةَ وَابْنُ آكَلِهِ الْأَكْبَادِ، اللَّعِينُ ابْنُ اللَّعِينِ، عَلَى لِسَانِكَ وَلِسَانِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، فِي كُلِّ مَوْطِنٍ وَمَوْقِفٍ وَقَفَ فِيهِ نَبِيُّكَ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، اللَّهُمَّ الْعَنْ أَبَا سُفْيَانَ وَمُعَاوِيَةَ وَيَزِيدَ بْنَ مُعَاوِيَةَ عَلَيْهِمْ مِنْكَ اللَّعْنَةُ ابَدَ الْأَبَدِينَ، وَهَذَا يَوْمٌ فَرِحَتْ بِهِ آلُ زِيَادٍ وَآلُ مَرْوَانَ بِقَتْلِهِمُ الْحُسَيْنِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ، اللَّهُمَّ فَضَاعِفْ عَلَيْهِمُ اللَّعْنَ مِنْكَ وَالْعَذَابَ

[الآلِيمَ]

[اللَّهُمَّ إِنِّي اتَّقَرَّبُ

ص: ۱۱۴

إِلَيْكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ، وَفِي مَوْقِفِي هَذَا وَأَيَّامِ حَيَاتِي بِالْبِرَائَةِ مِنْهُمْ وَاللَّعْنَةَ عَلَيْهِمْ، وَيَا أُمُومِ الْوَالِدِ لِنَبِيِّكَ وَآلِ نَبِيِّكَ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ.
* پس صد مرتبه می گویی:

اللَّهُمَّ الْعَنْ أَوَّلَ ظَالِمٍ ظَلَمَ حَقَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَآخِرَ تَابِعٍ لَهُ عَلَى ذَلِكَ، اللَّهُمَّ الْعَنْ الْعِصَابِيَّةَ الَّتِي جَاهَدَتِ الْحُسَيْنَ وَشَايَعَتْ وَبَايَعَتْ وَتَابَعَتْ عَلَى قَتْلِهِ، اللَّهُمَّ الْعَنْهُمْ جَمِيعًا.

پس صد مرتبه می گویی:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ، وَعَلَى الْأَرْوَاحِ الَّتِي حَلَّتْ بِفَنَائِكَ، عَلَيْكَ مِنِّي سَلَامُ اللَّهِ

[أَبَدًا]

[مَا بَقِيَتْ وَبَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ، وَلَا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَتِكُمْ، السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَعَلَى أَوْلَادِ الْحُسَيْنِ وَعَلَى أَصْحَابِ الْحُسَيْنِ.

* پس می گویی:

ص: ۱۱۵

اللَّهُمَّ خُصِّ أَنْتَ أَوَّلَ ظَالِمٍ بِاللَّعْنِ مِنِّي وَأَبْدَأْ بِهِ أَوْلِيَاءَ، ثُمَّ الثَّانِي وَالثَّالِثَ وَالرَّابِعَ، اللَّهُمَّ الْعَنُ زَيْدَ خَامِسًا، وَالْعَنُ عُبَيْدَ اللَّهِ بْنِ زِيَادٍ وَابْنَ مَرْجَانَةَ وَعُمَرَ بْنَ سَعْدٍ وَشَمْرَةَ وَآلَ أَبِي سُفْيَانَ وَآلَ زِيَادٍ وَآلَ مَرْوَانَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

پس به سجده می‌روی و می‌گویی:

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدَ الشَّاكِرِينَ لَكَ عَلَى مُصَابِهِمْ، الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى عَظِيمِ رَزِيَّتِي، اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي شِفَاعَةَ الْحُسَيْنِ يَوْمَ الْوُرُودِ، وَتَبِّثْ لِي قَدَمِصَدَقٍ عِنْدَكَ مَعَ الْحُسَيْنِ وَأَصْحَابِ الْحُسَيْنِ، الَّذِينَ بَدَلُوا مَهْجَهُمْ دُونَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ.

زیارت آل یاسین

از ناحیه مقدسه حضرت صاحب‌الامر (عجل الله فرجه الشریف) وارد شده که هرگاه خواستید توجه کنید به وسیله ما به سوی خداوند تبارک و تعالی و به سوی ما پس

ص: ۱۱۶

بگوئید چنان که خداوند تعالی فرموده:

سَلَامٌ عَلَى آلِ يَاسِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا دَاعِيَ اللَّهِ وَرَبَانِي آيَاتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَابَ اللَّهِ وَدِيَانَ دِينِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَلِيفَةَ اللَّهِ وَنَاصِرَ حَقِّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحِجَّةَ اللَّهِ وَدَلِيلَ ارَادَتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا تَالِيَّ كِتَابِ اللَّهِ وَتَرْجُمَانَهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ فِي آنَاءِ لَيْلِكَ وَأَطْرَافِ نَهَارِكَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَقِيَّةَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مِيثَاقَ اللَّهِ الَّذِي أَخَذَهُ وَوَكَّدَهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَعْدَ اللَّهِ الَّذِي ضَمِنَهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعَلَمُ الْمَنْصُوبُ وَالْعِلْمُ الْمَصْبُوبُ وَالْعُوثُ وَالرَّحْمَةُ الْوَاسِعَةُ وَغَيْرَ مَكْدُوبٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَقُومُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَقْعُدُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَقْرَأُ وَتُبَيِّنُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تُصَلِّي وَتَقْنُتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَرْكَعُ وَتَسْجُدُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تُهَلِّلُ وَتُكَبِّرُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ

ص: ۱۱۷

تَحْمِيدُ وَتَسْبِيحُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَضِيحُ وَتُمْسِي، السَّلَامُ عَلَيْكَ فِي اللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْإِمَامُ
 الْمَيَامُونُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمُقَدَّمُ الْمَأْمُولُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ بِجَوَامِعِ السَّلَامِ، أَشْهَدُكَ يَا مَوْلَايَ أَنِّي أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا
 شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ لَا حَيْبَ إِلَّا هُوَ وَاهْلُهُ، وَأَشْهَدُكَ يَا مَوْلَايَ أَنَّ عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ حُجَّتُهُ، وَالْحَسَنَ حُجَّتُهُ، وَالْحُسَيْنَ
 حُجَّتُهُ، وَعَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ حُجَّتُهُ، وَمُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ حُجَّتُهُ، وَجَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ حُجَّتُهُ، وَمُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ حُجَّتُهُ، وَعَلِيَّ بْنَ مُوسَى حُجَّتُهُ،
 وَمُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ حُجَّتُهُ، وَعَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ حُجَّتُهُ، وَالْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ حُجَّتُهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ حُجَّةُ اللَّهِ، أَنْتُمْ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ، وَأَنَّ رَجَعْتُمْ حَقًّا لَا
 رَيْبَ فِيهَا يَوْمَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا، وَأَنَّ الْمَوْتَ حَقٌّ،

ص: ۱۱۸

وَأَنَّ نَاكِراً وَنَكِيراً حَقٌّ، وَاشْهَدُ أَنَّ النَّشْرَ حَقٌّ، وَالْبُعْثَ حَقٌّ، وَأَنَّ الصِّرَاطَ حَقٌّ، وَالْمِرْصَادَ حَقٌّ، وَالْمِيزَانَ حَقٌّ، وَالْحَشْرَ حَقٌّ، وَالْحِسَابَ حَقٌّ، وَالْجَنَّةَ وَالنَّارَ حَقٌّ، وَالْوَعْدَ وَالْوَعْدَ بِهِمَا حَقٌّ، يَا مَوْلَايَ شَقِيحِي مَنْ خَالَفَكَ، وَسَعِدَ مَنْ اطَاعَكَ، فَاشْهَدْ عَلَيَّ مَا اشْهَدْتُكَ عَلَيْهِ، وَأَنَا وَلِيُّ لِسُكِّ بَرِيٍّ مِنْ عِبَادِكَ، فَالْحَقُّ مَا رَضِيْتُمُوهُ، وَالْبَاطِلُ مَا اسِيْخَطْتُمُوهُ، وَالْمَعْرُوفُ مَا أَمَرْتُمْ بِهِ، وَالْمُنْكَرُ مَا نَهَيْتُمْ عَنْهُ، فَانْفَسِيْ مُؤْمِنَةً بِاللَّهِ وَخَدَةَ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِرَسُولِهِ وَبِأَمْرِ الْمُؤْمِنِينَ وَبِكُمْ يَا مَوْلَايَ أَوْلِيكُمْ وَآخِرِكُمْ، وَنُصْرَتِي مُعَدَّةٌ لَكُمْ، وَمَوَدَّتِي خَالِصَةٌ لَكُمْ آمِينَ آمِينَ.

* وبعد از آن این دعا خوانده شود:

اللَّهُمَّ اِنِّي اسْتَيْلُكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّ رَحْمَتِكَ وَكَلِمَةٍ نُورِكَ، وَاَنْ تَمْلَأَ قَلْبِي نُورَ الْيَقِينِ، وَصِيْدِي نُورَ الْاِيْمَانِ، وَفِكْرِي نُورَ النِّيَابِ، وَعَزْمِي نُورَ الْعِلْمِ، وَقُوَّتِي نُورَ الْعَمَلِ،

ص: ۱۱۹

وَلِسَانِي نُورَ الصِّدْقِ، وَدِينِي نُورَ البَصَائِرِ مِنْ عِنْدِكَ، وَبَصِيرِي نُورَ الضِّيَاءِ، وَسَمْعِي نُورَ الْحِكْمَةِ، وَمَوَدَّتِي نُورَ الْمَوَالِئِ لِمُحَمَّدٍ وَآلِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ حَتَّى الْقَاكِ، وَقَدْ وَفَيْتُ بِعَهْدِكَ وَمِيثَاقِكَ، فَتَعَشَّيْنِي رَحْمَتِكَ يَا وَلِيَّيَ يَا حَمِيدُ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ حُجَّتِكَ فِي أَرْضِكَ، وَخَلِيفَتِكَ فِي بِلَادِكَ، وَالدَّاعِيَ إِلَى سَبِيلِكَ، وَالْقَائِمِ بِقِسْطِكَ، وَالثَّائِرِ بِأَمْرِكَ، وَلِيَّ الْمُؤْمِنِينَ وَبَوَارِ الْكَافِرِينَ، وَمُجَلِّي الظُّلْمَةِ، وَمُنِيرِ الْحَقِّ وَالنَّاطِقِ بِالْحِكْمَةِ وَالصِّدْقِ، وَكَلِمَتِكَ التَّامَّةِ فِي أَرْضِكَ، الْمُرْتَقِبِ الْخَائِفِ وَالْوَلِيِّ النَّاصِحِ، سَفِينَةِ النِّجَاهِ وَعَلَمِ الْهُدَى، وَنُورِ ابْصَارِ الْوَرَى، وَخَيْرِ مَنْ تَقَمَّصَ وَارْتَدَى، وَمُجَلِّي الْعَمَى، الَّذِي يَمْلَأُ الْأَرْضَ عَدْلًا وَقِسْطًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى وَلِيِّكَ وَأَبْنِ أَوْلِيَائِكَ، الَّذِينَ فَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ، وَأَوْجَبْتَ حَقَّهُمْ، وَأَذْهَبْتَ

ص: ۱۲۰

عَنْهُمْ الرَّجْسَ، وَطَهَّرْتَهُمْ تَطْهِيراً، اللَّهُمَّ انصِرْهُ وَاَنْتَصِرْ بِهِ لِدِينِكَ، وَأَنْصِرْ بِهِ أَوْلِيَاءَكَ وَأَوْلِيَاءَهُ وَشِيعَتَهُ وَأَنْصَارَهُ، وَاجْعَلْنَا مِنْهُمْ، اللَّهُمَّ اَعِذْهُ مِنْ شَرِّ كُلِّ بَاغٍ وَطَاغٍ، وَمِنْ شَرِّ جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَاحْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ وَعَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ، وَاحْرُسْهُ وَأَمْنَعْهُ مِنْ أَنْ يُوْصَلَ إِلَيْهِ بِسُوءٍ، وَاحْفَظْ فِيهِ رَسُولَكَ وَآلَ رَسُولِكَ، وَأَظْهِرْ بِهِ الْعَدْلَ وَأَيِّدْهُ بِالنُّصْرِ، وَأَنْصُرْ نَاصِرِيهِ، وَأَخْذُلْ خَاذِلِيهِ، وَأَقْصِمِ قَاصِمِيهِ، وَأَقْصِمِ بِهِ جَبَابِرَةَ الْكُفْرِ، وَأَقْتُلْ بِهِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَجَمِيعَ الْمُلْحِدِينَ، حَيْثُ كَانُوا مِنْ مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا بَرِّهَا وَبَحْرِهَا، وَأَمْلَأْ بِهِ الْأَرْضَ، عِدْلاً وَأَظْهِرْ بِهِ دِينَ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَاجْعَلْنِي اللَّهُمَّ مِنْ أَنْصَارِهِ وَأَعْوَانِهِ وَاتَّبَاعِهِ وَشِيعَتِهِ، وَارِنِي فِي آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ مَا يَأْمُلُونَ، وَفِي عَدُوِّهِمْ مَا يَحْذَرُونَ إِلَهَ الْحَقِّ آمِينَ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

دعای عالیة المضامین

دعایی است با مضامین عالیة که بعد از زیارت هر یک از ائمه علیهم السلام خوانده می‌شود و این دعا را سید بن طاوس در مصباح الزائر بعد از زیارت جامعہ نقل فرموده و آن دعای شریف این است:

اللَّهُمَّ اِنِّي زُرْتُ هَذَا الْاِمَامَ مُقْرَأً بِاِمَامَتِهِ، مُعْتَقِدًا لِفَرْضِ طَاعَتِهِ، فَقَصَيْدُتُ مَشْهَدَهُ بِذُنُوبِي وَعُيُوبِي وَمُوبِقَاتِ اِثَامِي، وَكَثْرَةَ سَيِّئَاتِي وَخَطَايَايَ، وَمَا تَعْرِفُهُ مِنِّي، مُسْتَجِيرًا بِعَفْوِكَ، مُسْتَعِيدًا بِحِلْمِكَ، رَاجِيًا رَحْمَتَكَ، لَاجِئًا اِلَى رُكْنِكَ، عَائِدًا بِرَأْفَتِكَ، مُسْتَشْفِعًا بِوَلِيَّتِكَ وَابْنِ «(۱)» اَوْلِيائِكَ، وَصَفِيَّتِكَ وَابْنِ اَصْفِيائِكَ، وَامِينِكَ وَابْنِ اِمْنَائِكَ، وَخَلِيفَتِكَ وَابْنِ خُلَفَائِكَ الَّذِيْنَ

۱- هر گاه این دعاء بعد از زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام باشد عوض کلمه وَابْنِ در تمام چهار موضع وابی گوید «منه»

ص: ۱۲۲

جَعَلْتَهُمُ الْوَسِيلَةَ اِلَى رَحْمَتِكَ وَرِضْوَانِكَ، وَالذَّرِيعَةَ اِلَى رَافِعَتِكَ وَعُفْرَانِكَ، اللَّهُمَّ وَاوَّلُ حَاجَتِي اِلَيْكَ اِنْ تَغْفِرَ لِي مَا سَلَفَ مِنْ ذُنُوبِي
 عَلَيَّ كَثُرَتْهَا، وَاَنْ تَعْصِمَ مِنِّي فِيمَا بَقِيَ مِنْ عُمْرِي، وَتَطَهِّرَ دِينِي مِمَّا يُدْنِسُهُ وَيَشِينُهُ وَيُزْرِي بِهِ، وَتَحْمِيَهُ مِنَ الرَّيْبِ وَالشَّكِّ وَالْفَسَادِ
 وَالشُّرْكِ، وَتُبَيِّنَنِي عَلَيَّ طَاعَتِكَ وَطَاعَةَ رَسُولِكَ، وَذُرِّيَّةِ النَّجْبَاءِ السُّعْدَاءِ، صِلْ اَوْلَاتِكَ عَلَيْهِمْ وَرَحْمَتِكَ وَسَلَامِكَ وَبَرَكَاتِكَ، وَتُحْيِنِي مَا
 اَحْيَيْتَنِي عَلَيَّ طَاعَتِهِمْ، وَتُمِيتَنِي اِذَا اَمَّنْتَنِي عَلَيَّ طَاعَتِهِمْ، وَاَنْ لَا تَمُحُو مِنْ قَلْبِي مَوَدَّتَهُمْ وَمَحَبَّتَهُمْ، وَبُغْضَ اَعْدَائِهِمْ، وَمُرَافَقَةَ اَوْلِيَاءِهِمْ
 وَبِرَّهُمْ، وَاَسْئَلُكَ يَا رَبُّ اِنْ تَقِيلَ ذَلِكَ مِنِّي، وَتُحِبَّ اِلَيَّ عِبَادَتَكَ وَالْمُوَاطَاةَ عَلَيْهَا، وَتُنشِطَنِي لَهَا وَتُبْغِضَ اِلَيَّ مَعَاصِيكَ وَمَحَارِمَكَ
 وَتَدْفَعَنِي عَنْهَا، وَتُجَبِّنِي التَّقْصِيرَ فِي صَلَوَاتِي، وَالْاَسْتِهَانَةَ بِهَا وَالتَّرَاحِي عَنْهَا، وَتَوْفَّقَنِي لِتَاْدِيَتِهَا

ص: ۱۲۳

كَمَا فَرَضْتَ وَأَمَرْتَ بِهِ عَلَى سُنَّةِ رَسُولِكَ، صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَرَحْمَتِكَ وَبَرَكَاتِكَ خُضُوعاً وَخُشُوعاً، وَتَشَرَّحَ صَدْرِي لِإِثْنَاءِ الزَّكَاةِ
وَإِعْطَاءِ الصَّدَقَاتِ، وَيَذِلُّ الْمَعْرُوفِ، وَالْأَحْسَانِ إِلَى شِيعَةِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَمُؤَاسَاتِهِمْ، وَلَا تَتَوَفَّانِي إِلَّا بَعْدَ أَنْ تَزُرُقَنِي حَجَّ بَيْتِكَ
الْحَرَامِ وَزِيَارَةَ قَبْرِ نَبِيِّكَ وَقُبُورِ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَاسْتِئْذَانَكَ يَا رَبِّ تَوْبِيَهُ نَصُوحاً تَرْضَاهَا، وَنِيَّةً تَحْمِلُهَا، وَعَمَلًا صَالِحًا تَقْبَلُهُ، وَأَنْ تَغْفِرَ
لِي وَتَرْحَمَنِي إِذَا تَوَفَّيْتَنِي، وَتَهَيَّؤَنَّ عَلَيَّ سَيِّئَاتِ الْمَيُوتِ، وَتَحْشُرَنِي فِي زُمْرَةِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ، وَتُدْخِلَنِي الْجَنَّةَ
بِرَحْمَتِكَ، وَتَجْعَلَ دَمْعِي غَزِيرًا فِي طَاعَتِكَ، وَعَبْرَتِي جَارِيَةً فِيمَا يُقَرِّبُنِي مِنْكَ، وَقَلْبِي عَطُوفًا عَلَى أَوْلِيَائِكَ، وَتُصَوِّنِي فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
مِنَ الْعَاهَاتِ وَالْآفَاتِ، وَالْأَمْرَاضِ الشَّدِيدَةِ، وَالْأَسْقَامِ الْمُزْمِنَةِ، وَجَمِيعِ أَنْوَاعِ الْبَلَاءِ

ص: ۱۲۴

وَالْحَوَادِثِ، وَتَصْرِيفِ قَلْبِي عَنِ الْحَرَامِ وَتُبْعُضِ الْإِيِّ مَعَاصِيكَ، وَتُحَبِّبِ الْإِيِّ الْحَلَالَ، وَتَفْتَحْ لِي أَبْوَابَهُ، وَتُثَبِّتْ نَيْتِي وَفِعْلِي عَلَيْهِ، وَتَمُدَّ فِي عُمْرِي، وَتُعَلِّقْ أَبْوَابَ الْمَحْنِ عَنِّي، وَلَا تَشِيلُنِي مَا مَنَنْتَ بِهِ عَلَيَّ، وَلَا تَشْتَرِدْ شَيْئاً مِمَّا أَحْسَنْتَ بِهِ الْإِيَّ، وَلَا تَنْزِعْ مِنِّي النُّعْمَ الَّتِي أَنْعَمْتَ بِهَا عَلَيَّ، وَتَزِيدَ فِيمَا خَوَّلْتَنِي وَتُضَاعِفَهُ اضْعَافاً مُضَاعَفَةً، وَتَزِدُنِي مَالاً كَثِيراً وَاسِعاً سَائِغاً هَنِيئاً نَافِئاً وَفِيّاً، وَعِزّاً بَاقِياً كَافِئاً، وَجَاهاً عَرِيضاً مَنِيعاً، وَنِعْمَةً سَابِغَةً عَامَّةً، وَتُعِينِي بِذَلِكَ عَنِ الْمَطَالِبِ الْمُنْكَدَةِ وَالْمَوَارِدِ الصَّعْبَةِ، وَتُخَلِّصَنِي مِنْهَا مُعَافاً فِي دِينِي وَنَفْسِي وَوَلَدِي، وَمَا أَعْطَيْتَنِي وَمَنْحَتَنِي، وَتَحْفَظْ عَلَيَّ مَالِي وَجَمِيعَ مَا خَوَّلْتَنِي، وَتَقْبِضْ عَنِّي أَيْدِيَ الْجَبَابِرَةِ، وَتَرُدَّنِي إِلَى وَطَنِي، وَتُبَلِّغَنِي نِهَآئَهُ أَمَلِي فِي دُنْيَايَ وَآخِرَتِي، وَتَجْعَلَ عَاقِبَةَ أَمْرِي مَحْمُودَةً حَسَنَةً سَلِيمَةً، وَتَجْعَلَنِي

ص: ۱۲۵

رَحِيبَ الصَّدْرِ، وَاسِعَ الْحَالِ، حَسَنَ الْخُلُقِ، بَعِيداً مِنَ الْبُخْلِ وَالْمُنْعِ وَالنَّفَاقِ وَالْكَذْبِ وَالْبُهْتِ وَقَوْلِ الزُّورِ، وَتُرْسِيحَ فِي قَلْبِي مَحَبَّةَ مُحَمَّدٍ
وَأَلِ مُحَمَّدٍ وَشِيَعَتِهِمْ، وَتَحْرُسِي نِي يَا رَبِّ فِي نَفْسِي وَاهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي وَاهْلِي خُزَانَتِي وَأَخْوَانِي، وَاهْلِي مَوَدَّتِي وَذُرِّيَّتِي بِرَحْمَتِكَ
وَجُودِكَ، اللَّهُمَّ هَذِهِ حَاجَاتِي عِنْدَكَ، وَقَدْ اسْتَكْتَرْتُهَا لِلْأُومَى وَشَحِي، وَهِيَ عِنْدَكَ كَصَيْغِيرَةٍ حَقِيرَةٍ، وَعَلَيْكَ سَهْلَةٌ يَسِيرَةٌ، فَاسْأَلُكَ بِجَاهِ
مُحَمَّدٍ وَأَلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ عِنْدَكَ، وَبِحَقِّهِمْ عَلَيْكَ، وَبِمَا أَوْجَبْتَ لَهُمْ، وَبِسَائِرِ أَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ وَأَصِيْفِيَّائِكَ وَأَوْلِيَّائِكَ
الْمُخْلِصِينَ مِنْ عِبَادِكَ، وَبِاسْمِكَ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ، لَمَا قَضَيْتَ بِهَا كُلَّهَا وَأَسْتَعْفُتُنِي بِهَا وَلَمْ تُحَيِّبْ أَمَلِي وَرَجَائِي، اللَّهُمَّ وَشَفِّعْصَاحِبَ هَذَا
الْقَبْرِ فَيَّ يَا سَيِّدِي يَا وَلِيَّ اللَّهِ يَا أَمِينَ اللَّهِ، أَسْأَلُكَ أَنْ تَشْفَعَ لِي إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ فِي هَذِهِ الْحَاجَاتِ كُلِّهَا، بِحَقِّ

ص: ۱۲۶

آبَائِكَ الطَّاهِرِينَ، وَبِحَقِّ أَوْلَادِكَ الْمُتَّجِبِينَ، فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ تَقَدَّسَتْ اسْمَائُهُ، الْمُنزَلَةَ الشَّرِيفَةَ، وَالْمُرْتَبَةَ الْجَلِيلَةَ، وَالْجَاهَ الْعَرِضَ،
اللَّهُمَّ لَوْ عَرَفْتُ مَنْ هُوَ أَوْجَهُ عِنْدَكَ مِنْ هَذَا الْأَمَامِ وَمِنْ آبَائِهِ وَابْنَائِهِ الطَّاهِرِينَ، عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَالصَّلَاةُ، لَجَعَلْتُهُمْ شُفَعَائِي وَقَدَّمْتُهُمْ أَمَامَ
حَاجَتِي وَطَلِبَاتِي هَذِهِ، فَاسْمِعْ مِنِّي وَاسْتَجِبْ لِي، وَأَفْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ وَمَا قَصِيرَتْ عَنْهُ مَسْئَلَتِي وَعَجَزَتْ عَنْهُ
قُوَّتِي، وَلَمْ تَبْلُغْهُ فِطْنَتِي، مِنْصَالِحِ دِينِي وَدُنْيَايَ وَآخِرَتِي، فَأَمُنْ بِهِ عَلَيَّ وَاحْفَظْنِي وَاحْرُسْنِي، وَهَبْ لِي وَاعْفِرْ لِي، وَمَنْ ارَادَنِي بِسُوءٍ أَوْ
مَكْرُوهٍ مِنْ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ، أَوْ سُلْطَانٍ عَنِيدٍ، أَوْ مُخَالِفٍ فِي دِينٍ، أَوْ مُنَازِعٍ فِي دُنْيَايَ، أَوْ حَاسِدٍ عَلَيَّ نِعْمَةً، أَوْ ظَالِمٍ أَوْ بَاطِلٍ، فَاقْبِضْ عَنِّي يَدَهُ،
وَاصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُ، وَاشْغَلْهُ عَنِّي بِنَفْسِهِ، وَاكْفِنِي شَرَّهُ وَشَرَّ اتِّبَاعِهِ وَشَيْطَانِيهِ،

ص: ۱۲۷

وَاجْزِنِي مِنْ كُلِّ مَا يَضُرُّنِي وَيُجْحِفُ بِي، وَاعْطِنِي جَمِيعَ الْخَيْرِ كُلِّهِ مِمَّا اعْلَمُ وَمِمَّا لَا اعْلَمُ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيْ، وَلِإِخْوَانِي وَآخَوَاتِي، وَاعْمَامِي وَعَمَاتِي، وَآخْوَالِي وَخَالَاتِي، وَاجِدَادِي وَجِدَاتِي، وَأَوْلَادِهِمْ وَذُرَارِيهِمْ، وَأَزْوَاجِي وَذُرِيَاتِي، وَأَقْرَبَائِي وَأَصْدِقَائِي وَجِيرَانِي، وَإِخْوَانِي فِيكَ مِنْ أَهْلِ الشَّرْقِ وَالْغَرْبِ، وَلِجَمِيعِ أَهْلِ مَوَدَّتِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْمَمُوتِ، وَلِجَمِيعِ مَنْ عَلَّمَنِي خَيْرًا أَوْ تَعَلَّمَنِي مِنْ عِلْمًا، اللَّهُمَّ اشْرِكْهُمْ فِيصَالِحِ دُعَائِي وَزِيَارَتِي لِمَشْهَدِ حُجَّاتِكَ وَوَلِيَّتِكَ، وَاشْرِكْنِي فِيصَالِحِ ادْعِيَّتِهِمْ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَبَلِّغْ وَلِيَّتِكَ مِنْهُمْ السَّلَامَ، وَالسَّلَامَ عَلَيْكَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ يَا سَيِّدِي يَا مَوْلَايَ. يَا فُلَانَ ابْنَ فُلَانٍ

(بجای این کلمه نام امامی را که زیارت می‌کند و نام پدر آن بزرگوار را بگوید)

ص: ۱۲۸

صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْكَ وَعَلَى رُوحِكَ وَبَدَنِكَ، اَنْتَ وَسَيِّلتِي اِلَى اللّٰهِ وَذَرِيعَتِي اِلَيْهِ، وَلِي حَقُّ مُوالاتِي وَتَأْمِلي، فَكُنْ شَفِيعِي اِلَى اللّٰهِ عَزَّوَجَلَّ
فِي الوُقُوفِ عَلَيَّ قِصَّتِي هَذِهِ وَصِرْ فِي عَنِّ مَوْقِفِي هَذَا بِالنُّجْحِ بِمَا سَيَّمَلْتُهُ كُلَّهُ بِرَحْمَتِهِ وَقُدْرَتِهِ، اللّٰهُمَّ ارْزُقْنِي عَقْلاً كامِلاً، وَوَبْناً راجِحاً، وَعِزّاً
باقياً، وَقَلْباً زَكِياً، وَعَمَلاً كَثِيراً، وَادَباً بارِعاً، وَاجْعَلْ ذَلِكْ كُلَّهُ لِي، وَلَا تَجْعَلْهُ عَلَيَّ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

ص: ۱۲۹

فصل دوم: زیارات شام

اشاره

فصل دوم:

زیارات شام

زینب کبری علیها السلام عقیده بنی‌هاشم

زینب کبری علیها السلام، شیرزن کربلا، تداوم بخش قیام حسینی، دخت گرامی امیر مؤمنان علی علیه السلام، تربیت یافته دامن پاک فاطمه اطهر علیها السلام و خواهر با وفای امام حسن و امام حسین علیهما السلام است. آن حضرت که به «عقیله بنی‌هاشم» (بانوی با شخصیت و بزرگوار هاشمی) معروف است، سومین فرزند خانواده بوده و در سال پنجم هجری، در زمان حیات پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم در شهر مدینه دیده به جهان گشود ^(۱)، و حضرت رسول از طرف پروردگار، نام «زینب» را بر او نهاد و فرمود: «به افراد حاضر و غایب اتمت توصیه می‌کنم که این دختر را احترام کنند.» حضرت زینب معارف اسلامی را

۱- در تاریخ ولادت حضرت زینب علیها السلام اقوال دیگری نیز نقل شده است

ص: ۱۳۲

از سرچشمه فیاض آن فرا گرفت و در تعلیم و تربیت نفوس مستعده کوشا بود. بنا بر نقل «خصائص الزینبیه» آن بانوی بزرگوار در ایام اقامت پدرش علی علیه السلام در کوفه در منزل خود، برای زنان جلسه تفسیر قرآن داشت. خطبه‌های وی در کوفه و شام و احتجاجش بر ابن زیاد و یزید بهترین گواه بر دانش وافر و قدرت بیان و قوت قلب و شجاعت و رشادت او است.

همسر گرامی او، پسر عمویش عبدالله فرزند جعفر ابن ابی طالب بود که ثمره این ازدواج فرزندی بود که دو نفر از آنان به نامهای «عون» و «محمد» در رکاب سیدالشهدا علیه السلام جهاد کردند و شربت شهادت نوشیدند.

زینب را «أم المصائب» نیز نامند؛ زیرا وی در زندگی مصیبت‌های گوناگون دید. از سویی شاهد مصیبت وفات جد بزرگوارش رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم بود و از دیگر سوی در حال کودکی مادر جوانش فاطمه زهرا علیها السلام

ص: ۱۳۳

را از دست داد. دیری نگذشت که پدر مظلومش امیر مؤمنان علیه السلام را با پیکری غرقه به خون دید. پس از آن با مسمومیت و شهادت برادر بزرگوارش امام حسن مجتبی علیه السلام مواجه شد، و سرانجام به همراه برادرش امام حسین علیه السلام از مدینه راهی کربلا شد و در صحنه مصیبت عظمی و نهضت خونین کربلا برادر را یاری و همراهی کرد. او ناظر شهادت برادران و عزیزان و فرزندان بود و پس از آن همه مصیبت، در قید اسارت دشمن، همراه قافله اسیران در شهرها و بیابانها و مجالس نامحرمات برده شد! فَإِنَّا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ.

حضرت زینب علیها السلام سرانجام در واقعه حرّه به سال ۶۲ هجری قمری یا در سال قحطی مدینه، همراه همسرش عبدالله بن جعفر - که در دمشق زمین‌هایی داشت - به این شهر مهاجرت کرد و در همانجا وفات یافت.

تاریخ ارتحالش را ۱۵ رجب سال ۶۲ هجری قمری نوشته‌اند.

ص: ۱۳۴

آرامگاه حضرت زینب در روایه، در چند کیلومتری جنوب شرقی دمشق «(۱)»، پیوسته زیارتگاه شیعیان و دوستان خانندان عصمت و طهارت است.

گرچه برای حضرت زینب، با آن همه قدر و منزلت، زیارت مخصوصی نرسیده است ولی سزاوار است در زیارتش، آداب زیارت بزرگان دین، مانند: پاکیزگی و

۱- - گرچه نویسندگان و محققان درباره محل دفن حضرت زینب علیها السلام سه قول بیان کرده‌اند:

الف: مدینه منوره، کنار قبور خاندان اهل بیت عصمت و طهارت در بقیع.

ب: قاهره مصر.

ج: مقام معروف و مشهور در راویة دمشق شام.

لیکن با تحقیقی که در این مورد شده، بیشتر محققان را عقیده بر آن است که دو احتمال اول دلیل محکمی ندارد و از درجه اعتبار ساقط است و با مطالعه کتابهایی که در این مورد نوشته شده، اطمینان پیدا می‌شود که مرقد مطهر حضرت زینب در شام است.

برای اطلاع بیشتر می‌توان به کتابهایی که در این باره نوشته شده و نام برخی از آنها را در ذیل می‌آوریم مراجعه کرد: سید احمد فهری، مرقد اهل بیت در شام؛ مهدی پیشوایی، شام سرزمین خاطره‌ها؛ اصغر قائدان، تاریخ و اماکن سیاحتی و زیارتی سوریه؛ شیخ جعفر نقدی، زینب کبری؛ شیخ محمد حسنین سابقی، مرقد العقیلة زینب؛ و ..

ص: ۱۳۵

طهارت لباس و بدن ... مراعات شود و آن حضرت را با الفاظی که در زیارت کریمه اهل بیت، حضرت فاطمه معصومه، دختر موسی بن جعفر علیهما السلام است (زیارت اول) یا الفاظی که در زیارت اولاد ائمه (زیارت سوم) نقل شده است زیارت کنند و هر مقدار می‌توانند نماز و قرآن بخوانند و دعا کنند و ثوابش را به آن حضرت یا دیگران هدیه نمایند.

برای استفاده بیشتر زائران محترم، زیارتنامه‌های نوشته شده موجود را یک جا جمع‌آوری کرده‌ایم تا هرکس مطابق روحیه و موقعیت خود یکی از آنها را برگزیند.

قابل توجه است که برخی از این زیارتنامه‌ها مانند:

«الزَّيَارَةُ الْمُفْجِعَةُ» (زیارت دوم) بیشتر جنبه بیان وقایع و فجایع تاریخی و ذکر مصائب آن حضرت را دارد و چون در بیان تاریخ کربلا نقل قولهای گوناگونی آمده و بیان همه آنها مناسب یک زیارت نامه نیست، لذا سعی

ص: ۱۳۶

شده است زیارت نامه به شکل متداول آن آورده شود و از نقل قولها و مدارک نکات تاریخی آنصرف نظر گردد. امید است زائران محترم از دعای خیر فراموشمان نفرمایند.

اذن دخول حرم مطهر حضرت زینب علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 بِإِذْنِ اللَّهِ وَآذِنِ رَسُولِهِ وَآذِنِ مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ وَأَنْبِيَائِهِ الْمُرْسَلِينَ، وَالْمَأْتِمَّةِ الْمُعْصُومِينَ، وَبِإِذْنِ السَّيِّدَةِ زَيْنَبِ الْكُبْرَى بِنْتِ الْأَمَامِ امِيرِ
 الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، ادْخُلْ هَذِهِ الرُّوضَةَ الْمُبَارَكَةَ، وَادْعُوا اللَّهَ بِفُنُونِ الدَّعَوَاتِ، وَاعْتَرِفُوا لِلَّهِ بِالْعُبُودِيَّةِ، وَلِلنَّبِيِّ وَالْمَأْتِمَّةِ الْمُعْصُومِينَ
 عَلَيْهِمُ السَّلَامُ بِالطَّاعَةِ، رَبِّ ادْخُلْنِي مُدْخَلِصِدِّقٍ، وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجِصِدِّقٍ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا.

زیارت اول حضرت زینب کبریٰ علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَى آدَمَ صَفْوَةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى نُوحِ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى مُوسَى كَلِيمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى عِيسَى
رُوحِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَ خَلْقِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَفِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ
خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَصِيَّ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ
عَلَيْكُمَا يَا سَيِّدَتَيْ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ، وَسَيِّدَتَيْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الْعَابِدِينَ وَقُوَّةَ عَيْنِ النَّاطِرِينَ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ بَاقِرِ الْعِلْمِ بَعْدَ النَّبِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ الصَّادِقَ الْبَارَّ

ص: ۱۳۸

الْأَمِينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُوسَى بْنَ جَعْفَرِ الطَّاهِرِ الطُّهَرِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ مُوسَى الرَّضَا الْمُرْتَضَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ
 عَلِيٍّ التَّقِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ النَّقِيِّ النَّاصِحِ الْأَمِينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ، السَّلَامُ عَلَيَّ الْوَصِيِّ مِنْ بَعْدِهِ،
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى نُورِكَ وَسِتْرَاجِكَ وَوَلِيِّ وَلِيِّكَ، وَوَصِيِّ وَصِيِّكَ، وَحُجَّتِكَ عَلَى خَلْقِكَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ
 عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَخَدِيجَةَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اخْتَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ
 اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّةَ وَلِيِّ اللَّهِ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ عَرَّفَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ فِي
 الْجَنَّةِ، وَحَشَرْنَا فِي زُمْرَتِكُمْ، وَأَوْرَدَنَا حَوْضَ نَبِيِّكُمْ، وَسَقَانَا بِكَأْسِ جَدِّكُمْ مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ،

ص: ۱۳۹

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، اسئَلُ اللَّهَ أَنْ يُرِينَا فِيكُمْ الشُّرُورَ وَالْفَرَاحَ، وَأَنْ يَجْمَعَنَا وَإِيَّاكُمْ فِي زُمْرِهِ خَيْرًا كَمَا جَمَعَهُ اللَّهُ عَلَيْنَا وَآلِهِ، وَأَنْ لَا يَسْلُبَنَا مَعْرِفَتَكُمْ، إِنَّهُ وَلِيُّ قَدِيرٌ، اتَّقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ بِحُبِّكُمْ، وَالْبِرَائَةِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ، وَالتَّسْلِيمِ إِلَى اللَّهِ رَاضِيًا بِهِ غَيْرَ مُنْكَرٍ وَلَا مُسْتَكْبِرٍ، وَعَلَى يَقِينٍ مَا أتَى بِهِ مُحَمَّدٌ، وَبِهِ رَاضٍ نَطْلُبُ بِذَلِكَ وَجْهَكَ يَا سَيِّدِي، اللَّهُمَّ وَرِضَاكَ وَالِدَارَ الْآخِرَةَ، يَا سَيِّدَتِي يَا زَيْنَبُ، اشْفَعِي لِي فِي الْجَنَّةِ، فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا مِنَ الشَّانِ، اللَّهُمَّ اني اسئَلُكَ أَنْ تَخْتِمَ لِي بِالسَّعَادَةِ، فَلَا تَسْلُبْ مِنِّي مَا أَنَا فِيهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، اللَّهُمَّ اسئَلُكَ لَنَا وَتَقَبَّلْهُ بِكَرَمِكَ وَعِزَّتِكَ، وَبِرَحْمَتِكَ وَعَافِيَتِكَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

ص: ۱۴۰

دعای بعد از زیارت

مرحوم علامه سید محسن امین قدس سره در مفتاح الجنات می‌فرماید: بعد از زیارت هر یک از انبیاء وائمه علیهم السلام واولاد آنان مناسب است این دعا خوانده شود:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، اللَّهُمَّ اِنَا نَسْأَلُكَ وَنَدْعُوكَ وَنُقَسِّمُ عَلَيْكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ الْأَعَزِّ الْأَجَلِّ الْأَكْرَمِ، وَبِحَقِّ نَبِيِّكَ
 مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، اِنْ لَا تَدْعَ لَنَا فِي هَذَا الْمَشْهَدِ الْمُعَظَّمِ وَالْمَقَامِ الْمُكْرَمِ ذَنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ،
 وَلَا هَمًّا إِلَّا فَرَجْتَهُ وَلَا سُوءًا إِلَّا دَفَعْتَهُ، وَلَا دَيْنًا إِلَّا قَضَيْتَهُ وَلَا مَرِيضًا إِلَّا شَفَيْتَهُ وَعَافَيْتَهُ، وَلَا غَائِبًا إِلَّا حَفِظْتَهُ وَادْنَيْتَهُ، وَلَا حَاجَةً مِنْ حَوَائِجِ
 الدُّنْيَا

ص: ۱۴۱

وَالْآخِرَةَ لَكَ فِيهَا رِضَىٰ وَلَنَا فِيهَا صَلاَحٌ أَلَّا قَضَيْتَهَا وَيَسَّرْتَهَا، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَلِآبَائِنَا وَأُمَّهَاتِنَا، وَآخِوَانِ دِينِنَا، وَأَقْرَبَائِنَا وَجِيرَانِنَا، وَمَنْ عَلَّمَنَا، وَمَنْ لَهُ فَضْلٌ عَلَيْنَا، وَمَنْ اتَّخَذَ عِنْدَنَا يَدًا مِنْ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، ذُنُوبَنَا كُلَّهَا، صَغِيرَهَا وَكَبِيرَهَا، مَا تَقَدَّمَ مِنْهَا وَمَا تَأَخَّرَ، وَأَعْصَمَنَا فِيمَا بَقِيَ مِنْ أَعْمَارِنَا، وَارْحَمْنَا وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا، اللَّهُمَّ احْنِنا مَحْيَا مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَامْتِنَا مِمَّا تَهُمُّ، وَاحْشُرْنَا مَعَهُمْ وَفِي زُمْرَتِهِمْ وَتَحْتَ لُؤائِهِمْ، وَلَا تَفَرِّقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ طَرْفَةَ عَيْنٍ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ انا نَسْأَلُكَ خَيْرَ الْخَيْرِ رِضْوَانِكَ وَالْجَنَّةَ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ الشَّرِّ سَخِطِكَ وَالنَّارِ يَا كَرِيمُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا.

«الزيارة المفجعة» زيارت دوم حضرت زينب كبرى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَصَاحِبِ الْحَوْضِ وَاللَّوَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ عُرِجَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ، وَوَصِّلَ
إِلَى مَقَامِ قَابِ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ نَبِيِّ الْهُدَى وَسَيِّدِ الْوَرَى، وَمُنْقِدِ الْعِبَادِ مِنَ الرَّدَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَصَاحِبِ الْخُلُقِ
الْعَظِيمِ، وَالشَّرَفِ الْعَمِيمِ، وَالْآيَاتِ وَالذُّكْرِ الْحَكِيمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَصَاحِبِ الْمَقَامِ الْمُحْمُودِ، وَالْحَوْضِ الْمَوْرُودِ وَاللَّوَاءِ الْمَشْهُودِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْهَجِ دِينِ الْإِسْلَامِ، وَصَاحِبِ الْقِبْلَةِ وَالْقُرْآنِ، وَعَلِمِ الصِّدْقِ وَالْحَقِّ وَالْإِحْسَانِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَصَفْوَةَ

ص: ۱۴۳

الْأَنْبِيَاءِ، وَعَلَّمَ الْأَتْقِيَاءِ، وَمَشْهُورِ الذُّكْرِ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ وَرَحِمَهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَيْرِ خَلْقِ اللَّهِ وَسَيِّدِ خَلْقِهِ، وَأَوَّلِ
 الْعِدَدِ قَبْلَ إِجَادِ أَرْضِهِ وَسَيِّمَاتِهِ، وَآخِرِ الْأَيْدِ بَعْدَ فَنَاءِ الدُّنْيَا وَاهْلِهَا، الَّذِي رُوحُهُ نُسِيخَةُ اللَّاهُوتِ، وَصُورَتُهُ نُسِيخَةُ الْمُلْكِ وَالْمَلَكُوتِ،
 وَقَلْبُهُ خَزَائِنَةُ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، وَرَحِمَهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْمُظَلَّلِ بِالْعَمَامِ، سَيِّدِ الْكُونَيْنِ وَمَوْلَى الثَّقَلَيْنِ، وَشَفِيعِ الْأُمَّةِ
 يَوْمَ الْمَحْشَرِ، وَرَحِمَهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ إِمَامِ الْأَتْقِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رُكْنِ
 الْأَوْلِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ عِمَادِ الْأَصْفِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ يَعْسُوبِ الدِّينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
 يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ قَائِدِ الْبَرَّةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ قَامِعِ الْكُفْرَةِ

ص: ۱۴۴

وَالْفَجْرَةَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَاوْرَثِ النَّبِيِّنَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَلِيفَةُ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ ضِيَاءِ الدِّينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ عَلَى الْيَقِينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ حَسَابُ النَّاسِ عَلَيْهِ، وَالْكَوْثُرُ فِي يَدَيْهِ، وَالنَّصُّ يَوْمَ الْعُدُورِ عَلَيْهِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ قَادَ زَمَامَ نَاقَتِهَا جِبْرَائِيلُ وَشَارَكَهَا فِي مُصَابِهَا اسْرَافِيلُ، وَغَضِبَ بِسَبَبِهَا الرَّبُّ الْجَلِيلُ، وَبَكَى لِمُصَابِهَا اِبْرَاهِيمُ الْخَلِيلُ، وَنُوحٌ وَمُوسَى الْكَلِيمُ فِي كَرْبَلَاءِ الْحَسَيْنِ الشَّهِيدِ الْغَرِيبِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْبُدُورِ السَّوَاطِعِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الشُّمُوسِ الطَّوَالِعِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ زَمْرَمِ وَالصَّفَا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَكَّةَ وَمِنَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ حُمِلَ عَلَى الْبُرَاقِ فِي الْهَوَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ حَمَلَ

ص: ۱۴۵

الرَّكَاءَ بِأَطْرَافِ الرَّدَاءِ وَبَدَلَهُ عَلَى الْفُقَرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ اسْرِيَ بِهِ مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
 بِنْتَ مَنْ ضَرَبَ بِالسَّيْفَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْصِلِي قِبْلَتَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مُحَمَّدٍ الْمُضِيظِي، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ عَلِيٍّ
 الْمُرْتَضَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى حَيْدِكَ مُحَمَّدِ الْمُخْتَارِ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى أَبِيكَ حَيْدَرَ الْكَوْزَارِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى السَّادَاتِ الْأَطْهَارِ الْأَخْيَارِ، وَهُمْ حُجَّجُ اللَّهِ عَلَى الْأَقْطَارِ، وَسَادَاتُ الْأَرْضِ
 وَالسَّمَاءِ مِنْ وُلْدِ أَخِيكَ الْحَسَنِ الشَّهِيدِ الْعَطْشَانِ الظَّمْئَانَ وَهُوَ أَبُو التَّسْعَةِ الْأَطْهَارِ، وَهُمْ حُجَّجُ اللَّهِ فِي الشَّرْقِ وَالْغَرْبِ وَالْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ،
 الَّذِينَ حُبُّهُمْ فَرَضٌ عَلَى اغْتِنَاقِ كُلِّ الْخَلَائِقِ الْمَخْلُوقِينَ لِخَالِقِ الْقَادِرِ السُّبْحَانَ، السَّلَامُ

ص: ۱۴۶

عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ الْأَعْظَمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ الْمُعْظَمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّةَ وَلِيِّ اللَّهِ الْمُكْرَمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ
 الْمَصَائِبِ يَا زَيْنَبُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الصَّدِيقَةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْفَاضِلَةُ الرَّشِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا
 الْكَامِلَةُ الْعَالِمَةُ الْعَامِلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْكَرِيمَةُ النَّبِيلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا التَّقِيَّةُ النَّقِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ أَظْهَرْتَ مَحَبَّتَهَا لِلْحَسَنِ
 الْمَظْلُومِ فِي مِرْوَادِ عَدِيدِهِ، وَتَحَمَّلْتَ الْمَصَائِبَ الْمُحْرِقَةَ لِلْقُلُوبِ مَعَ تَحَمُّلَاتٍ شَدِيدَةٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ حَفِظْتَ الْأَمَامَ فِي يَوْمِ
 عَاشُورَاءَ فِي الْقَتْلِ، وَبَدَلْتَ نَفْسَهَا فِي نَجَاةِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ مِنْ مَجْلِسِ الْأَشْقِيَاءِ، وَنَطَقْتَ كَنْطُقَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي سَكَاةِ الْكُوفَةِ
 وَحَوْلَهَا كَثِيرٌ مِنَ الْأَعْدَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا تَالِيَةَ الْمَعْصُومِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُمْتَحَنَةَ فِي

ص: ۱۴۷

تَحْمِلِ الْمَصَائِبِ كَالْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْبُعِيدَةُ مِنَ الْوَطَانِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْأَسِيرَةُ فِي الْبُلْدَانِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمُتَحَيَّرَةُ فِي خَرَابَةِ الشَّامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمُتَحَيَّرَةُ فِي وَقُوفِكَ عَلَى جَسَدِ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ، وَخَاطَبَتِ جَدَّكَ رَسُولَ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِهَذَا النِّدَاءِ: صَلَّى عَلَيْكَ مَلَائِكَةُ [\(۱\)](#) السَّمَاءِ، هَذَا حُسَيْنٌ
بِالْعَرَاءِ، مَسْلُوبُ الْعِمَامَةِ وَالرِّدَاءِ، مُقَطَّعُ الْأَعْضَاءِ، وَبَنَاتُكَ سَبَايَا، وَاللَّهُ الْمُشْتَكِي، وَقُلْتَ: يَا مُحَمَّدُ هَذَا حُسَيْنٌ، تُشْفِي عَلَيْهِ رِيحَ الصَّبَا،
مَجْدُودُ الرَّأْسِ مِنَ الْقَفَا، قَتِيلُ أَوْلَادِ الْبَغَايَا، وَاحْزَنَاهُ عَلَيْكَ يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ تَهَيَّجَ قَلْبُهَا [\(۲\)](#) لِلْحُسَيْنِ
الْمَظْلُومِ الْعُرْيَانِ، الْمَطْرُوحِ عَلَى الثَّرَى، وَقَالَتْ

۱- مَلِيكَ

۲- مَنْ هَيَّجَتْ قَلْبُهَا

ص: ۱۴۸

بَصُوتٍ حَزِينٍ: بِأَبِي مَنْ نَفْسِي لَهُ الْفِدَاءُ، بِأَبِي الْمَهْمُومِ حَتَّى قَضَى بِأَبِي الْعَطْشَانِ حَتَّى مَضَى، بِأَبِي مَنْ شَيْبَتُهُ (۱) تَقَطَّرَ بِالدَّمَاءِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ بَكَتْ عَلَى

جَسَدِ إِخِيهَا بَيْنَ الْقَتْلَى، حَتَّى بَكَى لِإِيكَائِهَا كُلَّ عِدُوٍّ وَصَيْدِيٍّ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ تَكَفَّلَتْ وَاجْتَمَعَتْ فِي عَصِيرِ عَاشُورَاءَ بِنَاتِ رَسُولِ اللَّهِ وَأَطْفَالِ الْحُسَيْنِ، وَقَامَتْ لَهَا الْقِيَامَةُ فِي شَهَادَةِ الطُّفْلَيْنِ الْغَرِيبَيْنِ الْمَظْلُومَيْنِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ لَمْ تَنْمِ عَيْنُهَا لِأَجْلِ حِرَاسَةِ آلِ رَسُولِ اللَّهِ فِي طَفِّ نَيْنِوَاءَ، وَصَارَتْ أَسِيرًا بِيَدِ الْأَعْدَاءِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ رَكِبَتْ بَعِيرًا بَعِيرًا وَطَاءً، وَنَادَتْ إِخَاهَا أَبَا الْفَضْلِ بِهَذَا النِّدَاءِ: إِخَى أَبَا الْفَضْلِ! أَنْتَ الَّذِي أَرَكَبْتَنِي إِذَا أَرَدْتُ الْخُرُوجَ مِنَ الْمَدِينَةِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ حَاطَبَتْ فِي مَيْدَانِ الْكُوفَةِ بِحُطْبَةٍ نَافِعَةٍ حَتَّى سَيَكُنَتْ الْأَصْوَاتُ مِنْ كُلِّ نَاحِيَةٍ،

ص: ۱۴۹

السَّلَامُ عَلَى مَنْ اخْتَجَّتْ فِي مَجْلِسِ ابْنِ زِيَادٍ بِاِحْتِجَاجَاتٍ وَاضِحَةٍ، وَقَالَتْ فِي جَوَابِهِ بَيِّنَاتٍ تَصَادِقُهُ، اذْ قَالَ ابْنُ زِيَادٍ لِرَئِيسِ سَلَامٍ اللّٰهُ عَلَيْهَا كَيْفَ رَأَيْتُمْ نِعْمَ اللّٰهُ بِاُخِيكَ الْحُسَيْنِ؟ قَالَتْ: مَا رَأَيْتُ اِلَّا جَمِيلاً، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اَسِيرَةً بِاَيْدِي الْاَعْدَاءِ فِي الْفَلَوَاتِ، وَرَأَيْتُ اَهْلَ الشَّامِ فِي حَالِهِ الْعَيْشِ وَالسُّرُورِ وَنَشْرِ الرِّايَاتِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ اَدْخَلُوها فِي مَجْلِسِ يَزِيدَ مَعَ الْاَسْرَاءِ مِنْ آلِ رَسُولِ اللّٰهِ وَقَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِيَزِيدَ: يَا يَزِيدُ مَا ظَنُّكَ بِرَسُولِ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ لَوْ رَأَى عَلِيٌّ هَذِهِ الْحَالَةَ؟ ثُمَّ قَالَتْ اُمُّ الْمَصَائِبِ زَيْنَبُ لِيَزِيدَ: تَقُولُ غَيْرَ مُتَأَثِّمٍ وَلَا مُسْتَعْظِمٍ: «لَا اَهْلُوا وَاسْتَهَلُّوا فَرَحًا، ثُمَّ قَالُوا: يَا يَزِيدُ لَا تَشَلْ» مُنْتَحِيًا عَلَيَّ ثَنَا يَا اَبِي عَبْدِ اللّٰهِ سَيِّدِ شَبَابِ اَهْلِ الْجَنَّةِ تَنَكَّبَتْهَا بِمُخَصَّرَتِكَ، ثُمَّ قَالَتْ: وَلَيْسَ جَرَّتْ عَلَيَّ الدَّوَاهِي مُخَاطَبَتِكَ، وَاِنِّي

ص: ۱۵۰

لَا شَيْءَ غَيْرَ قَدْرِكَ، وَاسْتَعْظِمَ تَقْرِيعَكَ وَاسْتَكْثِرَ تَوْبِيخَكَ، لَكِنَّ الْعُيُونَ عَبْرَى وَالصُّدُورَ حَرَى الْإِلَاحَ الْعَجَبُ كُلُّ الْعَجَبِ مِنْ أَقْدَامِكَ عَلَى قَتْلِ حِزْبِ اللَّهِ النَّجْبَاءِ بِحِزْبِ الشَّيْطَانِ الطُّلَقَاءِ، وَلَئِنْ اتَّخَذْتَنَا مَعْنَمَا لَتَجِدُنَا وَشَيْكَا مَعْرَمًا، حِينَ لَا تَجِدُ إِلَّا مَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ، وَمَا رُبُّكَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ، فَالَى اللَّهِ الْمُشْتَكَى وَعَلَيْهِ الْمَعُولُ فِي الشَّدَّةِ وَالرَّخَاءِ، فَكِدْ كَيْدَكَ، وَاسْعَ سَعْيِكَ، وَنَاصِبِ جَهْدَكَ، فَوَاللَّهِ لَا تَمُحُو ذِكْرَنَا، وَلَا تُؤْمِتْ وَحِينًا، وَلَا تُدْرِكْ أَمِيدَنَا، وَلَا تُرَخِّصْ عَنْكَ عَارَهَا، وَهَلْ رَأَيْكَ إِلَّا فَيْدًا، وَإِيَامُكَ إِلَّا عِيدًا، وَجَمْعُكَ إِلَّا يَدَدًا، يَا زَيْدُ! أَمَا سَمِعْتَ قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى: وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ وَحَسْبُكَ بِاللَّهِ حَاكِمًا، وَبِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ خَصِيمًا، وَبِجَبْرِيلَ ظَهِيرًا، ثُمَّ قَالَتْ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي

ص: ۱۵۱

خَتَمَ لَأَوْلِنَا بِالسَّعَادَةِ وَالْمَغْفِرَةِ، وَلِآخِرِنَا بِالشَّهَادَةِ وَالرَّحْمَةِ، أَنَّهُ رَحِيمٌ وَدُودٌ، وَهُوَ حَسْبُنَا وَنَعْمَ الْوَكِيلُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاهْلٍ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ الْأَتْمَّةِ الْمُعْصُومِينَ آمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

زیارت سّوم

مرحوم علامه مجلسی در بحار الانوار (جلد ۹۹، طبع بیروت، ص ۲۷۲) از سید بن طاووس قدس سره دو زیارت برای مطلق امام زادگان نقل می‌کند و در صفحه بعد می‌فرماید:

«زیارت اول آن را مرحوم مفید در مزار ذکر کرده است».

بنابر این با توجه به نظر بزرگان مناسب است زیارت اول امام زادگان را که در صفحه؟؟؟ همین کتاب آورده‌ایم و اول آن «السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا السَّيِّدَةُ الزَّكِيَّةُ الطَّاهِرَةُ الْوَلِيَّةُ وَالِدَاعِيَّةُ الْحَفِيَّةُ...» می‌باشد جزو زیارات حضرت زینب علیها السلام خوانده شود، امید است که مورد قبول پروردگار قرار گیرد.

زیارت چهارم حضرت زینب کبری علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ عَلِيِّ الْمُرْتَضَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ وَالصِّدِّيقِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدِي شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ أَجْمَعِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السَّيِّدَةُ الزَّكِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الدَّاعِيَةُ الْحَفِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا التَّقِيَّةُ النَّقِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الرَّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعَالِمَةُ الْغَيْرُ الْمَعْلَمَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْفَهِيمَةُ الْغَيْرُ الْمَفْهُمَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا

ص: ۱۵۳

الْمَظْلُومِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمَهْمُومِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمَعْمُومِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمَضْرُوبَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْمَأْسُورَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الصَّدِيقَةُ الصُّغْرَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْعِصْمَةُ الصُّغْرَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَةَ الْمُصِيبَةِ الْعُظْمَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا زَيْنَبَ الْكُبْرَى، أَشْهَدُ أَنَّكَ كُنْتِصَابِرَةً شَاكِرَةً مُجَلَّلَةً مُعَظَّمَةً، مُكْرَمَةً مُحَدَّثَةً، مُحَدَّرَةً مُوقَّرَةً فِي جَمِيعِ حَالَاتِكَ وَمُنْقَلَبَاتِكَ، وَمُصِيبَاتِكَ وَبَلِيَّاتِكَ وَامْتِحَانَاتِكَ حَتَّى فِي أَشَدِّهَا وَآمَرِّهَا، وَهِيَ وَاللَّهُ وَقُوفُكَ فِي هَذَا الْمَكَانِ، وَأَخُوكِ الْعَطْشَانَ مَضِيرُوعٍ فِي عُمُقِ الْحَائِرِ مِنْ كَثْرَةِ جَرَاحَاتِ السَّيْفِ وَالسَّنَانِ، وَالشُّمْرُ جَالِسٌ عَلِيصٍ دِرِهِ، وَاحْزَنَاهُ عَلَيْهِ وَعَلَيْكَ، يَا بِنْتَ الزَّهْرَاءِ وَبِنْتَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى، أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ نَصَحْتَ لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَلِفَاطِمَةَ وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ،

ص: ۱۵۴

وَنَصِيْرَتِهِمْ بِقَلْبِكَ وَلِسَانِكَ، وَجَاهِدْتِ فِي اللَّهِ بِلِسَانِكَ حَقَّ جِهَادِهِ، فَنِعِمَّتِ الْأُخْتُ أَنْتِ لِلْحَسَنِينِ، وَنِعَمَ الْأَخُ لَكَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ صَيِّمُ لَمَوَاتُ
 اللَّهُ عَلَيْكُمَا، وَعَلَى مَنْ أَحَبَّكُمَا وَنَصِيْرَكُمَا، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ سَلَبَتْ قِنَاعِيكَ، وَضَرَبَتْ بِكَعَابِ الرِّمَاحِ عَلَى أَعْضَائِكَ، وَحَرَقَتْ خِيَامَكَ،
 وَاسِيْرَتْ عِيَالَكَ، أَمْ سَمِعَتْ بِبَدَلِكَ فَرَضِيْتِ بِهِ وَلَمْ تَحْزَنْ، يَا سَيِّدَتِي وَمَوْلَاتِي أَنَا زَائِرُكَ وَمُحِبُّكَ وَمُعِينُكَ، فَاشْفَعِي لِي وَلِآبَائِي
 وَأُمَّهَاتِي وَأَجْدَادِي، وَاسْأَلِي اللَّهَ الْمَغْفِرَةَ بِحَقِّكَ، وَبِحَقِّ جَدِّكَ رَسُولِ اللَّهِ صَيِّمِي اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَابِيكَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَأُمَّكَ
 فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ عَلَيْهَا السَّلَامُ، وَأَخَوَيْكَ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ، وَمَوْضِعِ الرِّسَالَةِ، وَمُخْتَلَفِ
 الْمَلَائِكَةِ، وَمَهْبَطِ الْوَحْيِ وَالنَّزِيلِ، جَمِيعًا وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت پنجم حضرت زینب کبری، عقیده بنی هاشم علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ بَضْعَةِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَسَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَةَ مَنْ لَا تُحْصَى فَضَائِلُهُ، وَلَا تُشْتَقَصَى مَنَاقِبُهُ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْمَبْعُوثِ بِالرَّسَالَةِ، وَمُنْقَذِ الْعِبَادِ مِنَ الْجَهَالَةِ وَحَيْرَةِ الضَّلَالَةِ، وَالْعَظِيمِ الْمُظَلَّلِ بِالْغَمَامِ، وَالتُّورِ الْمُهْتَدَى بِهِ فِي اللَّيَالِي
وَالْأَيَّامِ، حَبِيبِ إِلَهِ الْعَالَمِينَ، سَيِّدِنَا أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، وَرَحْمَةِ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ، وَرُكْنِ
الْأَوْلِيَاءِ، وَعِمَادِ الْأَصْفِيَاءِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَيَعْسُوبِ الْمُتَّقِينَ، وَقُدْوَةِ الصَّادِقِينَ، وَآمَامِ الصَّالِحِينَ، وَرَحْمَةِ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
بِنْتَ أَفْضَلِ الْأَوْلِيَاءِ، وَأَوَّلِ السَّابِقِينَ إِلَى دِينِ اللَّهِ، وَأَوْفَاهُمْ

ص: ۱۵۶

لِرَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتِصَاحِبِ بَيْعَةِ يَوْمِ الْغَدِيرِ، وَالْمُسْتَقِّ اسْمُهُ مِنْ اسْمِ الْعَلِيِّ الْقَدِيرِ، قَائِدِ الْبِرَّةِ، وَقَاتِلِ الْكُفْرَةِ، وَقَامِعِ الْفَجْرَةِ،
وَالْمُنْدُوبِ فِي الشَّدَائِدِ، وَالْمَشْهُودِ بِحَقِّهِ فِي مُخْتَلَفِ الْمَشَاهِدِ، وَمَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ تَعَالَى بِقَلْبِهِ وَلِسَانِهِ، وَنَصَرَ الْحَقَّ بِسَيْفِهِ وَسِنَانِهِ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا سَلِيلَةَ السَّيِّدِ الْأَكْبَرِ، وَالشَّافِعِ يَوْمِ الْمَحْشَرِ، وَالسَّاقِي مُحِبِّهِ مِنْ نَهْرِ الْكَوْثَرِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ حَيْدَرِ الْكَرَّارِ، وَخَلِيفَةَ الْمُخْتَارِ،
وَقَسِيمِ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ، وَصَاحِبِ الْحَوْضِ وَحَامِلِ اللَّوَاءِ فِي يَوْمِ الْجَزَاءِ، إِمَامِ الْمُتَّقِينَ، أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَرَحْمَةَ اللَّهِ
وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَهْجَةَ قَلْبِ الْبُتُولِ، وَقُرَّةَ عَيْنِ الرَّسُولِ، يَا حَبِيبَةَ خَيْرِ خَلْقِ اللَّهِ، وَرَبِيبَةَ بَيْتِ وَحْيِ اللَّهِ، وَشَقِيقَةَ السَّبْطَيْنِ الْحُسَيْنِ
وَالْحُسَيْنِ، وَعَمَّةَ الْأَيْمَةِ الْمِيَامِينَ مِنْ آلِ طه وَيَاسِينَ، وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ،

ص: ۱۵۷

السَّلَامُ عَلَى بِنْتِ مَكَّةَ وَمِنَى وَزَمْرَمَ وَالصَّفَا، السَّلَامُ عَلَى مَنْ جَدُّهَا مُحَمَّدٌ الْمُصْطَفَى، وَأَبُوهَا عَلِيُّ الْمُتَضَى، وَأُمُّهَا فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ سَيِّدَةُ
النِّسَاءِ، السَّلَامُ عَلَى بِنْتِصَاحِبِ الدَّلَائِلِ الْوَاضِحَاتِ، وَالْآيَاتِ الْبَيِّنَاتِ، وَالْمُعْجَزَاتِ الْبَاهِرَاتِ، وَالْبُرَاهِينَ الظَّاهِرَاتِ، السَّلَامُ عَلَى الْمُؤَلُّودَةِ
فِي مَعْقِلِ الْعِضِيْمَةِ وَالتُّقَى، وَمَهَبِطِ الْوَحْيِ وَالْهُدَى، وَمَوْزُوْتِهِ عَظِيْمِ الْفَضْلِ وَالتَّدَى، السَّلَامُ عَلَى الْمَرْأَةِ الصَّالِحَةِ، وَالْمُجَاهِدَةِ النَّاصِحَةِ،
وَالْحُرَّةِ الْأَيُّمَةِ، وَاللَّبْوَةِ الطَّالِبِيَّةِ، وَالْمُعْجِزَةِ الْمُحَمَّدِيَّةِ، وَالذَّخِيْرَةَ الْحَيْدَرِيَّةِ، وَالْوَدِيْعَةَ الْفَاطِمِيَّةِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ اطَاعَتِ اللَّهَ تَعَالَى فِي السِّرِّ
وَالْعَلَنِ، وَتَحَدَّتْ بِمَوَاقِفِهَا أَهْلَ النِّفَاقِ وَالْفِتَنِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ ارْهَبَتِ الطُّغَاةَ فِيصِيْلَاتِهَا، وَأَذْهَشَتِ الْعُقُولَ بِرِبَاطَةِ جَأَشَتِهَا، وَمَثَلَتْ أَبَاهَا
عَلِيًّا بِشَجَاعَتِهَا، وَاشْبَهَتْ أُمَّهَا الزَّهْرَاءَ فِي

ص: ۱۵۸

عَظَمَتِهَا وَبَلَغَتِهَا، السَّلَامُ عَلَى الْمُنْسُوبَةِ لِأَسِيرَةِ الثُّبُورِ، وَالْأَمَامَةِ، وَالْمَوْهُوبَةِ وَسَامِ الشَّرَفِ وَالْمَجْدِ وَالْكَرَامَةِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ رَضَعَتْ بِلَبَانِ
 الْإِيمَانِ، وَتَرَبَّتْ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ، فَشَاعَ فَخْرُهَا بِكُلِّ زَمَانٍ وَمَكَانٍ، وَتَمَجَّدَ بِأَسْمِهَا لِسَانِ كُلِّ إِنْسَانٍ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ حَبَاهَا الْجَلِيلُ جَلًّا
 اسْمُهُ بِالصِّفَاتِ الْحَمِيدَةِ، وَزَادَهَا قُوَّةً وَثَبَاتًا عَلَى الدِّينِ وَالْعَقِيدَةِ، وَشَدَّدَ اللَّهُ عَزْمَهَا فِي مَوَاطِنِ الْمَحَنِ الشَّدِيدَةِ، وَالْهَمَّهَا جَمِيلَ الصَّبْرِ،
 وَآكْرَمَهَا جَزِيلَ الْأَجْرِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ أَحْيَتْ لِيَالِيهَا بِالتَّهَجُّدِ وَالْعِبَادَةِ، فَنَالَتْ مِنَ اللَّهِ أَعْلَى دَرَجَاتِ السَّعَادَةِ، سَلَامٌ عَلَى مَنْ أَوْلَاهَا الْأَمَامَ
 زَيْنُ الْعَابِدِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِشَهَادَتِهِ، إِذْ قَالَ مُخَاطَبًا لِعَمَّتِهِ: (أَنْتِ عَالِمَةٌ غَيْرُ مَعْلَمَةٍ وَفَهِيمَةٌ غَيْرُ مُفَهَّمَةٍ)، سَلَامٌ عَلَى الْأَخْتِ الَّتِي وَسَّيَتْ
 إِخَاهَا فِي مُهَمَّتِهِ، وَشَارَكَتُهُ فِي نَهْضَتِهِ، وَتَبَاهَتْ بِالْإِسْلَامِ وَعِزَّتِهِ، سَلَامٌ

ص: ۱۵۹

عَلَى مَنْ ناصِرَتِ الْحُسَيْنِ فِي جِهَادِهِ، وَلَمْ تَضْمَعْ عَزِيمَتَهَا بَعْدَ اسْتِشْهَادِهِ، سَلَامٌ عَلَى قَلْبِ زَيْنَبِ الصَّبُورِ، وَلِسَانِهَا الشُّكُورِ، سَلَامٌ عَلَى مَنْ تَظَافَرَتْ عَلَيْهَا الْمَصَائِبُ وَالْكَرُوبُ، وَذَاقَتْ مِنَ النَّوَائِبِ مَا تَذُوبُ مِنْهَا الْقُلُوبُ، سَلَامٌ عَلَى مَنْ تَجَرَّعَتْ غُصَصَ الْأَلَامِ وَالْمَأْسَى، وَمَا لَا تَقْوَى عَلَى احْتِمَالِهَا الْجِبَالُ الرَّوَاسِي، فَاصْبَحَتْ لِلْبَلَايَا قِبَلَتَهَا، وَلِلزَّايَا كَعْبَتَهَا، سَلَامٌ عَلَى مَنْ شَاطَرَتْ أَمَّهَا الزَّهْرَاءَ فِي ضُرُوبِ الْمَحَنِ وَالْأَزْزَاءِ، وَدَارَتْ عَلَيْهَا رَحَى الْكُورِثِ وَالْبَلَاءِ يَوْمَ كَرْبَلَاءَ، سَلَامٌ عَلَى مَنْ عَجِبَتْ مِنْصَبِهَا مَلَائِكَةُ السَّمَاءِ، سَلَامٌ عَلَى مَنْ فُجِعَتْ بِجَدِّهَا وَأَبِيهَا وَأُمِّهَا وَبَنِيهَا وَالْخَيْرِ مِنْ أَهْلِهَا وَذَوِيهَا، ابْكِي عَلَى زَيْنَبِ الْكُبْرَى وَكُرَيْيَتِهَا، ابْكِي عَلَى زَيْنَبِ الثُّكْلَى وَغُرَيْيَتِهَا، ابْكِي عَلَى زَيْنَبِ حُرْنًا لِمَحْنَتِهَا، ابْكِي عَلَى هَضْمِهَا مِنْ بَعْدِ عِزَّتِهَا، ابْكِي عَلَى الْمَظْلُومَةِ الْعَرَبِيَّةِ،

ص: ۱۶۰

ابکی عَلَى الْمُخْرُونَهِ الْكُتَيْبِيَّةِ، ابكى عَلَى مَنْ دَاهَمَتْهَا الدُّنْيَا بِالْمَشَاهِدِ الرَّهِيْبِيَّةِ، وَلَمْ تَشَبَهْ مُصِيبَتَهَا مُصِيبَتَهُ، ابكى عَلَى مَنْ عَايَنْتَ اشْتِلاءَ الضَّحَايَا، مُجَزَّرِيْنَ عَلِيَّصِ عَمِيْدِ الْمَنَايَا، وَرَأَتْ مَصَارِعَ الشُّهَدَاءِ مِنْ عَشِيْرَتِهَا، وَأَخَوْتِهَا وَبَنِي عُمُوْمَتِهَا، وَقَدْ فَرَّقَ السَّيْفُ بَيْنَ الرُّؤُوسِ مِنْهُمْ وَالْأَيْدِيْنَ، وَحَرَارَةُ الشَّمْسِ قَدْ غَيَّرَتْ مِنْهُمْ الْأَلْوَانَ، وَبَيْنَهُمْ رِيْحَانَةُ الْمُضِيْطَفَى سَيِّدِ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، صَيْرِيْعاً عَلَى الرَّمَضَاءِ، فَاجْهَشَتْ بِالْبُكَاءِ، وَنَادَتْ بِهَذَا الدُّعَاءِ: «الْهَى تَقَبَّلْ مِنَّا هَذَا الْقُرْبَانَ»، ثُمَّ انْتَشَتْ شَاكِيَةً وَجَدَّهَا إِلَى جَدِّهَا، وَهَى تَقُولُ: «يَا مُحَمَّدَا! هَذَا حَسِيْنٌ بِالْعَرَاءِ، مُرْمَلٌ بِالِدِمَاءِ، مُقَطَّعُ الْأَعْضَاءِ، وَبِنَاتِكَ سَبَايَا، وَذُرِّيَّتِكَ مُقْتَلَةٌ»، ابكى عَلَى مَنْ ابْكْتَ كُلَّ عَدُوِّ وَصَدِيْقٍ، ابكى عَلَى مَنْ ابْعَدَهَا الزَّمَانُ عَنِ الْأَهْلِ وَالْأَوْطَانِ، وَطَافَ بِهَا الْأَعْدَاءُ سَبِيَّةً فِي الْبُلْدَانِ، وَسَرَوْا بِهَا اسِيرَةً مِنْ

ص: ۱۶۱

الْكُوفَةِ إِلَى الشَّامِ بِجَمْعٍ مِنَ الْأَرَامِلِ وَالْأَيْتَامِ، السَّلَامُ عَلَى عَزِيزَةِ الصَّدِيقَةِ الزَّهْرَاءِ، وَبِنْتِ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى، السَّلَامُ عَلَى مَنْ اضْيَبَحَ حَرْمُهَا
مَوْثِلَ آمَالِ الْأَمَلِينَ، وَمُلْتَقَى وَفُودِ الزَّائِرِينَ، وَيَتَمَسَّكَ بِضَرِيحِهَا جَمِيعُ الْمُحِبِّينَ وَالْمُحْتَاجِينَ، وَيَوْمُ قَبْرِهَا الْخَلَائِقُ فِي كُلِّ حِينٍ، السَّلَامُ
عَلَى سَيِّدَتِنَا وَمَوْلَاتِنَا زَيْنَبَ بِنْتِ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زيارت ششم حضرت زينب كبرى عليها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَاتَمِ الْأَنْبِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتِصَاحِبِ الْحَوْضِ وَاللِّوَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
بِنْتَ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ وَرُكْنِ الْأَوْلِيَاءِ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ

ص: ۱۶۲

وَلِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اخْتَّ وَلِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّةَ وَلِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا امَّ الْمَصَائِبِ، يَا زَيْنَبَ بِنْتَ عَلِيٍّ وَرَحِمَهُ اللَّهُ
 وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْفَاضِلَةُ الرَّشِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْعَالِمَةُ الْكَامِلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الرَّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
 تَالِيَّ الْمَعْصُومِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُمْتَحَنَةً فِي تَحْمُلِ الْمَصَائِبِ كَالْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْبَعِيدَةُ عَنِ الْأَوْطَانِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
 أَيَّتُهَا الْأَسِيرَةُ فِي الْبُلْدَانِ، السَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ شَهِدَ بِفَضْلِهَا أَبُوهَا امِيرُ الْمُؤْمِنِينَ، وَأَمْرَهَا اخُوهَا الْحُسَيْنُ بِالصَّبْرِ عَلِيصَدَمَاتِ الْمُعَانِدِينَ.
 أَشْهَدُ أَنَّكَ اطَّعْتِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَصَبَرْتِ عَلَيَّ الْأَذَى فِي جَنْبِهِ حَتَّى اتَّكَرَّ الْيَقِينُ، فَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ جَحَدَكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ ظَلَمَكَ، وَلَعَنَ
 اللَّهُ مَنْ لَمْ يَعْرِفْ حَقَّكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ اَعْدَاءَ آلِ مُحَمَّدٍ مِنَ الْجِنِّ وَالْأَنْسِ، مِنَ الْأَوْلِيَيْنِ

ص: ۱۶۳

وَالْآخِرِينَ، وَضَاعَفَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ، ائْتَيْتُكَ يَا مَوْلَاتِي وَابْنَتَهُ مَوْلَايَ زَائِرًا قاصِداً وَاِفِداً عارِفاً بِحَقِّكَ، فَاشْفَعِي لِي عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى فِي غُفْرَانِ ذُنُوبِي، وَقَضَاءِ حَوَائِجِي، وَأَعْطَاءِ سُؤْلِي، وَكَشْفِ ضُرِّي، فَمَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ جَاهاً عَظِيماً وَشَفَاعَةً مَقْبُولَةً، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى آبَائِكَ الطَّاهِرِينَ، وَعَلَى الْمَلَائِكَةِ الْحَافِينَ حَوْلَ حَرَمِكَ الشَّرِيفِ الْمُبَارَكِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

پس دو رکعت نماز به قصد هدیه برای آن مکرمه بجا آور و دعاکن آنچه را که دوست داری.

زیارت وداع حضرت زینب علیها السلام

هرگاه خواستی آن حضرت را وداع کنی بگو:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ

ص: ۱۶۴

فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، اسْتَوْدِعُكَ اللَّهُ وَاسْتَرْعِيكَ وَأَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ، اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلُهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَةِ أُمَّ الْمُصَائِبِ
 زَيْنَبِ بِنْتِ عَلِيٍّ، فَإِنِّي أَسْأَلُكَ الْعُودَ ثُمَّ الْعُودَ أَيْدِئاً مَا ابْتَقَيْتَنِي، فَإِذَا تَوَفَّيْتَنِي فَأَحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا، وَأَدْخِلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا، وَشَفَاعَةِ جَدِّهَا
 وَأَبِيهَا وَأُمِّهَا وَأَخِيهَا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ بِحَقِّهَا عِنْدَكَ وَمَنْزِلَتِهَا لَمَدِينِكَ، اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ،
 وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

و از پروردگار درخواست کن که بار دیگر شما را به زیارت آن مکرمه برگرداند و این آخرین عهد و زیارت شما نباشد.

حضرت رقیه دختر امام حسین علیهما السلام

مرحوم شیخ عباس قمی قدس سره در «منتهی الآمال» از کامل شیخ بهایی نقل می‌کند که: زنان خاندان نبوت به هنگام اسیری، حال مردانی را که در کربلا شهید شده بودند بر فرزندان مخفی و پوشیده می‌داشتند و هر کودکی را وعده می‌دادند که پدر تو سفر رفته و باز می‌گردد تا آنان را به خانه یزید آوردند، دخترکی بود چهار ساله، شبی از خواب بیدار شد و گفت: پدرم حسین کجاست، این ساعت او را خواب دیدم. سخت پریشان بود، زنان و کودکان همه به گریه افتادند و فغان از ایشان برخاست.

یزید خفته، از خواب بیدار شد و حال تفحص کرد، خبر بردند که حال چنین است. آن لعین در حال گفت که بروند سر پدر او را بیاورند و در کنار او نهند. پس آن سر مقدس بیاوردند و در کنار آن دختر چهار ساله

ص: ۱۶۶

نهادند. پرسید: این چیست؟ گفتند: «سر پدر تو است». آن دختر بترسید و فریاد برآورد و رنجور شد و در آن چند روز جان به حق تسلیم کرد.

معروف است که حضرت رقیه در خرابه شام از دنیا رفت، مزار این مخدره هم اکنون در بازارچه‌ای قدیمی، در دمشق، کمی دورتر از مسجد اموی واقع است که عاشقان خاندان عصمت و طهارت علیهم السلام به زیارتش می‌شتابند.

با توجه به این که زیارت مخصوصی برای آن حضرت ذکر نشده سزاوار است زائران محترم، او را با الفاظی که در زیارت اولاد ائمه علیهم السلام نقل شده، یا هر زیارتی که مناسب با شأن و منزلت آن حضرت است، زیارت کنند. و هر مقدار فرصت دارند نماز و قرآن بخوانند و ثوابش را به آن حضرت یا هر کسی که می‌خواهند اهدا نمایند.

اینک چند زیارتنامه مناسب با مقام، ذکر می‌شود که امید است مورد قبول پروردگار و توجّه ولی

ص: ۱۶۷

عصر- ارواحناده- قرار گیرد و در آخرت از شفاعت پدر بزرگوارش امام حسین علیه السلام و اجداد طاهرش به ویژه جداهش فاطمه زهرا علیها السلام بهره‌مند شویم.

اذن دخول حرم مطهر حضرت زقیه علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 بِإِذْنِ اللَّهِ وَإِذْنِ رَسُولِهِ وَإِذْنِ مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ وَإِنِّي أَنَا الْمُرْسَلِينَ، وَالْأَيْمَةَ الْمُعْصُومِينَ، وَبِإِذْنِ السَّيِّدَةِ زُقَيْيَةَ بِنْتِ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ عَلَيْهِ
 السَّلَامُ، اذْخُلْ هَذِهِ الرِّوَضَةَ الْمُبَارَكَةَ، وَادْعُوا اللَّهَ بِقُنُودِ الدَّعَوَاتِ، وَاعْتَرِفُوا لِلَّهِ بِالْعُبُودِيَّةِ، وَلِلنَّبِيِّ وَالْأَيْمَةِ الْمُعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ
 بِالطَّاعَةِ، رَبِّ اذْخُلْنِي مُدْخَلِصِدِّقٍ، وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجِصِدِّقٍ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا.

زیارت اول حضرت رقیه علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَى آدَمَ صَ فَوْهُ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى نُوحِ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى مُوسَى كَلِيمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى عِيسَى
رُوحِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَ خَلْقِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَفِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ
خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَصِيَّ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ
عَلَيْكُمَا يَا سَيِّدَتِي نَبِيَّ الرَّحْمَةِ وَسَيِّدَتِي شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الْعَابِدِينَ وَقُرَّةَ عَيْنِ النَّاطِرِينَ، السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ بَاقِرِ الْعِلْمِ بَعْدَ النَّبِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ الصَّادِقَ الْبَارَّ

ص: ۱۷۰

اَيُّهَا الْجَلِيلَةُ الْجَمِيْلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا الْبَعِيْدَةُ عَنِ الْاَوْطَانِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا الْاَسِيْرَةُ فِي الْبُلْدَانِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَاتِي وَاِبْنَتَهُ
 مَوْلَاتِي، وَسَيِّدَتِي وَاِبْنَتَهُ سَيِّدِي وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، فَلَعَنَ اللهُ مَنْ جَحَدَكَ، وَلَعَنَ اللهُ مَنْ ظَلَمَكَ، وَلَعَنَ اللهُ مَنْ ضَرَبَكَ، وَلَعَنَ اللهُ مَنْ
 لَسَمَ يَعْرِفُ حَقَّكَ، وَلَعَنَ اللهُ اَعْدَاءَ آلِ مُحَمَّدٍ، مِنَ الْجِنِّ وَالْمَآنِسِ، مِنَ الْاَوَّلِيْنَ وَالْآخِرِيْنَ، وَضَاعَفَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ، اَتَيْتُكَ يَا
 مَوْلَاتِي وَاِبْنَتَهُ مَوْلَاتِي، قَاصِدًا وَاِفْدًا عَارِفًا بِحَقِّكَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ عَرَّفَ اللهُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ فِي الْجَنَّةِ، وَحَشَرْنَا فِي زُمْرَتِكُمْ، وَاُوْرَدْنَا حَوْضَ
 نَبِيِّكُمْ، وَسَقَانَا بِكَاسِ جَدِّكُمْ مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ اَبِي طَالِبٍ لَمَوَاتِ اللهُ عَلَيْكُمْ، اَسْئَلُ اللهُ اَنْ يُرِيْنَا فِيكُمْ السَّرُوْرَ وَالْفَرْجَ، وَاَنْ يَجْمَعَنَا وَاِيَاكُمْ
 فِي زُمْرَةِ جَدِّكُمْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَاَنْ لَا يَسْلُبَنَا مَعْرِفَتَكُمْ اِنَّهُ وَلِيُّ قَدِيْرٍ، اَتَقَرَّبُ اِلَى اللهِ بِحُبِّكُمْ، وَالْبِرَائَةِ

ص: ۱۷۱

مَنْ اَعْدَانِكُمْ، وَالتَّسْلِيمِ اِلَى اللّٰهِ، رَاضِيًا بِهٖ غَيْرِ مُنْكَرٍ وَلَا- مُشْتَكِرٍ، وَعَلَى يَقِينٍ مَا اَتَى بِهٖ مُحَمَّدٌ، وَبِهٖ رَاضٍ نَطْلُبُ بِذَلِكَ وَجْهَكَ يَا سَيِّدِي، اللّٰهُمَّ وَرِضَاكَ وَالِدَارَ الْاٰخِرَةَ يَا رُقِيَّةُ اَشْفَعِي لِي فِي الْجَنَّةِ، فَاِنَّ لَكَ عِنْدَ اللّٰهِ شَأْنًا مِّنَ الشَّأْنِ، اللّٰهُمَّ اِنِّي اَسْتُلْكَ اِنْ تَخْتَمَ لِي بِالسَّعَادَةِ، فَلَا- تَسْلُبْ مِنِّي مَا اَنَا فِيهِ، وَلَا- حَوْلَ وَلَا- قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، اللّٰهُمَّ اَسْتَجِبْ لَنَا وَتَقَبَّلْهُ بِكَرَمِكَ وَعِزَّتِكَ، وَبِرَحْمَتِكَ وَعَافِيَّتِكَ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ اَجْمَعِينَ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

زيارت دوم حضرت رقيه عليها السلام

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا سَيِّدَتَنَا رُقِيَّةُ، عَلَیْكَ التَّحِيَّةُ وَالسَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ رَسُوْلِ اللّٰهِ،

ص: ۱۷۲

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الصَّدِيقَةُ الشَّهِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الرِّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا التَّقِيَّةُ النَّقِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الزَّكِيَّةُ الْفَاضِلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمَظْلُومَةُ الْبِهِيَّةُ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَعَلَى رُوحِكَ وَبَدَنِكَ، فَجَعَلَ اللَّهُ مَنْزِلَكَ وَمَأْوَاكَ فِي الْجَنَّةِ مَعَ آبَائِكَ وَأَخِيَادِكَ، الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصُومِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ، وَعَلَى الْمَلَائِكَةِ الْحَافِينَ حَوْلَ حَرَمِكَ الشَّرِيفِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ

ص: ۱۷۳

وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

پس از زیارت حضرت رقیه علیه السلام خوب است دعایی را که مرحوم علامه سید محسن امین قدس سره نقل کرده‌اند و در صفحه؟؟؟ همین کتاب بعد از زیارت حضرت زینب علیها السلام آمده است، خوانده شود.

زیارت سوم حضرت رقیه علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا السَّيِّدَةُ الزَّكِيَّةُ الطَّاهِرَةُ الْوَالِيَّةُ، وَالِدَاعِيَّةُ الْحَفِيَّةُ، أَشْهَدُ أَنَّكَ قُلْتِ حَقًّا وَنَطَقْتِ حَقًّا وَصَدَقْتِ حَقًّا وَدَعَوْتِ إِلَى مَوْلَايَ
 وَمَوْلَاكِ عَلَانِيَةً وَسِرًّا، فَازِ مَتَّبِعِيكِ وَنَجَا مُصِيبُكِ، وَخَابَ وَخَسِرَ مَكْذُوبُكِ وَالْمُتَخَلِّفُ عَنْكِ، أَشْهَدِي لِي بِهَذِهِ الشَّهَادَةِ لِأَكُونَ مِنَ
 الْفَائِزِينَ بِمَعْرِفَتِكَ وَطَاعَتِكَ وَتَصَدِيقِكَ وَأَتْبَاعِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَتِي رُقِيَّةَ

ص: ۱۷۴

بِنْتُ سَيِّدِي وَمَوْلَايَ اَبَا عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ بِكَرْبَلَاءَ، اَنْتِ بَابُ اللَّهِ الْمُؤْتِي مِنْهُ وَالْمَأْخُذُ عَنْهُ، اَتَيْتُكَ زَائِرًا وَحَاجَاتِي لَكَ مُسْتَوْدِعًا
وَهَا اَنَا اِذَا اسْتَوْدَعْتُكَ دِينِي وَامَانَتِي وَخَوَاتِيمَ عَمَلِي وَجَوَامِعَ اَمَلِي اِلَى مُنْتَهَى اَجَلِي، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت وداع حضرت رقیه علیها السلام

هرگاه خواستی با آن حضرت وداع کنی، نزد قبر آن مکرمه بایست و فکر کن و مصیبت‌هایی را که به آن مظلومه وارد آمده است -
چه در راه کوفه و شام و چه در خرابه شام - در نظر آور و بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَخَدِيجَةَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْحُسَيْنِ
الْمَظْلُومِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ

ص: ۱۷۵

وَبَرَكَاتِهِ، اسْتَوْدِعُكَ اللَّهُ، وَاسْتَرْعِيكَ وَأَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ، اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَةِ رُفِيَّةَ بِنْتِ الْحُسَيْنِ، فَانِي اسْتَلُّكَ الْعُودَ
ثُمَّ الْعُودَ آيِدًا مَا ابْتَقَيْتَنِي، وَأَذَا تَوَفَّيْتَنِي فَأَحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا، وَأَدْخِلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا، وَشَفَاعَةِ خِدِّهَا وَعَمَّهَا وَآبِهَا وَآخِيهَا؛ بِرَحْمَتِكَ يَا
أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ بِحَقِّهَا عِنْدَكَ، وَمَنْزِلَتِهَا لِمَدِينِكَ، اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ، وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي
الْآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

امّ حبیبہ همسر رسول خدا صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم

امّ حبیبہ دختر ابوسفیان و خواهر معاویہ بود نامش رملہ یا ہند است و مادرش صفیہ دختر ابوالعاص و عمہ عثمان بن عفان می باشد.
شوہر اول ام حبیبہ عبیداللہ (عبداللہ) بن جحش پسر عمہ رسول خدا بود و از او

ص: ۱۷۶

دختری به دنیا آورد به نام حبیبه و به همین مناسبت به «ام حبیبه» نامبردار گشت.

ام حبیبه برخلاف پدرش ابوسفیان که از سران شرک و کفر بود، به همراه عبیداللّه مسلمان شد و به حبشه مهاجرت کردند، در حبشه عبیداللّه پیرو آیین مسیحیت شد و در حال کفر از دنیا رفت ولی ام حبیبه در پیروی از اسلام باقی ماند.

پیامبر اسلام پس از اطلاع از این حادثه شخصی را به حبشه اعزام نمود تا دلشکستگی او را جبران کند و ام حبیبه را به عقد پیامبر درآورد تا مسلمانان بدانند که اگر حادثه‌ای برای آنان رخ دهد همسرانشان بی پناه نخواهند ماند.

نجاشی پیام حضرت رسولصلی الله علیه و آلہ و سلم را به امّ حبیبه ابلاغ کرد، ام حبیبه با رضایت کامل خالد بن سعید را وکیل قرار داد تا موافقت او را اعلام و عقد را اجرا کند. و نجاشی مجلسی ترتیب داد و مبلغ چهارصد دینار از خودش به عنوان مهر تحویل او داد و به افتخار این

ص: ۱۷۷

ازدواج از عموم حضار پذیرایی کرد و اطعام داد، و بدین سان او جزو همسران رسول خدا شد.

ام حبیبه از پدرش ابوسفیان، که از سران کفر و شرک بود، نفرت داشت و یک بار که ابوسفیان به خانه او آمد و خواست روی تشک رسول خدا بنشیند دخترش آن را جمع کرد و مانع نشستن پدر شد و گفت: این تشک رسول خداصلی الله علیه و آله و سلم است و تو فردی مشرک هستی و حق نداری روی آن بنشینی.

ام حبیبه در سال ۴۴ هجری از دنیا رفت. و در قبرستان باب الصغیر، که قبری منسوب به او است دفن گردید، گرچه مشهور گفته‌اند که در مدینه، داخل بقیع مدفون است. ولی آنچه بیشتر قابل تحقیق و بررسی است زندگی او بعد از رسول خداصلی الله علیه و آله و سلم می‌باشد؛ زیرا برخی از مورخان نوشته‌اند که در سالهای آخر زندگانش با خاندان پیامبر و ولایت امامان معصوم علیهم السلام سروکاری نداشته و از حکومت برادرش معاویه جانبداری می‌کرده است!

ص: ۱۷۸

امّ سلمه

امّ سلمه دختر ابی امیّه بن مُغیره مخزومی و یکی از همسران پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بود. شوهر پیشین او ابوسلمه، عبدالله بن عبدالأسد مخزومی پسر عمّه رسول خدا و برادر رضاعی آن حضرت بوده است.

امّ سلمه و عبدالله چهار فرزند داشتند و به مناسبت فرزند اولشان سلمه، «امّ سلمه» و «ابو سلمه» خوانده می شدند.

امّ سلمه و شوهرش عبدالله دوبار همراه مهاجران به سرزمین حبشه هجرت کردند و آنگاه به مکه بازگشتند و به مدینه هجرت نمودند. قریش مانع از مهاجرت او و شوهرش به مدینه شدند و به مدت یک سال او را از همسر و فرزند خردسالش جدا کردند.

ابو سلمه در جنگ احد زخمی شد و در جمادی الآخری سال سوم هجری به شهادت رسید و پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

ص: ۱۷۹

در سال چهارم هجری امّ سلمه را تزویج کرد.

پس از حضرت خدیجه، امّ سلمه از برترین زنان رسول خدا است و آیه تطهیر در خانه وی نازل شد.

جریان سپردن تربت امام حسین توسط پیامبر به امّ سلمه و پیشگویی آن حضرت درباره شهادت امام حسین علیه السلام مشهور و در منابع مختلف نقل شده است.

امّ سلمه همیشه مدافع حقوق اهل بیت بود و عایشه را قبل از حرکت برای جنگ جمل، نصیحت کرد و فرمایشات پیامبر را به او یادآور شد. وی سرانجام در یکی از سالهای ۵۹، ۶۱ یا ۶۲، بعد از همه زنان رسول خدا وفات یافت.

در قبرستان باب الصغیر دمشق در حجره‌ای جدا از قبرستان، دو قبر به نامهای «امّ سلمه» و «امّ حبیبه» همسران پیامبر وجود دارد، لیکن بیشتر مورّخان بر این باورند که آن دو، در مدینه، در قبرستان بقیع مدفونند.

زیارت امّ سلمه همسر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا امِينَ اللَّهُ مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْوَصِيِّينَ وَحُجَّةَ اللَّهِ عَلَى النَّاسِ
اجْمَعِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَي
شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الْأَيْمَةِ الطَّاهِرِينَ مِنْ وُلْدِ اميرِ الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا امَّ سَلَمَةَ
يَا زَوْجَةَ النَّبِيِّ الْأَعْظَمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى زَوْجَاتِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَرْيَةَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَصِيَّةَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى

ص: ۱۸۱

خَدِيجَةَ الْكُبْرَىٰ أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ شُهَدَاءِ كَرْبَلَاءَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ النِّسَاءِ الْمَسِيَّاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ نِسَاءِ الْأَيْمَةِ الطَّاهِرِينَ، وَالْأَبْرَارِ الْمَعْصُومِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اللَّهُمَّ بَلِّغْ سَلَامِي إِلَىٰ سَيِّدَتِي وَمَوْلَاتِي أُمَّ سَلَمَةَ، سَلَامَ مُودَعٍ وَسَلَامَ مُفَارِقٍ وَسَلَامَ مُتَوَسِّلٍ بِهَا إِلَيْكَ بِأَنْ لَا تَجْعَلَهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَتِي هَذِهِ بَيْلِ ارْزُقْنِي الْعُودَةَ ثُمَّ الْعُودَةَ يَا اللَّهُ مَا دُمْتُ حَيًّا، اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِي مَشْكُورًا وَذَنْبِي مَغْفُورًا وَعَمَلِي مَبْرُورًا وَمَوْلَاتِي بِهَا حَمِيدَةً وَحَيَاتِي بِهَا سَعِيدَةً وَخَوَائِجِي بِهَا مَقْضِيَّةً وَأَعْمَالِي بِهَا مَرْضِيَّةً وَأَسْمِي فِي السُّعِيدَاءِ وَرُوحِي مَعَ الشُّهَدَاءِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَتِي وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَبِحُزْمَةِ السُّورَةِ الْمُبَارَكَةِ الْفَاتِحَةِ.

عبدالله فرزند امام زین العابدین علیه السلام

ابومحمد عبدالله الباهر بن علی بن الحسین، مردی فقیه و فاضل بود و به فرموده شیخ مفید متولید صدقات پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم و امیر المؤمنین بود و از پدران بزرگوار خود از حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم اخبار بسیاری روایت کرده و مردم نیز آثار فراوانی از او نقل نموده‌اند.

یکی از روایات منقول وی این است که پیامبر فرمود:

«بخیل و تمام بخیل کسی است که نام من نزد او برده شود و بر منصلوات نفرستد».

مرحوم شیخ عباس قمی در «منتهی الآمال» آورده است: عبدالله مذکور را به خاطر حُسن و جمال و درخشندگی رخسارش «عبدالله الباهر» می‌نامیدند. مادر عبدالله امّ ولد بوده و گروهی مادر او را امّ عبدالله دختر حضرت امام حسن مجتبی و مادر امام محمد باقر علیه السلام دانسته‌اند.

قبر عبدالله فرزند امام سجاد، در کنار دیوار شرقی

ص: ۱۸۳

باب الصغیر قرار دارد که دارایصحن و گنبد و شبستان نسبتاً بزرگی است و اطراف مقبره و مرقد دیواری کشیده و آن را از قبرستان، مستقل و جدا ساخته‌اند.

زیارت اول حضرت عبدالله فرزند امام زین العابدین علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ خَيْرِ خَلْقِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ الصَّادِقِ الْأَمِينِ،
 الْمُبْعُوثِ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ مُحَمَّدِ الْمُصْطَفَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ عَلِيِّ الْمُرْتَضَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ
 الْأَنْسِيِّ الْحَوْرَاءِ، سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَرَحِمَهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بْنَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ الْمَظْلُومِ وَرَحِمَهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ
 عَلَيْكَ يَا بْنَ عَلِيِّ بْنِ

ص: ۱۸۴

الْحُسَيْنِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَسَيِّدِ السَّاجِدِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى مَعَادِنِ حِكْمَةِ اللَّهِ، وَمَوْضِعِ سِرِّ اللَّهِ، وَذُرِّيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَمَهْبِطِ الْوَحْيِ وَمَنْ نَطَقَ بِمَدْحِهِمُ التَّنْزِيلُ وَكَانَتْ بُيُوتُهُمْ مَهْبِطَ جِبْرَائِيلَ وَالْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ، السَّلَامُ عَلَى آلِ طه وَيَس وَذُرِّيَّةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَبَابِ الْحِطَّةِ الَّذِي مَنْ دَخَلَهُ كَانَ مِنَ الْآمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَى الْمُطَهَّرِينَ مِنَ الْعَيْبِ وَالْمَنْزَهِينَ مِنَ الرَّيْبِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، يَا لَيْتَنَا كُنَّا مَعَكُمْ فَفُوزَ فَوْزاً عَظِيماً، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا سَادَاتِي وَمَوَالِيَ جَمِيعاً وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت دوم حضرت عبدالله فرزند امام سجاد علیه السلام

چون اراده زیارت کنی برو نزد قبر آن حضرت بایست و بگو:

ص: ۱۸۵

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّفْسُ الشَّرِيفَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السُّلَالَةُ الطَّاهِرَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّسَمَةُ الزَّكِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّفْسُ
 الْفَاخِرَةُ وَابْنِ بُحُورِ الْعُلُومِ الدَّاخِرَةِ، وَأَوْلِيَانِي عِنْدَ عَوْدِ الرُّوحِ إِلَى الْعِظَامِ النَّخِرَةِ، وَشُفَعَائِي فِي الْآخِرَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ سَيِّدِ الْبَطْحَاءِ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ حُجَّهِ اللَّهِ عَلَى الْوَرَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنِ الْأَمَامِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، اللَّهُمَّ انِي اسئَلُكَ بِحَقِّ
 هَذَا الشَّخْصِ الشَّرِيفِ وَبِحَقِّ آبَائِهِ وَاجِدَادِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ أَنْ تَجْعَلَ سِعْيِي بِهِمْ مَشْكُورًا، وَذَنْبِي بِهِمْ مَغْفُورًا، وَحَيَاتِي بِهِمْ سَعِيدَةً،
 وَعَاقِبَتِي بِهِمْ حَمِيدَةً، وَخِرَوَائِجِي بِهِمْ مَقْضِيَّةً، وَأَفْعَالِي بِهِمْ مَرْضِيَّةً، وَأُمُورِي بِهِمْ مَسْعُودَةً وَسُؤُونِي بِهِمْ مَحْمُودَةً، اللَّهُمَّ وَاحْسِنْ لِي
 التَّوْفِيقَ، وَنَفْسَ عَنِي كُلَّ هَمٍّ وَضَيْقٍ، اللَّهُمَّ جَنِّبْنِي عِقَابَكَ، وَأَمْنَحْنِي ثَوَابَكَ، وَاسْكِنْنِي جَنَّاتَكَ، وَارْزُقْنِي

ص: ۱۸۶

رِضْوَانِكَ وَآمَانِكَ، وَأَشْرِكَ فِيصَالِحِ دُعَائِي وَالسَّيِّئَاتِ وَجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْمَيُوتِ، أَنْكَ وَلِيَّ الْبَاقِيَاتِ الصَّالِحَاتِ، آمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

قبر منسوب به عبدالله بن امّ مکتوم

عبدالله بن شریح بن مالک بن ربیعہ فہری، از قبیلہ بنی عامر معروف بہ «عبدالله بن امّ مکتوم» یکی از صحابہ بزرگوار پیامبر گرامی صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم، از حافظان قرآن و از مسلمانان صدر اسلام است. او در برخی از جنگها جانشینی رسول خدا در مدینہ را بہ عہدہ داشت.

در شأن و منزلت او ہمین بس کہ مفسران گفته‌اند، آیات اول سوره «عبس» دربارہ او است.

از امام صادق علیہ السلام روایت شدہ کہ پس از نزول سوره عبس رسول خدا صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم ہر گاہ عبدالله بن امّ مکتوم را می دید بہ او احترام شایانی می گذاشت.

ص: ۱۸۷

در کنار دیوار شرقی باب الصغیر، در نزدیکی قبر عبدالله فرزند امام زین العابدین علیه السلام مقبره کوچکی است به نام عبدالله بن امّ مکتوم، لیکن با توجه به منابع تاریخی، بعید است که مدفن وی در دمشق باشد. و به احتمال زیاد، در بقیع به خاک سپرده شده است. در هر صورت، مانعی ندارد که زائران شام به یاد اینصحابی جلیل القدر فاتحه‌ای بخوانند.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ، الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ تَابِعِ اللَّهُمَّ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ بِالْخَيْرَاتِ، رَحِمَ اللَّهُ مَنْ يَقْرَأُ الْفَاتِحَةَ مَعَ الصَّلَاةِ.

محلّ دفن سرهای شهدای کربلا علیهم السلام

در قبرستان باب الصغیر مرقدی است که معروف به محل دفن سرهای مقدّس شهدای کربلا می‌باشد و ۱۶ علامت به نشانه ۱۶ سر، بر روی آن گذاشته‌اند و نامهایی که بر آن نوشته شده است عبارتند از:

ص: ۱۸۸

۱- ابوالفضل، عباس بن علی ۲- علی بن الحسین، (علی اکبر) ۳- حبيب بن مظاهر ۴- قاسم بن الحسن ۵- عبدالله بن علی ۶- عمر بن علی ۷- الحرّ الزیاحی ۸- محمد بن علی ۹- عون بن عبدالله ۱۰- علی بن ابی بکر ۱۱- عثمان بن علی ۱۲- جعفر بن علی ۱۳- جعفر بن عقیل ۱۴- محمد بن مسلم ۱۵- عبدالله ابن عقیل ۱۶- حسین بن عبدالله.

لیکن مرحوم سید محسن امین قدس سره در اعیان الشیعه و مفتاح الجنّات ^(۱) می نویسد: «من پس از سال ۱۳۲۱ ه. در قبرستان باب الصغیر مقامی را دیدم که بر سر در آن سنگی بود و بر آن، این نوشته به چشم می خورد:

«هذا رأس العباس بن علی و رأس علی بن الحسین الأكبر و رأس حبيب بن مظاهر».

«اینجا سر عباس بن علی و سر علی اکبر فرزند امام حسین علیه السلام و سر حبيب بن مظاهر است».

۱- - اعیان الشیعه، ج ۱، ص ۶۲۷ و مفتاح الجنّات، ج ۲، ص ۲۶۱ چاپ بیروت

ص: ۱۸۹

چند سال بعد که آن مقام تجدید بنا گردید، آن سنگ را از سر در برداشتند و در داخل مقام بر روی ضریحی که کار گذاشته شد، نام بسیاری از شهدای کربلا را نوشتند و بر حسب آنچه بر سر در آن نوشته شده بود در حقیقت این مقام به همان سرهای شریف سه گانه که ذکر کردیم نسبت دارد. مرحوم سید محسن امین همچنین می‌نویسد: و این نسبت بنا بر ظنّ قوی درست است؛ زیرا وقتی هدف ابن زیاد و یزید از این کار تأمین شد، طبیعی است که سرهای شهدا در همان شام به خاک سپرده شود.

البته برخی دیگر از مورخان نوشته‌اند: عمر سعد، آن انسان رانده شده از درگاه خدا، دستور داد تا پس از واقعه کربلا سرهای شهدا را قطع نمایند و بین قبائل تقسیم کنند تا هر قبیله‌ای چند سر را بیاورد و بدین وسیله به ابن زیاد ملعون تقرب جوید، که لشکر عمر سعد با ۷۱ سر بریده وارد کوفه شدند و ابن زیاد دستور داد

ص: ۱۹۰

تمامی سرها را با کاروان اسرا به شام برند و شب اول ماه صفر کاروان به دمشق رسید ... و به دستور یزید «علیه اللعنه» تمامی سرها به مدت سه روز بر دروازه‌های شهر و مسجد اموی آویزان گردید. و امام زین العابدین علیه السلام پس از چندی موافقت یزید را گرفت تا سرها را به بدن‌ها ملحق سازد، لذا سر امام حسین علیه السلام و دیگر شهدا را به کربلا بردند و به اجساد مطهرشان ملحق ساختند [\(۱\)](#).

مؤلف محترم کتاب «مراقده اهل بیت در شام» می‌نویسد: دفن سرهای مطهر شهدا در باب الصغیر، با قطع نظر از تعدادشان، موافق با اعتبار است؛ زیرا پس از وارد شدن اسرا به دمشق، هدفی که ابن زیاد از فرستادن اهل بیت به شام دنبال می‌کرد و مقصدی که یزید از فراخواندن آنان داشت، تأمین شده بود و از طرفی با توجه

۱- - درباره محل دفن سر مقدس امام حسین علیه السلام اقوال دیگری نیز است که در جای خود بیان می‌شود

ص: ۱۹۱

به دگرگونی اوضاع شام و تحریک شدن افکار عمومی شامیان علیه دستگاه حاکم، به ویژه پس از خطبه امام سجاد علیه السلام و دیگر فعالیتهای پیام رسانی اسرای اهل بیت، ادامه رفتار سابق رژیم بهصلاحش نبود، از این رو با شتاب تمام وسائل مراجعت خاندان رسالت به مدینه را فراهم ساخت و طبع این جریان، اقتضای آن را داشت که سرهای مقدس شهدا را نیز در همان دمشق به خاک بسپارند. و نیز طبیعی است که پس از دفن سرهای مطهر در قبرستان عمومی شهر، جایگاه دفن، مانند دیگر مکانهای مقدس محفوظ بماند و به خوبی از آن نگهداری شود.

در هر حال بسیار مناسب و بجا است که در باب الصغیر کنار مرقد منسوب به سرهای مقدس شهدای کربلا اظهار ارادت گردد و به امید ثواب برای شهداء زیادتی خوانده شود.

زیارت شهدای کربلا رضی الله عنهم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ اللَّهِ، وَأَنْصَارَ رَسُولِهِ، وَأَنْصَارَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَأَنْصَارَ فَاطِمَةَ، وَأَنْصَارَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، وَأَنْصَارَ
 الْأَسْلَامِ، أَشْهَدُ أَنْكُمْ لَقَدْ نَصَحْتُمْ لِلَّهِ، وَجَاهَدْتُمْ فِي سَبِيلِهِ، فَجَزَاكُمْ اللَّهُ عَنِ الْأَسْلَامِ وَأَهْلِهِ أَفْضَلَ الْجَزَاءِ، فُرُتُمْ وَاللَّهُ فَوْزاً عَظِيماً، فَيَا لَيْتَنِي
 كُنْتُ مَعَكُمْ فَافُوزَ فَوْزاً عَظِيماً، وَأَشْهَدُ أَنَّكُمْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّكُمْ تُرْزَقُونَ، وَأَشْهَدُ أَنَّكُمْ الشُّهَدَاءُ وَالسَّعِيدَاءُ، وَأَنَّكُمْ الْفَائِزُونَ فِي الدَّرَجَاتِ
 الْعُلَى، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت دوم سرهای شهدا

السَّلَامُ عَلَيَّ سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا رَسُولِ اللَّهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيَّ سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَيَّ
 الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، السَّبْطِ الشَّهِيدِ، السَّلَامُ عَلَيَّ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيَّ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ الْأَكْبَرِ،
 أَوَّلِ شَهِيدٍ بِكَرْبَلَاءَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ النَّبُوَّةِ، أَشْبَهَ النَّاسَ خَلْقًا وَخُلُقًا وَمَنْطِقًا بِرَسُولِ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، السَّلَامُ عَلَيَّ أَبِي الْفَضْلِ
 الْعَبَّاسِ بْنِ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ قَمَرِ بَنِي هَاشِمٍ، وَصَاحِبِ لِيَاءِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، السَّلَامُ عَلَيَّ حَبِيبِ بْنِ مَظَاهِرِ الْأَسَدِيِّ، الصَّابِرِ الْمُجَاهِدِ فِي
 سَبِيلِ اللَّهِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ دِينِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ امِيرِ

ص: ۱۹۴

الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ، لَا جَعَلَ اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَتِكُمْ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت سوم سرهای مقدس شهدا رضی الله عنهم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَى رُؤُوسِ الشُّهَدَاءِ الصِّدِّيقِينَ الصَّابِرِينَ الْأَبْرَارِ الْأَخْيَارِ وَعَلَى أَرْوَاحِهِمُ الزَّكِيَّةِ الْمَرْضِيَّةِ الْبَادِلِينَ جَوَاهِرَ مُهَجَّتِهِمْ وَنُفُوسِهِمْ لِلَّهِ
وَالتَّارِكِينَ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ أَبَاءَ لِلضَّيْمِ وَحِزْصًا عَلَى الدِّينِ وَاهْلِهِ مِنَ الْمَمَاتِ وَالزَّوَالِ فِدَاءً لِسَيِّدِ الشُّهَدَاءِ سَلِيلِ خَيْرِ الْأَنْبِيَاءِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
وَسَلَّمَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ

ص: ۱۹۵

سَبِيْطِ رَسُوْلِ اللهِ وَرَيْحَانَتِهِ، السَّلَامُ عَلَى الْمُحَامِيْنَ عَنْ حَرَمِ الرَّسُوْلِ وَفَاطِمَةَ الْبُتُوْلِ، السَّلَامُ عَلَى الْمُجَاهِدِيْنَ فِي سَبِيْلِ اللهِ وَالذَّابِيْنَ عَنْ
 تَوْحِيْدِ اللهِ وَدِيْنِهِ وَرَسُوْلِهِ وَعِثْرَتِهِ، السَّلَامُ عَلَى الْأَصِيْفِيَاءِ الْمُخْلِصِيْنَ، السَّلَامُ عَلَى رُؤُوسِكُمْ الْمُقَطَّعَةِ وَأَرْوَاحِكُمْ الْمُقَدَّسَةِ، السَّلَامُ عَلَى
 الْمُجَاهِدِيْنَ فِي سَبِيْلِ اللهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ، فُزْتُمْ وَاللَّهِ فَهَوَازًا عَظِيْمًا فَلَقَدْ وَفَيْتُمْ بِعَهْدِ اللهِ وَحَفِظْتُمْ وَصِيَّةَ
 رَسُوْلِهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِي عِثْرَتِهِ حَتَّى قُتِلْتُمْ وَفُرِّقَ بَيْنَ رُؤُوسِكُمْ وَأَبْدَانِكُمْ وَسَالَتْ دِمَاؤُكُمْ وَأَنْتُمْ صَرَعَى عَلَى وَجْهِ الثَّرَى وَقَفَّ
 الْحَسِيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَقَدْ بَقِيَ فَرِيْدًا بَعْدَكُمْ لَا نَاصِرَ لَكُمْ سِوَاكُمْ وَأَنْتُمْ مُجَزَّرِيْنَ كَالضَّاحِي وَقَدْ احَاطَ بِهِ آلَافٌ مِنَ الْغَادِرِيْنَ وَهُوَ يُنَادِي:
 وَاعْرَبْتَاهُ؛ وَأَوْحَدْتَاهُ! أَمَا مِنْ نَاصِرٍ مُعِيْنٍ؟ أَمَا مِنْ مُعِيْثٍ؟ فَلَمْ يُجِبْهُ سِوَاكُمْ مُجِيْبٌ

ص: ۱۹۶

فَنَادَاكُمْ مُسْلِمًا وَمُعَاتِبًا: يَا اَصْحَابَ الْحَمِيَّةِ! يَا حَبِيبَ بَنِ مَظَاهِرٍ! يَا زُهَيْرُ! يَا مُسْلِمُ! يَا حُرَّ الرَّيَاحِ! يَا ابْنَطَالَ الصَّفَا! يَا فُؤَادَ الْهَيْجَاءِ! مَالِي
 اِنَادِيكُمْ فَلَا تَسْمَعُونَ وَاذْعُوكُمْ فَلَا تُجِيبُونَ؟

فَهَا نَحْنُ عَلَيْكُمْ مُتَفَجِّعُونَ وَبِكُمْ لَاحِقُونَ، اَنَا لِلَّهِ وَاَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، وَوَصَّيْكُمْ اَيْضًا لَيْلَةُ الْعَاشِرِ مِنَ الْمُحَرَّمِ بِقَوْلِهِ: تَسْتَأْنِسُونَ بِالْمَنِيِّ
 اسْتِنَاسَ الطِّفْلِ جَانِبِ امِّهِ.

وَقَوْلِهِ: لَمْ اَرَ اَصْحَابًا اَوْفَى مِنْكُمْ، نَعَمْ نَلْتَمُ الثَّوَابَ، ثَوَابَ الْمُجَاهِدِينَ الَّذِينَ وَصَفَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بِقَوْلِهِ: اِنَّ لِلْجَنَّةِ
 اَبًا يُقَالُ لَهُ اَبُ الْمُجَاهِدِينَ يَخْطُونَ اِلَيْهِ وَهُمْ مَقْلُدُونَ بِسَيُوفِهِمْ وَالْجَمْعُ فِي الْمَوَاقِفِ وَالْمَلَائِكَةُ تَتَرَحَّبُ بِهِمْ فَمَنْ تَرَكَ الْجِهَادَ الْبَسِيءَ
 اللَّهُ ذُلًّا وَفَقْرًا فِي مَعِيشَتِهِ وَمَحَقًّا فِي دِينِهِ وَمَا مِنْ قَطْرَةٍ احَبُّ اِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ قَطْرَةٍ دَمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَلِلشَّهِيدِ سَبْعُ خِصَالٍ: يُغْفَرُ لَهُ كُلُّ
 ذَنْبٍ،

ص: ۱۹۷

وَتَتَلَقَاهُ الْخُورُ الْعَيْنُ، وَيُكْسِي مِنْ حُلَلِ الْجَنَّةِ، وَتَتَلَقَاهُ خَزَنَةُ الْجَنَانِ كُلُّ يُرِيدُ اخْذَهُ مَعَهُ فَيَشْرِحُ فِي الْجَنَّةِ حَيْثُ يَشَاءُ، وَيَنْظُرُ فِي وَجْهِ اللَّهِ وَهِيَ الرَّاحِيَةُ الْكُبْرَى وَفَوْقَ كُلِّ بَرٍّ بَرٌّ حَتَّى يُقْتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَيْسَ فَوْقَهُ بَرٌّ، مُبْرُؤُونَ مِنَ الْآثَامِ، طَهَّرَهُمْ دَمَ الشَّهَادَةِ مِنْهَا إِي تَطْهِيرِ، السَّلَامُ عَلَى أَبِي الْفَضْلِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَعَلَى اخْوَتِهِ الْمُصَيَّرَعِينَ بِكَرْبَلَاءَ وَعَلَى بَنِي الْحُسَيْنِ الْأَكْبَرِ الَّذِي لَمَّا رَأَاهُ الْحُسَيْنُ مُقَطَّعًا ارْبَابًا ارْبَابًا اسْبَلَّ عَبْرَتَهُ وَقَالَ: قَتَلَ اللَّهُ قَوْمًا قَتَلُواكَ، يَا بَنِيَّ مَا اجْرَأَهُمْ عَلَى اللَّهِ وَعَلَى انْتِهَاكَ حُزْمِيهِ رَسُولِ اللَّهِ، يَا شَبِيهَ رَسُولِ اللَّهِ خَلَقًا وَخُلُقًا، السَّلَامُ عَلَى الْقَاسِمِ بْنِ الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، اللَّهُمَّ بَلِّغُهُمْ مِنَّا تَحِيَّةً وَسَلَامًا وَإِنلْنَا مِثْلَ اجْرِهِمْ وَاجْمَعْنَا مَعَهُمْ فِي مُسْتَقَرِّ رَحْمَتِكَ، اللَّهُمَّ اغْنِنَا فِي هَذَا الْمَكَانِ بِعَفْوِكَ وَعَافِيَتِكَ وَعَمَّنَا وَوَالِدَيْنَا وَكُلَّ الْمُسْلِمِينَ

ص: ۱۹۸

بِسْمُولِ فَيْضِكَ وَفَضْلِكَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنَّا وَعَافُ عَنَّا وَاعْفُ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا
فَأَنْصِرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ، اللَّهُمَّ لَا تُخْرِجْنَا مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى تَرْضَى عَنَّا وَأَشْفِ مَرْضَانَا وَأَقْضِ حَاجَاتِنَا، اللَّهُمَّ سَيِّدَ فَقْرِنَا بِعِنَاكَ وَعَافِنَا
مِنْ بَلَاءِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْآخِرَةِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ.

سُكَيْنَه دَخْتَرِ اِمَامِ حَسِينِ عَلَيْهِ السَّلَام

مشهور آن است که نام سکینه علیها السلام «آمنه» یا «امیمه» بوده که مادرش لقب سکینه را به او داده است. مادر سکینه و علی
اصغر، رباب دختر امرء القیس است.

تاریخ نگاران نوشته‌اند امام حسین علیه السلام سکینه را به ازدواج عبدالله اکبر فرزند امام حسن مجتبی درآورد که همسرش قبل از
زناشویی با وی، در کربلا به شهادت

ص: ۱۹۹

رسید. امام حسین علیه السلام عنایت ویژه‌ای به سکینه داشت و با ابراز الطاف خود نسبت به او، منزلت عظیم وی را آشکار می‌ساخت.

مرحوم حاج شیخ عباس قمی در منتهی الآمال می‌نویسد: «سکینه بی‌بی زنها و عقیده قریش بود با خصافت عقل و اصابت رأی، گویند او افصح و اعلم مردم بوده به زبان عرب و علم و شعر و فضل و ادب، و از برای او قضایای کثیره است».

حضرت سکینه در کربلا شاهد به شهادت رسیدن پدر و دیگر عزیزان خود بود و همراه خواهرش رقیه و فاطمه و عمه‌اش زینب و دیگر اهل بیت امام حسین علیه السلام به اسارت درآمد و پس از بازگشت از سفر کوفه و شام، در خانه پدری خود تحت کفالت حضرت زین العابدین در مدینه اقامت گزید و با عزاداری و سوگواری خاطره نهضت کربلا و شهادت پدرش امام حسین علیه السلام را زنده نگه داشت. او یکی از پیام‌آوران نهضت عاشورا بود.

ص: ۲۰۰

سکینه در سال ۱۱۷ هجری قمری در سن هفتاد سالگی وفات یافت. بعضی از تاریخ نگاران مانند یاقوت حموی و مرحوم سید محسن امین، محل دفن او را مدینه دانسته‌اند لیکن با توجه به بعض قرائن و شواهد، بعید نیست قبر او در باب الصغیر دمشق باشد. در هر حال، در ابتدای درب اصلی باب الصغیر، در داخل حجره‌ای دو قبر منسوب به سکینه و امّ کلثوم علیهما السلام وجود دارد، و مناسب است زائران محترم شام با قرائت فاتحه‌ای با آن دو بزرگوار تجدید میثاق کنند، به امید آن که همگی در قیامت از شفاعت آنان و پدرانشان بهره‌مند شویم.

زیارت اول حضرت سکینه دختر امام حسین علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَاتِمَ النَّبِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا

ص: ۲۰۱

امیر المؤمنین، السلامُ عَلَیْكَ یا سَیِّدَ الوُصَیِّینَ، السلامُ عَلَیْكَ یا قَائِدَ العُرِّ المُحَجَّلِینَ عَلَیَّ بَنِ ابی طَالِبٍ، السلامُ عَلَیْكَ یا سَیِّدَتِی
وَمَوْلَاتِی فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَیِّدَةَ نِسَاءِ العَالَمِینَ، السلامُ عَلَیَّ الحَسَنِ والحُسَینِ سَیِّدِی شَبَابِ اهلِ الجَنَّةِ، السلامُ عَلَیْكَ یا سَکِینَةَ بِنْتَ الحُسَینِ
بِنِ عَلِیِّ بَنِ ابی طَالِبٍ، السلامُ عَلَیْكَ یا بِنْتَ وَلِیِّ اللّهِ، السلامُ عَلَیْكَ یا اَخْتَ وَلِیِّ اللّهِ وَرَحْمَةُ اللّهِ وَبَرَکَاتُهُ، السلامُ عَلَیْكَ اَیَّتُهَا
الصِّدِیقَةُ الشَّهِیدَةُ، السلامُ عَلَیْكَ اَیَّتُهَا الرِّضِیَّةُ المَرْضِیَّةُ، السلامُ عَلَیْكَ اَیَّتُهَا المَظْلُومَةُ البَهِیَّةُ، صَلِّی اللّهُ عَلَی رُوحِکِ وَبَدَنِکِ، السلامُ
عَلَیْكَ وَعَلَى المَلَائِکَةِ الحَافِیْنَ حَوْلَ حَرَمِکِ الشَّرِیفِ وَرَحْمَةُ اللّهِ وَبَرَکَاتُهُ، اَشْهَدُ لِی یا مَوْلَاتِی بِهَذِهِ الشَّهَادَةِ:
«اَشْهَدُ انْ لاَ اِلهَ اِلاَّ اللّهُ وَانَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ» لِاَکُونَ مِنَ الفَائِزِینَ بِمَعْرِفَتِکِ وَاتِّبَاعِکِ وَتَصَدِیقِکِ وَطَاعَتِکِ، وَالسَّلَامُ عَلَیْکِ
وَ رَحْمَةُ اللّهِ وَبَرَکَاتُهُ.

ص: ۲۰۲

زیارت دوم حضرت سکینه علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةَ نِسَاءِ
 الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْحَسَنِ الشَّهِيدِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الصَّديقَةُ الشَّهِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الرِّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ
 عَلَيْكَ أَيَّتُهَا الْفَاضِلَةُ الزَّكِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا التَّقِيَّةُ النَّقِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى آبَائِكَ الطَّاهِرِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، فَيَا لَيْتَنَا كُنَّا
 مَعَكُمْ فَتَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا.

زیارت سوم حضرت سکینه علیها السلام

السَّلَامُ عَلَى آدَمَ صِفْوَةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى نُوحٍ نَبِيِّ اللَّهِ،

ص: ۲۰۳

السَّلَامُ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَىٰ مُوسَىٰ كَلِيمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَىٰ عِيسَىٰ رُوحِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَ خَلْقِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَفِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَصِيَّ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا سِبْطِي الرَّحْمَةَ وَسَيِّدِي شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الْعَابِدِينَ وَقُرَّةَ عَيْنِ النَّاطِرِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ بَاقِرَ الْعِلْمِ بَعْدَ النَّبِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ الصَّادِقَ الْبَارَّ الْأَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُوسَىٰ بْنَ جَعْفَرِ الطَّاهِرِ الطُّهْر، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ مُوسَىٰ الرِّضَا الْمُرْتَضَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ التَّقِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ النَّقِيِّ النَّاصِحِ

ص: ۲۰۴

الْأَمِينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ، السَّلَامُ عَلَى الْوَصِيِّ مِنْ بَعْدِهِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى نُورِكَ وَسِرَاجِكَ، وَوَلِيِّ وَلِيِّكَ وَوَصِيِّ وَصِيِّكَ، وَحُجْبَتِكَ عَلَى خَلْقِكَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَحَدِيحَةَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اُخْتِ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ عَرَفَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ فِي الْجَنَّةِ وَحَشَرْنَا فِي زُمْرَتِكُمْ، وَأوردْنَا حَوْضَ نَبِيِّكُمْ، وَسَقَانَا بِكَأْسِ حَيْدِكُمْ مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، اسئَلُ اللَّهَ أَنْ يُرِينَا فِيكُمْ السُّرُورَ وَالْفَرَجَ، وَأَنْ يَجْمَعَنَا وَإِبَائَكُمْ فِي زُمْرَةِ جَدِّكُمْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَنْ لَا يَسْلُبْنَا مَعْرِفَتَكُمْ، أَنَّهُ وَلِيُّ قَدِيرٍ، اتَّقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ بِحُبِّكُمْ وَالْبِرَائَةِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ، وَالتَّسْلِيمِ إِلَى اللَّهِ رَاضِيًا بِهِ غَيْرَ مُنْكَرٍ وَلَا

ص: ۲۰۵

مُسْتَكْبِرٍ، وَعَلَى يَقِينٍ مَا اتَى بِهِ مُحَمَّدٌ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، نَطْلُبُ بِبَدَلِكَ وَجْهَكَ يَا سَيِّدِي، اللَّهُمَّ وَرِضَاكَ وَالِدَارِ الْآخِرَةِ، يَا سَيِّدِي يَا سَيِّدِي
 اَشْفَعِي لِي فِي الْجَنَّةِ فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا عَظِيمًا وَشَفَاعَةً مَقْبُولَةً، اللَّهُمَّ اني اسئلك ان تختم لي بالسعادة فلا تسلب مني ما انا فيه، ولا
 حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، اللَّهُمَّ اسْتَجِبْ لَنَا وَتَقَبَّلْ بِكَرَمِكَ وَعِزَّتِكَ وَبِرَحْمَتِكَ وَعَافِيَّتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى
 مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا.

زیارت وداع حضرت سکینه علیها السلام

هرگاه خواستی با آن حضرت وداع کنی نزد قبر آن مظلومه بایست و بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ

ص: ۲۰۶

وَخَدِيحَةَ، اسْتَوْدِعْكَ اللَّهُ وَاسْتَرْعِيكَ، وَأَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ، اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلُهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَةِ سَيِّدَتِي الْمَظْلُومَةِ بِنْتِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ
السَّلَامُ، فَانِي اسْتَمْلِكُ الْعُودَ ثُمَّ الْعُودَ أَيْدَاءَ مَا ابْتَقَيْتَنِي، وَأَذَا تَوَفَّيْتَنِي فَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا، وَأَدْخِلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا، وَشَفَاعَةِ جَدِّهَا وَأَبِيهَا
وَعَمِّهَا وَأَخِيهَا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ بِحَقِّهَا عِنْدَكَ وَمَنْزِلَتِهَا لَدَيْكَ، اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَآتِنَا
فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

امّ کلثوم، دختر امیر مؤمنان علی علیه السلام

امّ کلثوم دختر علی بن ابی طالب علیه السلام نیز همراه زنان و اطفال حضرت سیدالشهدا علیه السلام در کربلا شاهد آن نهضت
خونین و مصیبت جانگداز بود و پس از شهادت برادرش

ص: ۲۰۷

امام حسین علیه السلام مانند زینب کبری همراه اسیران به کوفه و شام رفت و با خطبه‌های افشاگرانه و کوبنده خود، در بارگاه ابن زیاد و یزید، در ابلاغ پیام انقلاب امام حسین علیه السلام نقش به سزایی داشت. نکته قابل توجه این که امّ کلثوم کبری، دختر فاطمه زهرا و امیر مؤمنان علیهما السلام پیش از نهضت کربلا، در مدینه از دنیا رفت و در قبرستان بقیع مدفون است و این امّ کلثوم که همراه کاروان کربلا- به مجلس ابن زیاد و یزید به اسارت رفت و در باب الصغیر دمشق در کنار مرقد سکینه دفن است، امّ کلثومصغری فرزند امیرالمؤمنین از غیر فاطمه زهرا علیها السلام می‌باشد.

زیارت اول امّ کلثوم دختر امیرالمؤمنین علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ

ص: ۲۰۸

عَلَيْكَ يَا أُخْتِ الْحَسَنِ الْمَشْرِيمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُخْتِ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ الْمَظْلُومِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى جَدِّكَ وَأَبِيكَ وَأُمَّكَ وَأَخَوَيْكَ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، لَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ ظَلَمْتَكُمْ وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ قَتَلَتْكُمْ وَأَسْتَحَلَّتْ مِنْكُمْ الْمَحَارِمَ وَأَنْتَهَكْتَ فِي قَتْلِكُمْ حُرْمَةَ الْأَسْلَامِ، فَيَا أَيُّهَا كُنَّا
مَعَكُمْ فَتَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت دوم امّ کلثوم دختر حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَتِي وَمَوْلَاتِي يَا زَيْنَبَ الْمُلقَبَةَ بِأُمِّ كَلْثُومَ بِنْتِ مَوْلَانَا امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
بِنْتَ امِيرِ

ص: ۲۰۹

الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ قَائِدِ الْعُرِّ الْمُحَجَّلِينَ تَحْتَ لِوَاءِ الْحَمِيدِ إِلَى جَنَاتِ النَّعِيمِ، السَّلَامُ
 عَلَيْكَ يَا بِنْتَ قَائِدِ الْبِرَّةِ وَقَامِعِ الْكُفْرَةِ وَالْفَجْرَةِ وَوَارِثِ النَّبِيِّنَ وَيَعْتُوبِ الدِّينِ وَالتَّبَا الْعَظِيمِ عَلَى الْيَقِينِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ
 عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مَنْ حَسَبُ النَّاسِ عَلَيْهِ وَالْكَوْثُرُ فِي يَدَيْهِ وَالتَّصُّ يَوْمَ الْغَدِيرِ عَلَيْهِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اخْتَ الْحَسَنِ
 الزَّكِيِّ الْمَسْمُومِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اخْتَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ الْمَظْلُومِ قَمَرِ الْأُمَّةِ وَرِيحَانَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ
 وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى مَلَائِكَةِ اللَّهِ الْحَافِينَ حَوْلَ حَرَمِكَ الشَّرِيفِ الْمُسْتَعْفِرِينَ لِرُؤُوسِكَ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
 وَعَلَى رَسُولِ اللَّهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقِ الْأَمِينِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى أَبِيكَ

ص: ۲۱۰

امیر المؤمنین علی بن ابی طالب ورحمته الله وبرکاته، السلام علیک وعلی فاطمه الزهراء بنت رسول الله سیدة نساء العالمین ورحمته الله وبرکاته، السلام علیک وعلی اخویک الحسن والحسین سبطی رسول الله وریحانته ورحمته الله وبرکاته، السلام علیک وعلی التسعة المعصومین من ذریة اخیک الحسین ورحمته الله وبرکاته، السلام علیکم وعلی غائبکم وعلی ذکورکم وعلی اناثکم ورحمته الله وبرکاته، السلام علی معادن حکمته الله، وموضع ستر الله وذریره رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم، السلام علی اهل بیت النبوة، مهبط الوحي ومن نطق بمدحهم التنزیل وكانت بیوتهم مهبط جبریل ومهبط الملائكة المقربین، السلام علی آل طه ویاسین وذریره سید المرسلین وباب الحطه الّذی من دخله کان من الّامنین، السلام علی

ص: ۲۱۱

الْمُطَهَّرِينَ مِنَ الْعَيْبِ وَالْمُنَزَّهِينَ عَنِ الرَّيْبِ، السَّلَامُ عَلَى شَجَرَةِ الشُّبُوهِ وَمَوْضِعِ الرَّسَالَةِ وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ وَمَعِيدِ الْوَحْيِ وَالتَّنْزِيلِ وَرَحْمَةِ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، يَا لَيْتَنَا كُنَّا مَعَكُمْ فَتَفُوزَ فَوْزاً عَظِيماً، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا سَادَاتِي وَمَوَالِيَّ جَمِيعاً وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زيارت سوم ام كلثوم عليها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ النَّبِيِّينَ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى اميرِ الْمُؤْمِنِينَ الْمُؤَلَّدِ فِي بَيْتِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ بِنْتِ اشْرَفِ انْبِيَاءِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَيْ شَبَابِ اَهْلِ الْجَنَّةِ وَوَلِيِّي اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى الْاَيْمَةِ الرَّاشِدِينَ الْمُصْطَفِينَ الْاَخْيَارِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ

ص: ۲۱۲

وَامَامِ الْمُتَّقِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّةَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اُمَّ
كُلْتُومَ بِنْتَ امير الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا السَّيِّدَةُ الْجَلِيلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا الْفَاضِلَةُ الرَّشِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
اَيُّهَا الْعَالِمَةُ الْعَامِلَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا الرَّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا الْحَلِيمَةُ الْكَرِيمَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ عَرَفَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ فِي
الْجَنَّةِ وَحَشَرْنَا فِي زُمْرَتِكُمْ وَسَقَانَا بِكَأْسِ حِدِّكُمْ مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ اَبِي طَالِبٍ لَمَّا وَاتَّ اللَّهُ عَلَيْهِمَا، اسْئَلُ اللَّهَ اَنْ يُرِينَا فِيكُمْ السُّرُورَ وَالْفَرَجَ
وَأَنْ يَجْمَعَنَا وَايَاكُمْ فِي زُمْرَةِ جَدِّكُمْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَنْ لَا يَسْلُبَنَا مَعْرِفَتَكُمْ أَنَّهُ وَلِيُّ قَدِيرٍ، اتَّقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ بِحُبِّكُمْ وَالْبِرَائَةِ مِنْ
اَعْدَائِكُمْ وَالتَّسْلِيمِ إِلَى اللَّهِ رَاضِيًا بِهِ غَيْرَ مُنْكَرٍ وَلَا مُسْتَكْبِرٍ، وَعَلَى يَقِينٍ مَا اتَى بِهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

ص: ۲۱۳

وَآلِهِ نَطْلُبُ بِذَلِكَ وَجْهَكَ يَا سَيِّدِي، اللَّهُمَّ وَرِضَاكَ وَالِدَارَ الْآخِرَةَ، يَا سَيِّدَتِي يَا أُمَّ كَلْثُومَ اشْفَعِي لِي فِي الْجَنَّةِ فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا عَظِيمًا وَشَفَاعَةً مَقْبُولَةً، اللَّهُمَّ اني اسئلك ان تحتم لي بالسعادة فلا تسلب مني ما انا فيه ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم، اللَّهُمَّ اسْتَجِبْ لَنَا وَتَقَبَّلْهُ بِكَرَمِكَ وَعِزَّتِكَ وَرَحْمَتِكَ وَعَافِيَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا كَثِيرًا.

پس دو رکعت نماز به قصد هدیه برای آن مکرمه به جای آور و خداوند جل شأنه را بخوان به آنچه خواهی.

زیارت وداع امّ کلثوم علیها السلام

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَفْضَلِ الْأَنْبِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْأَوْصِيَاءِ، اسْتَودِعْكَ اللَّهُ وَاسْتَوْعِيكَ وَأَقْرَأْ عَلَيْكَ السَّلَامُ، اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي

ص: ۲۱۴

لِزِيَارَةِ أُمَّ كُتُبِهَا عَلَيْهَا سَلَامُ اللَّهِ، فَاِنِّي اسْتُلُوكَ الْعُودَ اَبَدًا مَا اَبْقَيْتَنِي، وَاِذَا تَوَفَّيْتَنِي فَاَحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا، وَاَدْخِلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا وَشَفَاعَتِهَا
 حَيْدَهَا وَاَبِيهَا وَاُمِّهَا وَاَخِيهَا بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اَللّٰهُمَّ بِحَقِّهَا عِنْدَكَ وَمَنْزِلَتِهَا لَدَيْكَ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ
 وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

فاطمه صغری دختر امام حسین علیه السلام

فاطمه صغری دختر امام حسین علیه السلام مادرش ام اسحاق دختر طلحه بن عبيدالله تیمیه است. فاطمه صغری زنی بزرگوار و دارای
 مقام بالایی علمی و دینی و از روایان حدیث در میان شیعه و اهل سنت می‌باشد. در تنفیح المقال مرحوم مامقانی می‌فرماید:
 «بزرگواری و شأن و

ص: ۲۱۵

منزلت او روشتر از آن است که احتیاج به دلیل و برهان داشته باشد».

و در اعتماد بر وثاقت و عدالت او همین بس که امام حسین علیه السلام بنا بر آنچه در کافی «باب الإشارة والنص علی بن الحسین علیهما السلام» روایت شده، در روز عاشورا وصایای ظاهری و کتاب مخصوص خود را به او سپرد تا تحویل علی بن الحسین علیه السلام بدهد.

و در منتهی الآمال نقل می‌کند: «هنگامی که حسن مثنیٰ فرزند امام حسن مجتبیٰ علیه السلام برای خواستگاری یکی از دختران امام حسین علیه السلام آمد، حضرت فرمود: «من فاطمه را برای تو برمی‌گزینم که به مادرم فاطمه دختر رسول خدا شباهتش بیشتر است...».

فاطمه همانند زینب در حوادث کربلا مأمن و پناهگاه اهل بیت بود و در بارگاه ابن زیاد و یزید خطبه‌های غراء خواند.

بنابر نقل منتهی الآمال «او در سال ۱۱۷ هجری در

ص: ۲۱۶

مدینه وفات یافت». در قبرستان باب الصغیر دمشق، با فاصله کمی از مقبره سکینه و امّ کلثوم علیهما السلام داخل یک اتاقکی کوچک قبری منسوب به فاطمه صغری دختر امام حسین علیه السلام است، لیکن بنا بر آنچه در کتاب «تاریخ و اماکن سیاحتی و زیارتی سوریه» نقل می‌کند «در پایین کتیبه کوفی که بر دیواره سنگ قبر او قرار دارد جمله‌ای است با این عنوان: «هذا قبر فاطمه بنت احمد بن الحسین الشہید علیه السلام» و تاریخ ۴۳۹ هجری در آن دیده می‌شود. به نظر می‌رسد قبر مذکور متعلق به نواده امام حسین علیه السلام باشد و فاطمه صغری در بقیع مدینه به خاک سپرده شده است، واللّٰه العالم.

در هر حال مناسب است زائران محترم شام، در باب الصغیر کنار قبر منسوب به فاطمه صغری به امید ثواب و اجر اخروی، با خواندن فاتحه و زیارت، یادی از فداکاریهای آن حضرت در احیای دین جدّش رسول خدا بنمایند.

ص: ۲۱۷

زیارت اول فاطمه صغری دختر امام حسین علیه السلام

این زیارت را مرحوم علامه سید محسن امین قدس سره نقل می‌کند. «(۱) بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ نَبِیِّ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ امیرِ الْمُؤْمِنِیْنَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ
نِسَاءِ الْعَالَمِیْنَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ الْحُسَیْنِ الشَّهِیدِ الْمَظْلُومِ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، لَعَنَ اللّٰهُ اُمَّةً ظَلَمَتْكُمْ، وَلَعَنَ اللّٰهُ اُمَّةً قَتَلَتْكُمْ وَاسْتَحَلَّتْ
مِنْكُمْ الْمَحَارِمَ وَانْتَهَكَتْ فِی قَتْلِكُمْ حُرْمَةَ الْاِسْلَامِ، فِیَالِیْتِنَا كُنَّا مَعَكُمْ فَفُوزَ فَوْزًا عَظِیْمًا.
و به هر چه خواهی دعا کن.

۱- - مفتاح الجنات، ج ۲، ص ۲۶۳

زیارت دوم فاطمه صغری علیها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَامِينِ اللَّهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى اميرِ الْمُؤْمِنِينَ وَسَيِّدِ الْوَصِيِّينَ وَابِي الْمَائِمَةِ
الطَّاهِرِينَ اميرِ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا عَلِيِّ بْنِ اَبِي طَالِبٍ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الْحَسَنِ الْمُسْتَمِيمِ، السَّلَامُ عَلَى
الْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فَاطِمَةُ الصُّغْرَى بِنْتَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ الْمَذْبُوحِ عَطْشَانًا وَالْمَقْتُولِ ظُلْمًا وَعُدْوَانًا،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ مُحَمَّدِ الْمُصْطَفَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ عَلِيِّ الْمُرْتَضَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ الْأَنْسِيِّهِ الْحَوْرَاءِ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَظْلُومَةً، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَسْلُوبَةً الرَّدَاءِ،

ص: ۲۱۹

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَكشُوفَةَ الْغِطَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا يَتِيمَةَ الْحَسَيْنِ الْمَذْبُوحِ فِي كَرْبَلَاءَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ لَعِبَتِ النَّارُ فِي أَذْيَالِهَا حِينَما
 احْرَقُوا الْخِيَامَ وَأَنْتِ تَرْكُضِينَ شِمَالًا وَيَمِينًا تُنَادِينَ: يَا جَدَّاهُ! يَا امَاهُ! يَا فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ الْأَبْرَارِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ
 الْبَائِمَةِ الْأَطْهَارِ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، هَا أَنَا زَائِرُكَ وَقَاصِدٌ إِلَى مَشْهَدِكَ وَمُسْتَجِيرٌ بِكَ وَبَابِيكَ وَاجْتِدَادِكَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْأَبْرَارِ
 الْمَعْصِيَةِ وَمِنْ لَتَشْفَعِي لِي عِنْدَ اللَّهِ فِي غُفْرَانِ ذُنُوبِي وَسَيِّئِ عَيْبِي وَتَضَاعُفِ حَسَنَاتِي وَقَبُولِ تَوْبَتِي وَغُفْرَانِ خَطِيئَتِي وَعِثْقِي مِنَ النَّارِ
 وَدُخُولِ الْجَنَّةِ، فَانِي مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، عَلَى دِينِكُمْ أَمُوتُ وَعَلَى دِينِكُمْ أَحْيَا وَابْعَثْ أَنْ شَاءَ اللَّهُ، اللَّهُمَّ اسْمِعْ نِدَائِي وَأَقْبَلْ رَجَائِي
 يَا اللَّهُ وَاسْتَجِبْ لِي دُعَائِي وَلَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَتِي هَذِهِ

ص: ۲۲۰

وَأَرْزُقْنِي الْعُودَةَ ثُمَّ الْعُودَةَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِي بِهِمْ مَشْكُورًا وَعَمَلِي بِهِمْ مَبْرُورًا وَذَنْبِي مَغْفُورًا وَزِيَارَتِي مَقْبُولَةً أَصَالَةً عَنِّي وَعَنْ وَالِدَيَّ وَاهْلِي وَعِيَالِي وَأَوْلَادِي وَأَخَوَاتِي وَمَنْ كَانَ مِنِّي بِسَبِيلِ النَّيَابَةِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

زیارت سوم فاطمه صغری علیها السلام

السَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ النَّبِيِّينَ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ الْمُؤَلَّدِ فِي بَيْتِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ بِنْتِ اشْرَفِ انْبِيَاءِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَي شَبَابِ اَهْلِ الْجَنَّةِ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى الْاِئِمَّةِ الرَّاشِدِينَ الْمُصْطَفَيْنِ الْاٰخِيَارِ اٰمَنَاءِ اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنْتَ

ص: ۲۲۱

اشرف الأولین والأخیرین، السلام علیک یا بنت فاطمة الزهراء سیده نساء العالمین، السلام علیک یا بنت خدیجة الكبرى ام المؤمنین،
 السلام علیک یا بنت حجه الله، السلام علیک یا بنت ولی الله، السلام علیک یا بنت حجه الله، السلام علیک یا بنت حجه الله، السلام علیک
 علی الأکبر ورحمة الله وبرکاته، السلام علیک ایتها السیدة الجلیلة، السلام علیک ایتها الفاضلة الرشیدة، السلام علیک ایتها المظلومة
 المفهورة، السلام علیک ایتها العالمة العاملة، السلام علیک ایتها التقیة النقیة، السلام علیک ایتها الرضیة المرضیة، السلام علیک عرف
 الله بیننا و بینکم فی الجنة وحشرنا فی زمرةکم واوردنا حوض نبیکم وسقانا بکأس جدکم من ید علی بن ابی طالب صلوات الله علیکم،
 اسئل الله ان یرینا فیکم السورور والفرج، وان یجمعنا وایاکم فی زمرة جدکم محمد

ص: ۲۲۲

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَنْ لَا يَسْتَلْبِنَا مَعْرِفَتَكُمْ أَنَّهُ وَلِيُّ قَدِيرٍ، اتَّقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ بِحُبِّكُمْ وَالْبِرَائَةِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ وَالتَّسْلِيمِ إِلَى اللَّهِ رَاضِيًا بِهِ غَيْرِ مُنْكَرٍ وَلَا- مُسْتَكْبِرٍ، وَعَلَى يَقِينٍ مَا اتَى بِهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، نَطْلُبُ بِذَلِكَ وَجْهَكَ يَا سَيِّدِي، اللَّهُمَّ وَرِضَاكَ وَالِدَارَ الْآخِرَةَ يَافَاطِمَةُ الصُّغْرَى اشْفَعِي لِي فِي الْجَنَّةِ فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا عَظِيمًا وَشَفَاعَةً مَقْبُولَةً، اللَّهُمَّ انِي اسئلك ان تختم لي بالسعادة فلا تسلب مني ما انا فيه، ولا- حول ولا- قوة الا بالله العلي العظيم، اللهم استجب لنا وتقبله منا بكرمك وعزتك وبرحمتك وعافيتك يا ارحم الراحمين، وصلى الله على محمد وآله وسلم تسليماً كثيراً.

پس دو رکعت نماز به قصد هدیه برای آن مکرمه به جای آور.

زیارت وداع حضرت فاطمه صغری علیها السلام

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَخَدِيجَةَ، اسْتَوْدِعُكَ اللَّهُ وَاسْتَرْعِيكَ
 وَأَقْرَأُ عَلَیْكَ السَّلَامَ، اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلُهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَةِ فَاطِمَةَ الصُّغْرَى بِنْتِ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ، فَاِنِّي اسْتُلُكُ الْعُودَ ثُمَّ الْعُودَ اَبْدًا مَا ابْتَقَيْتَنِي
 فَاِذَا تَوَفَّيْتَنِي فَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا، وَادْخِلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا وَشَفَاعَةِ جَدِّهَا وَابِيهَا وَاخِيهَا بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ بِحَقِّهَا عِنْدَكَ
 وَمَنْزِلَتِهَا لِمَدِينِكَ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ يَا
 اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

عبدالله فرزند امام الصادق عليه السلام

عبدالله فرزند امام جعفر صادق عليه السلام مادرش فاطمه دختر حسین بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب عليهم السلام بوده است. شیخ مفید برای امام ششم ده فرزند ذکر می‌کند و می‌فرماید: مادر اسماعیل، عبدالله و امّ فروه، فاطمه دختر حسین بن علی بن الحسین است.

عبدالله بن جعفر پس از اسماعیل به دنیا آمده و از برادران دیگر خویش بزرگتر بوده است. او نزد پدر چندان مکانت و منزلتی نداشته و در اعتقاد متهم بر مخالفت با پدر بوده است. گفته‌اند که با حشویه خلط و آمیزش داشت و میل به مذهب مرجئه نشان می‌داد و پس از وفات پدر، ادعای امامت نمود و حجّتش بر امامت، بزرگی سن بود. به این سبب جماعتی از اصحاب حضرت صادق عليه السلام او را متابعت

ص: ۲۲۵

کردند و چون آزمایشش نمودند دست از او کشیدند و به امامت برادرش حضرت امام موسی بن جعفر معتقد شدند و قلبی از مردم به همان اعتقاد ماندند و امامت عبدالله را اختیار کردند که آنان را «فطحیه» خوانند.

قبر او کمی بالاتر از قبر فاطمه‌صغری و در سمت چپ آن قرار دارد که دارای گنبدی است کوچک به رنگ سبز و در داخل آن تابوتی چوبین با محفظه‌ای فلزی دیده می‌شود.

در بیشتر کتب معتبره، شرح حال عبدالله بن جعفر صادق بیان نشده و در برخی از کتابها مانند: ارشاد شیخ مفید، بحار الأنوار مجلسی و منتهی الآمال حاج شیخ عباس قمی، در احوال اولاد امام جعفر صادق، شرح حال مختصری از او آمده است، لیکن همانگونه که مشاهده شد، از او به نیکی یاد نکرده‌اند.

میمونه دختر امام حسن علیه السلام، حمیده دختر مسلم بن عقیل و اسماء بنت عمیس

مدفن این سه بانوی بزرگوار در یک مقبره، در باب الصغیر دمشق قرار دارد که در پشت مقبره سکینه و امّ کلثوم و در سمت چپ قبر عبدالله فرزند امام صادق علیه السلام واقع شده است.

قبر اول از آن حمیده دختر مسلم بن عقیل، متوفای سال ۷۰ هجری، قبر دوم اسماء بنت عمیس همسر جعفر طیار و سرانجام همسر امیرالمؤمنین علی علیه السلام متوفای سال ۶۵ هجری و قبر سوم از آن میمونه دختر امام حسن علیه السلام است.

اسماء دختر عمیس با شوهرش جعفر بن ابی طالب مسلمان شد و در سال هفتم بعثت به همراه شویش به حبشه مهاجرت کرد و در سال هفتم هجری همزمان با فتح خیبر با آخرین گروه مسلمانان مهاجر حبشه، به

ص: ۲۲۷

مدینه بازگشت، و پس از آن که جعفر طیار در سال ۸ هجری در جنگ موته به شهادت رسید، اسماء با ابوبکر ازدواج کرد و محمد بن ابی بکر از او متولد شد.

اسماء پس از درگذشت ابوبکر با امیرالمؤمنین علی علیه السلام ازدواج کرد و یحیی از او تولد یافت. اسماء بانویی محدّثه و مقبوله الروایه می باشد که توثیق شده است.

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم درباره او فرمود: «اسماء از زنان بهشتی است». و امام صادق علیه السلام درباره اش فرمود: «نجابت فرزندش محمد از جانب او است».

اسماء به خاندان پیامبر علاقه و ارادت ویژه ای داشت و در واپسین روزهای عمر شریف حضرت زهرا علیها السلام پرستاری و مراقبت از او را عهده دار بود، و پس از شهادتش در غسل دادن پیکر پاک آن بانوی بزرگوار علی علیه السلام را یاری می داد. و به همین مناسبت گوشه‌ای از وصایا و حوادث چند روز آخر عمر شریف حضرت زهرا علیها السلام از زبان او نقل شده است. و پس از شهادت حضرت

ص: ۲۲۸

فاطمه زهرا علیها السلام مراقبت از حسنین و زینبین به عهده اسماء بود. رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا وَعَلَى جَمِيعِ مُجْتَبَى آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

زیارت حضرت حمیده دختر مسلم بن عقیل، اسماء بنت عمیس و میمونه دختر امام حسن مجتبی علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَاتِي وَسَيِّدَتِي يَا حَمِيدَةَ بِنْتِ مُسْلِمِ بْنِ عَقِيلٍ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَاتِي وَسَيِّدَتِي يَا اسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَاتِي وَسَيِّدَتِي يَا مَيْمُونَةَ بِنْتِ الْأَمَامِ الْحَسَنِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الطَّاهِرَاتِ الْأَنْسَابِ الشَّرِيفَاتِ الْأَحْسَابِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الْمُطَهَّرِينَ مِنَ الْعَيْبِ وَالْمُنَزَّهِينَ عَنِ الرَّيْبِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، اَشْهَدُ أَنْكُمْ صَبَرْتُمْ وَنَلْتُمْ جَزَاءَ الصَّابِرِينَ

ص: ۲۲۹

وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى شَاهِدِكُمْ وَعَلَى غَائِبِكُمْ وَعَلَى ذُكُورِكُمْ وَإِنَاثِكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى سَجْرَةِ
النُّبُوَّةِ وَمَوْضِعِ الرِّسَالَةِ وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ وَمَهْبِطِ الْوَحْيِ وَالتَّنْزِيلِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى آلِ طه وَيَاسِينَ وَذُرِّيَّةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى اسْمَاءَ وَحَمِيدَةَ وَمَيْمُونَةَ بِنْتِ امَامِنَا الْحَسَنِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَى اِرْوَاحِكُمُ الطَّاهِرَةِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.
اللَّهُمَّ بَلِّغْ سِلَامَنَا لَهُمْ وَلَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ لِزِيَارَتِهِمْ، يَلِ اِرْزُقِنِي الْعُودَةَ ثُمَّ الْعُودَةَ يَا اللَّهُ. اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعِينَا مَشْكُورًا وَذُنْبَنَا مَغْفُورًا
وَعَمَلَنَا مَبْرُورًا وَمُؤَالَاتِنَا بِهِمْ حَمِيدَةً. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَلِوَالِدِنَا وَلِأَهْلِنَا وَعِيَالِنَا وَأَوْلَادِنَا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا اِرْحَمِ الرَّاحِمِينَ
وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ.

بلال حبشی، مؤذن رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

بلال بن رباح، مؤذن پیامبر، مادرش جُمَانَه یا حمامه و کنیه‌اش ابوعبداللّه و ابوعمر، از سابقین در اسلام است. در اوائل بعثت رسول خدا، بلال جوانی لاغر اندام، قد بلند و از بردگان سیاه پوست بود که از حبشه خریداری شد و به خدمت امیّه بن خلف درآمد. امیّه که از سران قریش بود در سنگدلی و دشمنی با اسلام میان قریش شهرت داشت. او با تمام نیرو در کوبیدن اسلام و محو آثار توحید می‌کوشید و با وضع بسیار خشن، بلال را شکنجه می‌داد.

در گرمای سوزان ظهر تابستان عربستان او را لخت می‌کرد و روی سنگها و ریگهای سوزان مکه می‌خوابانید و سنگ بزرگی بر سینه‌اش می‌گذاشت و می‌گفت: باید به این حالت باقی بمانی تا جان بسپاری یا این که از آیین و روش محمد برگردی و سر بر آستان بتان «لات»

ص: ۲۳۱

«عزّی» و ... بگذاری. ولی بلال در برابر این خشونت‌ها فریاد: «أَحَدٌ»، «أَحَدٌ» سر می‌داد. امیّه شکنجه‌های گوناگون درباره بلال اعمال می‌کرد ولی بلال از شعار توحید دست بر نمی‌داشت تا سرانجام به دستور پیامبر خریداری شد و در راه خدا آزاد گردید و از آن پس، در همه جا همراه رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم بود. در جنگ بدر امیّه بن خلف و فرزندش به دست توانمند بلال کشته شدند. ایمان، اخلاص، صبر و استقامت بلال پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم را بر آن داشت که اذان و اقامه را به وی تعلیم دهد تا در اوقات نماز با صدای بلند خود اذان بگوید.

انتخاب او برای این کار، نوعی مبارزه با نژادپرستی بود.

بلال برای نخستین بار در تاریخ اسلام، به مقام «مؤذنی» رسید و اولین کسی بود که بعد از فتح مکه بر بالای بام کعبه رفت و برای اقامه نماز، اذان گفت.

گویند که بلال به جای «شین» «سین» می‌گفت و پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله در جواب اعتراض کسانی که می‌گفتند:

ص: ۲۳۲

چرا بلال را برای این کار مأمور کرده است؟ پاسخ می‌داد: «اعمال و رفتار پاک و شایسته‌اش، این کمبود قرائتِ وی را جبران می‌کند».

از حضرت امام صادق علیه السلام روایت شده که فرمود:

«خدا رحمت کند بلال را که ما اهل بیت را دوست می‌داشت و او بنده صالح بود». پس از رحلت رسول خداصلی الله علیه و آله و سلم بلال دیگر اذان نگفت و بر بیعت خود با علی علیه السلام در روز غدیر باقی ماند.

این امر نارضایتی و فشار دستگاه خلافت رابه‌دنبال داشت و به او گفته شد: «نباید در مدینه بمانی» از این رو بلال راه‌شام را در پیش گرفت و کار دشوارمرزبانی را پذیرفت.

سرانجام بلال طبق روایت مشهور در سال ۲۰ هجری قمری در سن ۶۳ سالگی در شام چشم از جهان فرو بست «(۱)» و در باب الصغیر دمشق به خاک سپرده شد. (رحمة الله علیه).

۱- در تاریخ وفات بلال و همچنین در محل دفن او، اختلاف است و نوشته متن طبق روایت مشهور است

زیارت اول حضرت بلال حبشی مؤذن رسول خدا صلی الله علیه و آله

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَنَا بِلَالَ الْحَبَشِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ الْمُضِي طَفِي، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُؤَدِّنَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ قَالَ فِي حَقِّهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: «انْفَتَقَ بِلَالًا وَلَا تَخْشَى مِنْ ذِي الْعَرْشِ أَقْلَالًا» رَضِيَ اللَّهُ عَنْكَ وَأَرْضَاكَ أَحْسَنَ الرُّضَا وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَنْزِلَكَ وَمَسْكَنَكَ وَمَحَلَّكَ وَمَأْوَاكَ، أَفَاضَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْنَا مِنْ بَرَكَاتِكَ وَبَرَكَاتِ عُلُومِكَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اللَّهُمَّ أَفْضِ حَوَائِجَنَا، وَيَسِّرْ أُمُورَنَا، وَأَشْرَحْ

ص: ۲۳۴

صِيْدُوْرِنَا، وَتَقَبَّلْ زِيَارَتَنَا وَآمِنْ خَوْفَنَا، وَاسْتُرْ عُيُوْبَنَا، وَاعْفِرْ ذُنُوْبَنَا، وَاكْشِفْ كُرُوْبَنَا، وَاخْتِمْ يَا اللّٰهُ بِالصّٰلِحٰتِ اَعْمَالَنَا، وَرُدَّنَا اِلَى اَهْلِنَا
 وَاَوْلَادِنَا سَالِمِيْنَ غَانِمِيْنَ مَسْرُوْرِيْنَ فَرِحِيْنَ، وَاجْعَلْنَا مِنْ عِبَادِكَ الصّٰلِحِيْنَ الَّذِيْنَ لَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ، بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ
 الرَّاحِمِيْنَ آمِيْنَ آمِيْنَ آمِيْنَ يَا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ.

زیارت دوم برای بلال حبشی

(رضوان الله تعالى عليه)

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ رَسُوْلِ اللّٰهِ صَلَّي اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَمُوَدَّنَهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَةَ الصّٰلِحِيْنَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ كَانَتْ سِيْنُهُ
 عِنْدَ اللّٰهِ شِيْنًا، اَشْهَدُ اَنَّكَ اَمْتٌ بِرَسُوْلِ اللّٰهِ صَلَّي اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَوَالَيْتَ اَهْلَ بَيْتِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَنَصَيْتُ لَهُمْ فِي السِّرِّ
 وَالْعَلَنِ وَمَضَيْتُ عَلَيْهِمْ عَلَى مَنْهَاجِ رَسُوْلِ اللّٰهِ

ص: ۲۳۵

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لَمْ تُعَيَّرْ وَلَمْ تُبَدَّلْ، فَرَفَعَ اللَّهُ فِي الْآخِرَةِ دَرَجَتَيْكَ وَأَعْلَى مَقَامَيْكَ وَحَشَرَكَ اللَّهُ مَعَ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ فِي أَعْلَى عِلِّيِّينَ وَحَشَرْنَا اللَّهُ مَعَكُمْ وَلَا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

عبدالله بن جعفر طیار

عبدالله فرزند جعفر بن ابی طالب همسر حضرت زینب کبری علیهما السلام در جود و بخشش معروف بود و به برکت دعای پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله و سلم چیزی نخرید که در آن سود نکند. او مال فراوانی به دست آورد و همه را در راه پروردگارش بخشید.

پدرش جعفر بن ابی طالب (که بعدها به جعفر «طیار» و جعفر «ذوالجناحین» ملقب گردید) به دستور پیامبر با گروهی از مسلمانان که تحت شکنجه و آزار

ص: ۲۳۶

کفار بودند به حبشه مهاجرت کرد؛ این مهاجرت در سال هفتم بعثت اتفاق افتاد، و سرپرستی مهاجران با عموزاده پیامبر، جعفر بود. در این سفر تعدادی از زنان مسلمان با همسرانشان همراهی کردند که یکی از آنان اسماء بنت عمیس همسر جعفر بن ابی طالب و مادر عبدالله بود و عبدالله اولین نوزاد مسلمانی بود که در حبشه به دنیا آمد.

در سال هفتم هجرت، پس از فتح خیبر، جعفر با آخرین گروه از مهاجران حبشه به مدینه بازگشت و پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم از دیدار جعفر اظهار خوشحالی کرد. عبدالله که در آن زمان جوان خردسالی بود، به حضور پیامبر رسید و با آن حضرت بیعت کرد. یک سال پس از این واقعه، جنگ موته پیش آمد و جعفر که جزو فرماندهان لشکر اسلام بود، در آن جنگ به شهادت رسید و پیامبر پس از این واقعه، کفالت و سرپرستی عبدالله و برادرانش را پذیرفت و زیر نظر مستقیم پیشوای اسلام پرورش و رشد یافت.

ص: ۲۳۷

عبدالله همواره مدافع حریم ولایت بود و در صحنه‌های مختلف سیاسی و نظامی، در کنار امیر مؤمنان علیه السلام و پس از آن حضرت، در کنار امام حسن و امام حسین علیهما السلام قرار داشت. هنگام تبعید ابوذر به ربذه گرچه بدرقه ابوذر ممنوع بود ولی او با حسنین و عقیل و عمار یاسر به همراه امیرالمؤمنین علی علیه السلام در بدرقه ابوذر شرکت جست. وی از راویان حدیث غدیر است. به هنگام صلح و جنگ، طرف مشورت با علی و حسنین بود، چنانکه در جنگ‌صفین فرماندهی سپاهی از سپاهیان امیرالمؤمنین را به عهده گرفت و در جبهه مقدم با رشادت تمام می‌جنگید و نیز یکی از شهود حکمیت از طرف علی علیه السلام بود. عبدالله در مراسم تغسیل و تکفین علی علیه السلام که شبانه و به دور از آگاهی مردم صورت گرفت، حضور داشت. اینها همه، نشانگر آن است که وی تا چه حد به خاندان علی علیه السلام نزدیک و محرم اسرار بوده است.

ص: ۲۳۸

در سال ۶۰ هجری هنگام حرکت امام حسین علیه السلام از مدینه، نه تنها موافقت کرد که همسرش زینب کبری همراه برادر مسافرت کند بلکه دو فرزند خود به نامهای عون و محمد را همراه حضرت فرستاد و توصیه کرد که از امام جدا نشوند و همراه او جهاد کنند.

وقتی خبر شهادت دو فرزند عبدالله به مدینه رسید و مردم جهت تسلیت به دیدن او می‌رفتند در جواب یکی از غلامان خود که حرف نامربوطی زد، گفت: به خدا سوگند اگر در رکاب امام حسین حاضر بودم دوست داشتم از او جدا نشوم تا کشته شوم، به خدا سوگند که من فرزندان خود را به میل و اراده خود از دست دادم و مصیبت آنها برای من سهل است؛ زیرا آنان در کنار برادر و پسر عمویم ایستادگی و جانفشانی کرده و با او کشته شدند. سپس افزود: اگر خودم حسین را یاری نکردم، فرزندانم از او حمایت کردند.

گویند: علت حضور نداشتن عبدالله در کربلا آن بود

ص: ۲۳۹

که چشمان وی در آن زمان بینایی نداشت.
 بنا بر مشهور، وی در سال ۸۰ هجری در مدینه در گذشت و پس از تشییع باشکوهی در قبرستان بقیع، در مدینه به خاک سپرده شد.
 برخی از تاریخ نویسان محل دفن او را ابواء نوشته‌اند.
 بنا بر این قبری که در قبرستان باب الصغیر دمشق در کنار قبر بلال حبشی، منسوب به عبدالله بن جعفر است، ظاهراً سند تاریخی ندارد. اگرچه زائران محترم در صورت تمایل می‌توانند به قصد رجاء مطلوبیت و به یاد فداکاریهای آن بزرگوار، با قرائت فاتحه و خواندن زیارت، یاد او را زنده نگهدارند.

زیارت عبدالله فرزند جعفر طیار

(رضوان الله علیهما)

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا سَيِّدَنَا عَبْدَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بْنَ جَعْفَرِ الطَّيَّارِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بْنَ عَمِّ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بْنَ عَمِّ نَبِيِّ اللَّهِ،
 السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بْنَ عَمِّ

ص: ۲۴۰

حَبِيبِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ عَمِّ الْمُضِیْطَفَى، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ عَمِّ الْمُزْتَضَى، السَّلَامُ عَلَیْكَ وَعَلَى مَنْ حَوْلَكَ مِنَ السُّعِدَاءِ
وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، رَضِيَ اللّٰهُ عَنْكَ وَارْضَاكَ احْسَنَ الرِّضَا وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَنْرِلَكَ وَمَسْكَنَكَ وَمَحَلَّكَ وَمَأْوَاكَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ وَعَلَى
اهْلِ بَيْتِ النُّبُوَّةِ، السَّلَامُ عَلَیْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ، اِنَّمَا يُرِيدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمْ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً، السَّلَامُ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، اللّٰهُمَّ بِحُرْمَةِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، اسْمِعْ دُعَائِنَا وَتَقَبَّلْ زِيَارَتَنَا وَآمِنْ خَوْفَنَا وَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا آمِينَ.

فضّه

«فضّه نوبیه» را دختر یکی از شاهان حبشه شمرده‌اند و برخی او را دختر پادشاه هند دانسته‌اند. که پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم
وی را پس از ازدواج حضرت زهرا علیها السلام با

ص: ۲۴۱

حضرت علی علیه السلام جهت کمک در کارهای خانه به دخترش بخشید.

فضه زنی مؤمن، پاکدامن و آشنا با معارف قرآن بود که بیست سال سخنی جز کلمات قرآن از وی شنیده نشد. او سالها به حضرت فاطمه علیها السلام خدمت کرد و به جهت اخلاصش در انجام وظیفه، امیر مؤمنان علی علیه السلام درباره‌اش فرمود: «اللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي فَضَّتِنَا»؛ «پروردگارا! فضّه ما را بر ما مبارک گردان».

این بانوی بزرگوار، عابد، زاهد، عالم و تربیت یافته در خانه فاطمه علیها السلام، مطابق نقل مفسران در ایثار اهل بیت عصمت و طهارت و دادن غذای خود به مسکین و یتیم و اسیر شرکت داشت و آیه شریفه و يطعمون الطّعامَ عَلٰی حُبِّهِ ... «(۱)» شامل حال او نیز می‌شود.

فضّه را «مستجاب الدعوه» نامیده‌اند؛ زیرا گفته‌اند که

ص: ۲۴۲

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم دعایی را به فضّه یاد داد که در مشکلات با آن دعا به پروردگار متوسل می‌شد و دعای او به اجابت می‌رسید.

فضّه محرم اسرار خاندان ولایت بود و علی علیه السلام درباره‌اش می‌فرماید: فاطمه از من پیمان گرفت که وقتی از دنیا رفت هیچ کس را بر مرگ او آگاه نکنم مگر ام سلمه، ام ایمن و فضّه، و از مردان نیز دو فرزندش حسنین، عبدالله بن عباس، سلمان فارسی، عمار یاسر، مقداد، ابوذر و حذیفه را.

پس از رحلت حضرت زهرا علیها السلام فضّه در خدمت امام حسن و امام حسین علیهما السلام و نیز زینب کبری علیها السلام بود و شریک اندوه و شادی آنان به شمار می‌رفت.

فضّه در جریان کربلا با کاروان امام حسین علیه السلام به کربلا آمد و در کنار حضرت زینب، همراه قافله اسرا به کوفه و شام رفت و سپس به مدینه بازگشت، و در سفر دوم حضرت زینب به شام نیز در خدمت آن حضرت بود و

ص: ۲۴۳

پس از رحلت حضرت زینب در شام اقامت گزید تا از دنیا رفت و در باب الصغیر مدفون گشت. قبر وی کمی بالاتر از قبر عبدالله فرزند امام جعفر صادق علیه السلام و حدود یکصد متری سمت چپ آن می‌باشد «رضوان الله علیها».

زیارت فضّه خادمه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَوْلَاتِي وَسَيِّدَتِي يَا فَضَّةُ يَا أُمَّةَ فَاطِمَةَ الزُّهْرَاءِ عَلَيْهَا السَّلَامُ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مُرَبِّيَّةَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ،
السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا الْفَاضِلَةُ الرَّشِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا الْعَالِمَةُ الْعَامِلَةُ، السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا الرَّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا
الْحَلِيمَةُ الْكَرِيمَةُ، السَّلَامُ عَلَیْكَ عَرَفَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ فِي الْجَنَّةِ وَحَشَرْنَا فِي زُمَرَتِكُمْ وَسَقَانَا مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَیْكَ
وَعَلَى فَاطِمَةَ

ص: ۲۴۴

الرَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى النَّسَاءِ الْمَسْبِيَّاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى نِسَاءِ الْأَنْبِيَاءِ الطَّاهِرِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.
اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَبِحُزْمَةِ السُّورَةِ الْمُبَارَكَةِ الْفَاتِحَةِ.

مسجد جامع دمشق

یکی از بناهای تاریخی و دیدنی شام، «مسجد اموی» است. این مسجد در چهار هزار سال پیش معبد بت پرستان بوده است و سپس با گسترش مسیحیت به کلیسا تبدیل شد که به نام «قدیس یوحنا» یا «ماری یوحنا» می‌خواندند. پس از فتح شام با پیمانصلح و توافق میان مسیحیان و خالد بن ولید، فرمانده لشکر مسلمانان، قسمتی از آن به

ص: ۲۴۵

مسجد تبدیل شد و قسمت دیگرش بهصورت کلیسا باقی ماند، تا این که ولید بن عبدالملک مروان به سال ۸۷ یا ۸۸ تمام آن را بهصورت مسجد در آورد و خراج هفت سال کشور را در آن خرج کرد.

درباره عظمت و زیبایی فوق‌العاده و دقت در معماری جامع دمشق و حوادث تاریخی که در آن اتفاق افتاده است، سخنها گفته‌اند و کتابهای تاریخ در این باره مطالب زیادی نوشته‌اند، لیکن ما در مقام بیان آن نیستیم، بلکه تنها اشاره‌ای داریم به مکانهای زیارتی آن:

برخی گفته‌اند قبر حضرت هود نبی و مقام حضرت خضر علیهما السلام؛ یعنی محلی که حضرت در آن نماز می‌خواند و مکان نزول حضرت عیسی علیه السلام در این مسجد است. و همچنین محل دفن سر مطهر حضرت یحیای پیامبر علیه السلام در داخل مسجد زیر ستونی به نام «سکاکه» می‌باشد.

حضرت یحیی به دست زناکار جباری از شاهان بنی اسرائیل شهید شد و بدن مطهرش در محلی به نام

ص: ۲۴۶

زبدانی در اطراف دمشق دفن گردید و سر مقدس او در داخل مسجد اموی به خاک سپرده شد. بسیار بجا است که با خواندن زیارت پیامبران که در صفحه؟؟؟ همین کتاب آمده است یادی از حضرت یحیی علیه السلام و دیگر پیامبران گذشته بشود.

آثار بعد از اسلام:

منبری در داخل مسجد وجود دارد که معروف است حضرت سجاد علیه السلام خطبه معروف خود را در زمان یزید بر فراز منبری که قبلاً در محل آن قرار داشته ایراد نموده است.

همچنین در قسمت دیگری از مسجد گنبد کوچکی است روی چهار ستون که به «مقام امام زین العابدین» معروف است و گویا حضرت در آنجا استراحت می کرده و نماز می گزارده است.

در کنار منبر یاد شده در قسمت شرقی مسجد «مقام

ص: ۲۴۷

رأس الحسين» قرار گرفته است که زیارتگاه عاشقان امام حسین علیه السلام می‌باشد، و اینک شرح کوتاهی از آن مقام:

مقام رأس الحسين علیه السلام

در قسمت شرقی مسجد جامع اموی دمشق، اتاق کوچکی است که به آن مقام «رأس الحسين» گویند. به همین مناسبت یادى از محل دفن سر مطهر و مقدس امام حسین علیه السلام می‌کنیم و برای تحقیق پیرامون این موضوع خوانندگان را به کتابهای مفصل ارجاع می‌دهیم.

مرحوم علامه سید محسن امین در کتاب «اعیان الشیعه» (ج ۱، ص ۶۲۶) می‌نویسد: درباره محل دفن سر حضرت سیدالشهدا علیه السلام نظریهای مختلفی است که ما در کتاب «لواعج الاشجان» ذکر کرده‌ایم و سپس به طور مشروح و گسترده، هفت قول از شیعه و اهل سنت نقل

ص: ۲۴۸

می‌کند که اینک خلاصه‌ای از آن را می‌آوریم؛

۱- سر مطهر حضرت در نجف اشرف، سمت سر مبارک حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام دفن شده است.

۲- سر مطهر به بدن حضرت در کربلا ملحق گردیده است.

۳- بیرون کوفه نزدیک قبر حضرت علی علیه السلام دفن شده است.

۴- در مدینه منوره، نزد قبر مادرش فاطمه علیها السلام مدفون است.

۵- در داخل باب الفردیس دمشق به خاکش سپرده‌اند.

۶- در مسجد شهر معروف رَفَّه در کنار فرات دفن است.

۷- خلفای فاطمی ابتدا از باب الفردیس به عسقلان و سپس از آنجا به قاهره مصر در محلی که به رأس الحسین معروف است منتقل کرده و به خاک سپرده‌اند.

ص: ۲۴۹

و در آخر می‌فرماید: چهار قول آخر تنها از روایات و اقوال اهل سنت می‌باشد.

مرحوم علامه مجلسی در جلد ۴۵ بحار الانوار صفحه ۱۴۵ می‌نویسد: مشهور در میان علمای شیعه آن است که علی بن الحسین علیهما السلام سر حضرت را به کربلا برگرداند و کنار بدن مطهر امام علیه السلام دفن کرد. اخبار زیادی هم وارد شده که سر مطهر امام حسین علیه السلام در نجف پهلوی قبر امیرالمؤمنین علیه السلام دفن شده است.

بنا بر آنچه گفته شد، از جهت تاریخی مشخص نیست که سر مطهر امام حسین علیه السلام در دمشق، در محلی که معروف به رأس الحسین است، دفن شده باشد، بلکه نظر علمای شیعه خلاف آن است، لیکن برخی از مورخان چنین نگاشته‌اند که: به فرمان یزید سر مطهر امام حسین علیه السلام با سرهای دیگر شهدا، سه روز بر بالای باب القصر آویزان بود و پس از آن مدت، سر مبارک امام را پایین آورده چند روزی در گوشه مسجد در

ص: ۲۵۰

اتاقکی قرار دادند که بعدها در آن جا بقعه‌ای جهت یادبود این حادثه غم‌انگیز ساختند و «رأس الحسین» نام نهادند. اگر این حرف آخر درست باشد، بسیار مناسب است در کنار این مکان با خواندن زیارت امام حسین علیه السلام؛ مانند زیارت وارث «(۱)» یا هر زیارت دیگر یادی از مقام شامخ امام حسین علیه السلام بشود.

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي شَفَاعَةَ الْحُسَيْنِ يَوْمَ الْوُرُودِ وَبَيِّتْ لِي قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَكَ مَعَ الْحُسَيْنِ وَأَصْحَابِ الْحُسَيْنِ الَّذِينَ بَدَلُوا مَهْجَهُمْ دُونَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامِ.

حُجْرُ بِنِ عَدَى وَ يَارَانَش

حُجْرُ بِنِ عَدَى كِنْدِي، از اصحاب رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و شیعیان خاصّ امیرالمؤمنین علیه السلام و از فضیله صحابه و مستجاب الدعوه بوده و با کمی سنش از بزرگان اصحاب

۱- - به صفحه؟؟؟ همین کتاب مراجعه شود

ص: ۲۵۱

به شمار می‌رفت.

گویند در شبانه روز هزار رکعت نماز می‌گزارد و در زهد و کثرت عبادت در میان عرب شهره بود.

حجر بن عدی سلحشوری دلیر و مسلمانی شجاع بود که در جنگها شرکت فعال داشت.

در فتح شام از سربازان فاتحی است که مَرَجِ عذراء را فتح کرد و نیز در جنگ قادسیه و فتح مدائن، گذشتن او از رودخانه دجله و

جرات دادن به لشکر اسلام، از نقاط برجسته تاریخ است.

حجر در دوران خلافت و حکومت ظاهری علی علیه السلام از یاران مخلص آن حضرت بود و در هر سه جنگ (جمل، صفین و

نهروان) که در زمان خلافت حضرت پیش آمد شرکت کرد. در جنگصفین از جانب علی علیه السلام فرماندهی قبیله کُنده و در

جنگ نهروان فرماندهی جناح چپ سپاه را بر عهده داشت.

حجر در زمان معاویه همواره چون درّ در میان شیعیان

ص: ۲۵۲

علی علیه السلام درخشش داشت و از اعتبار خاصی برخوردار بود. او تکیه‌گاهی امین برای شیعیان ناراضی در مقابل حکومت فاسد بنی‌امیه به شمار می‌رفت. تعرّض او به معاویه و مغیره بن شعبه، والی فاسق وی در کوفه، پیوسته خطر ساز بود. آنگاه که مغیره بالای منبر در مسجد کوفه ناجوانمردانه به امیر مؤمنان علی علیه السلام دشنام می‌داد، حجر بن عدی با شهامت و شجاعت تمام به اعتراض برخاست.

در سال ۵۰ هجری که با مرگ مغیره بن شعبه، معاویه زیاد بن ابیه، برادر خوانده بدنام و سفاک خود را، که حاکم بصره بود، با حفظ سمت، به حکمرانی کوفه منصوب کرد، او نیز مانند مغیره بالای منبر ماجرای قتل عثمان را پیش کشید و به علی علیه السلام بدگویی کرد و بی‌درنگ با اعتراض حجر مواجه شد، زیاد ابتدا حُجر را احضار کرد و سعی نمود به وسیله مصلحان و متمایلان به شیعه، با تطمیع و تهدید او را آرام سازد و حتی

ص: ۲۵۳

عضویت در شورای حکومتی کوفه را به وی پیشنهاد کرد، ولی حجر که اهل سازش نبود همواره بر روی آرمان‌های تشیع و دفاع از علی علیه السلام و فرزندانش استوار ایستاد.

سرانجام زیاد با دسیسه و پرونده‌سازی حجر و چند تن از یاران سرسخت او را دستگیر کرد و همراه با پرونده اتهامات بی‌اساس و شهادت‌های جعلی و دروغین به شام نزد معاویه فرستاد.

سپس ۷ نفر از یاران حجر با وساطت بزرگان قوم خود رهایی یافتند و به بقیه گفته شد که اگر می‌خواهند نجات پیدا کنند، باید در ملاء عام علی علیه السلام را دشنام دهند! در این هنگام حجر پیشگویی علی علیه السلام را به یاد آورد که به وی فرمود: حجر چه خواهی کرد اگر تو را زیر شکنجه قرار دهند و مجبور کنند که به من بدگویی کنی؟! حجر عرض کرد: اگر مرا چنین در فشار گذاشتند چه کنم؟ علی علیه السلام فرمود: به من بدگویی کن ولی از من

ص: ۲۵۴

تبری مجوی، زیرا من پیرو آیین حق هستم. حجر با این که از طرف امیرالمؤمنین علیه السلام اجازه بدگویی را داشت ولی او و یارانش مرگ با شرافت در راه هدف را بر زندگی ذلت بار ترجیح دادند و در جواب مأمور معاویه گفتند: به خدا سوگند ضربه‌های شمشیر از آنچه ما را بدان می‌خوانید شیرین‌تر، و لقای پروردگار و دیدار رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و وصی او علیه السلام بر ما از داخل شدن در آتش گواراتر است.

وقتی نوبت شهادت به حجر بن عدی رسید، از دژخیم مهلت خواست تا دو رکعت نماز بگذارد. او موافقت کرد و حجر به نماز ایستاد و نماز را قدری طول داد.

پرسیدند: آیا از ترس مرگ نماز را طول دادی؟

گفت: «به خدا سوگند در مدت عمرم، هر وقت وضو گرفته‌ام دو رکعت نماز خوانده‌ام و هرگز نماز به این کوتاهی نبوده است و این بدان جهت بود که شما خیال نکنید من از مرگ می‌ترسم!».

ص: ۲۵۵

آنگاه سر به سوی آسمان گرفت و گفت: پروردگارا! شکوه ستمگران را به درگاه تو می‌کنم، کوفیان بر ضد ما شهادت دروغ دادند و شامیان ما را می‌کشند، اگر مرا در اینجا بکشند نخستین مجاهد اسلامی خواهم بود که در اینجا خونش ریخته می‌شود، من نخستین کسی بودم که پرچم اسلام را در این سرزمین به اهتزاز درآورده‌ام.

سپس فرمود: بعد از مرگ من زنجیر از دست و پایم باز نکنید و خون پیکرم را نشویید زیرا می‌خواهم در قیامت با همین وضع با معاویه رو به رو شوم.

طبق نقل کتاب «الإستیعاب»، حجر بن عدی در شعبان سال ۵۱ ه. و بنا به نقل مسعودی در سال ۵۳ ه. به شهادت رسید و مزار شریفش در ۳۶ کیلومتری شرق دمشق در «مَرَج عَیْذَرَاء» واقع است که به زبان محلی «عدراء» می‌گویند. افرادی که با حجر بن عدی به شهادت رسیدند عبارتند از:

۱- شریک بن شداد حضرمی ۲- صیفی بن شبلی

ص: ۲۵۶

شیبانی ۳- قبیصه بنصبیعه عیسی ۴- محرز بن شهاب فهري ۵- کدّام بن حیان ۶- عبدالرحمان بن حسان. لازم به یادآوری است که بدن مطهر ۵ تن از آنان همراه بدن مطهر حجر بن عدی در مرج عذراء به خاک سپرده شد و نفر ششم «عبدالرحمان بن حسان» چون شرط کرد که تنها در حضور معاویه حاضر است به علی علیه السلام ناسزا گوید و هنگامی که مقابل معاویه قرار گرفت به ستایش از علی علیه السلام پرداخت، و معاویه را لعن کرد و دشنام داد، معاویه به شدت خشمگین شد و دستور داد زیاد بن ابیه او را به فجیع‌ترین وضع به قتل رساند، بنابراین او را نزد زیاد بردند و وی نیز او را زنده به گور کرد. شهادت مظلومانه حجر و یارانش در قلوب مسلمانان بزرگ آمد و معاویه را بر این عمل سرزنش و توبیخ بسیار کردند. وقتی معاویه بر عایشه وارد شد، عایشه ضمن اعتراض گفت:

ص: ۲۵۷

«شنیده‌ام از رسول خداصلی الله علیه و آله و سلم که فرمود: کشته خواهند شد بعد از من به عذراء کسانی که غضب خواهد کرد حق تعالی و اهل آسمان برای ایشان». رحمت و رضوان پروردگار بر حجر بن عدی و یاران با وفای او باد.

زیارت حُجْرِ بَنِ عَدِيٍّ وَ يَارَانِش

زیارت مناسب این مقام به نقل از مرحوم سید محسن امین در مفتاح الجنات:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَيُّهَا الشُّهَدَاءُ الصَّابِرُونَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَيُّهَا الْأَتْقِيَاءُ الصَّالِحُونَ، صَبَرْتُمْ عَلَى عَظِيمِ الْبَلَاءِ حَتَّى قُتِلْتُمْ فِي حُبِّ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ،
وَفُزْتُمْ بِالْأَعْلَى مَعَ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّادِقِينَ، فَمَا اعْظَمَ مَقَامَكُمْ وَاجَلَ رَبَّتْكُمْ، صَبَرْتُمْ عَلَى حَدِّ

ص: ۲۵۸

السُّيُوفِ وَشُرْبِ الْخُتُوفِ، وَلَمْ تَبْرُؤُوا مِنْ ابْنِ عَمِّ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَلَا ضَعْفْتُمْ وَلَا وَهَنْتُمْ، وَآثَرْتُمْ الدَّارَ الْبَاقِيَةَ عَلَى الدَّارِ الْفَائِيَةِ حَتَّى قَتَلْتُمْ صِدِّيقاً فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَنَصِرْتَهُ ابْنِ عَمِّ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، صَابِرِينَ مُحْتَسِبِينَ غَيْرِ نَاكِلِينَ وَلَا خَائِفِينَ، فَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ قَتَلَكَمُ وَظَلَمَكُمُ وَاسْتَحَلَّ مِنْكُمُ الْمَحَارِمَ وَضَاعَفَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَأَنْصَارَ الْإِسْلَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ، رَزَقْنَا اللَّهُ مُرَافِقَتَكُمْ مَعَ الْأَبْرَارِ فِي جِوَارِ النَّبِيِّ الْمُخْتَارِ مَعَ الْإِئِمَّةِ الْأَطْهَارِ، صَدِّقَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

ص: ۲۵۹

اویس قرنی

اویس از حواریین و شیعیان مخلص و فداکار امیرالمؤمنین علی علیه السلام بود که به زهد و تقوا شهرت داشت. نقل شده که پیامبر خداصلی الله علیه و آله و سلم به اصحاب خود فرمود: «بشارت باد شما را به مردی از امت من که او را اویس گویند، همانا او مانند ربیعه و مضر را شفاعت می‌کند و از برترین تابعین است».

گویند اویس برخی از شبها را با یک رکوع و برخی دیگر را با یک سجود بهصبح می‌آورد.

در روایت است که رسول خداصلی الله علیه و آله و سلم فرمود: «بوی بهشت از جانب قرن می‌وزد، چقدر مشتاق دیدار تو هستم ای اویس قرنی، هر که او را ملاقات کرد از جانب من به او سلام برساند».

آمده است که اویس شتربانی می‌کرد و از اجرت آن مادرش را نفقه می‌داد. زمانی از مادر اجازه گرفت که به

ص: ۲۶۰

مدینه رود و به زیارت پیامبر مشرف شود، مادرش گفت اجازه می‌دهم به شرط آن که بیشتر از نیم روز توقف نکنی، اویس به مدینه سفر کرد و چون به خانه پیامبر آمد، حضرت در خانه نبود، ناچار اویس پیامبر اسلام را ندیده به یمن بازگشت. رسول‌الله چون به خانه بازگشت، فرمود: «این نور کیست که در اینجا می‌نگرم؟!» گفتند: شتربانی که اویس نام داشت در این سرای آمد و باز شتافت، حضرت فرمود: «او در خانه ما این نور را به هدیه گذاشت و برفت، اِنِّی لَمَّا نَشَقُّ رَوْحَ الرَّحْمَنِ مِنْ طَرَفِ الْیَمَنِ؛ «من از طرف یمن نفس الرحمن را استشمام می‌کنم».

اویس در صفین با امیرالمؤمنین علی علیه السلام بیعت کرد و در خدمت آن حضرت جنگید تا شهید شد و مزار شریفش در نزدیکی مرقد عمّار یاسر در منطقه صفین قرار دارد. رحمت و رضوان خدا بر او مبارک باد.

زيارت حضرت اويس القرني رحمه الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَاصِرَ الْأَسْلَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُطِيعَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الصَّابِرُ الْمُجَاهِدُ وَالْمُقَاتِلُ الرَّاهِدُ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ
بَايَعَ عَلِيًّا امِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَفَدَى بِنَفْسِهِ سَيِّدَ الْوَصِيِّينَ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى اسْتَشْهَدَ صَابِرًا مُحْتَسِبًا، فَقَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَأَلِهِ وَسَلَّمَ: «سَيُقْتَلُ أَوْيَسُ الْقُرْنِيُّ بِأَرْضِ صِفِّينَ فِي رِكَابِ خَلِيفَتِي امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ»، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَهِيدَ الْوِلَايَةِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ خَصَّهُ
رَسُولُ اللَّهِ بِالْمَدْحِ وَالنَّائِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِي حَقِّهِ: «أَوْيَسُ رَاهِبٌ هَذِهِ الْأُمَّةِ»، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا قَتِيلَ الْأَعْدَاءِ
وَالصَّابِرَ عَلَى الْبُلَاءِ فَجَزَاكَ اللَّهُ عَنِ الْأَسْلَامِ احْسَنَ الْجَزَاءِ، وَقَالَ

ص: ۲۶۲

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِي حَقِّهِ: «يَدْخُلُ الْجَنَّةَ بِشَفَاعَتِهِ مِثْلُ رَبِيعَةَ وَمُضَرٍّ»، وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: «وَأَشْوَقَاهُ إِلَيْكَ يَا أُوَيْسُ الْقُرْنِيُّ، الْإِسْلَامُ لَقِيَهُ فَلْيُتَقَرُّهُ مِنْهُ السَّلَامُ، أُوَيْسُ خَيْرُ التَّابِعِينَ»، السَّلَامُ عَلَى مَنْ أَلْبَسَهُ امِيرُ الْمُؤْمِنِينَ فِي أَرْضِ صِفِينَ أَفْضَلَ حُلِيِّهِ وَوِسَامٍ، فَتَقَدَّمَ لِابِسَاءِ لِبَاسِ سَيِّدِ الْأَنَامِ فَقَاوَمَ الْأَعْدَاءَ اللَّثَامَ ثَابِتًا رَغَمَ الرِّمَاحِ وَالسَّهَامِ حَتَّى نَالَ شَهَادَةَ الْكِرَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُوَيْسُ الْقُرْنِيُّ وَعَلِيصَاحِبِكَ عَمَارِ بْنِ يَاسِرٍ، سَيِّدِي وَمَوْلَايَ، اتَّبَيْتُكَ زَائِرًا وَحَاجَتِي لَكَ مُسْتَوْدِعًا، فَأَسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَكَ بِالشَّهَادَةِ أَنْ يَحْشُرَنِي فِي مَرْبَبَتِكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ نَصَحْتَ وَجَاهَدْتَ حَتَّى اسْتَشْهَدْتَ فَيَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَكُمْ سَيِّدِي فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا، وَالسَّلَامُ عَلَى جَمِيعِ شُهَدَاءِ الْإِسْلَامِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

ص: ۲۶۳

عَمَّارِ یَاسِر

عَمَّارِ بنِ یَاسِرِ العَنَسِیِّ از بزرگانِ صحابه رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم، از یاران برگزیده امیرالمؤمنین علیه السلام و از شکنجه دیدگان در راه خدا است. او حلیف بنی مخزوم و مکنی به ابی یقظان و از مهاجرین به حبشه و از نماز گزاران به دو قبله و حاضر شدگان در بدر و مشاهد دیگر است.

عمار به همراه پدرش یاسر و مادرش سمیه و برادرش عبدالله در اوائل بعثت مسلمان شدند. و مشرکان قریش آنان را شکنجه‌های سخت کردند. پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بر ایشان می‌گذشت و تسلی می‌داد و امر به شکیبایی می‌کرد و می‌فرمود:

«صَبِرًا يَا آلَ يَاسِرٍ فَإِنَّ مَوْعِدَكُمْ الْجَنَّةَ».

کفار قریش پدر و مادر عمار را در مقابل دیدگان او به شهادت رساندند و سمیه اولین زن در اسلام است که

ص: ۲۶۴

شهادت شد. حضرت رسولصلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

«اللَّهُمَّ لَا تُعَذِّبْ أَحَدًا مِنْ آلِ يَاسِرٍ بِالنَّارِ»؛

«پروردگارا! هیچیک از خاندان یاسر را در آتش مسوزان».

و نیز آن حضرت در حق یاسر فرمود: «عَمَّارٌ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَ عَمَّارٍ حَيْثُ كَانَ، عَمَّارٌ جَلَدُهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَانْفَى تَقْتُلُهُ الْفِتْنَةُ الْبَاطِنَةُ»؛

«عمار با حق و حق با عمار است ...

گروه باغی و طغیانگر و متجاوز او را می کشند».

عمار در نهمصفر سال ۳۷ هجری در سن ۹۱ یا ۹۳ و یا ۹۴ سالگی در صفین به شهادت رسید، امیرالمؤمنین علیه السلام در آخرین

لحظات عمر مبارک عمار بر بالین او آمد و سرش را به زانوی مبارک نهاد، فرمود: ... «أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ هر که از وفات عمار

دل‌تنگ نشود او را از مسلمانی نصیب نباشد ... نه یکبار عمار را بهشت واجب شد بلکه بارها استحقاق آن را پیدا کرد و جَنَّتْ عَدْنُ

او را مهیا و مُهَنَّأٌ باد».

ص: ۲۶۵

فضائل و مناقب عمار بیش از آن است که در این مختصر بگنجد و در فضیلت او همین بس که در جنگ‌گصفین آنگاه که به شهادت رسید، خود حضرت علی علیه السلام بر او نماز گزارد و با دستان مبارکش او را به خاک سپرد، بارگاه ملکوتی اینصحابی بزرگ در کنار شهر «رقه» در منطقه‌گصفین است. رَحْمَةُ اللَّهِ وَرِضْوَانُهُ عَلَيْهِ وَطُوبَى لَهُ وَحَسَنَ مَا ب. مناسب است زائران آن حضرت اینگونه عرض ادب و اظهار ارادت کنند:

زیارت حضرت عمار بن یاسر

(رضوان الله علیه)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَاصِرَ الْأَسْلَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَافِضَ الْأَصْنَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ أَوَّلِ الشَّهِيدَةِ فِي الْأَسْلَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا
الْمُعَذَّبُ بِسَيِّطِ الظَّالِمِينَ

ص: ۲۶۶

وَالصَّابِرُ فِي وُجُوهِ الْمُعْتَدِينَ، السَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ عُدَّ عَلَى الصَّخْرَةِ الرَّمْضَاءِ، السَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ رَأَى أَبَاهُ يُعَذَّبُ بِالصَّخْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ شَاهَدَ أُمَّهُ وَأَبَاهُ شَهِيدَيْنِ فِي الْعَرَاءِ، فَقَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: صَبْرًا يَا آلَ يَاسِرٍ، فَإِنَّ مَوْعِدَكُمْ الْجَنَّةَ، السَّلَامُ عَلَيَّ يَا فَخْرَ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيَّ يَا نَاصِرَ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَوَصِيَّهُ عَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيَّ أَيُّهَا الْمُؤْتَمِنُونَ فِي دِينِهِ وَالْمُبْتَلَى بِيَقِينِهِ وَالْمُكْرَهُ بِالْكَفْرِ بَعْدَ إِيمَانِهِ، السَّلَامُ عَلَيَّ يَا مَنْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ عَمَارًا جَلَدُهُ بَيْنَ عَيْنِي وَأَنْفِي، وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مُلِيَ عَمَارٌ إِيمَانًا مِنْ شَاشَةِ رَأْسِهِ حَتَّى اخْتَمَصَ قَدَمَيْهِ، السَّلَامُ عَلَيَّ يَا مَنْ قَالَ فِيكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: وَيَحْ عَمَارٌ يَدْعُوهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ وَيَدْعُوهُ إِلَى

ص: ۲۶۷

النارِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّائِرُ فِي وَجْهِ أَهْلِ النَّفَاقِ الْفَاسِقِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ قَالَ لَكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: آخِرُ شَرَابِكَ مِنَ الدُّنْيَا ضَوَاحٍ مِنْ لَبَنٍ وَتَقْتُلُكَ الْفِتْنَةُ الْبَاغِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الشَّهِيدُ فِي حَرْبِ صِفَيْنَ، السَّلَامُ عَلَى الْعَزِيزِ النَّائِرِ وَالْمُؤْمِنِ الصَّابِرِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ قَالَ فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مَنْ عَادَى عَمَاراً عَادَاهُ اللَّهُ وَمَنْ ابْغَضَ عَمَاراً ابْغَضَهُ اللَّهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ بَلَغَتِ الثَّالِثَةَ وَالشَّيْعِينَ فِي الْجِهَادِ وَالْعِبَادَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمُخْلِصُ فِي جِهَادِ الْبَاغِينَ وَالْمُحَامِي عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، سَيِّدِي وَمَوْلَايَ أَشْهَدُ بِأَنَّكَ قَدْ نَصَيْتَ حَتَّ فَمَا بَلَغْتَ وَجَاهَيْدْتَ حَتَّى اسْتَشْهَدْتَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، اسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي وَفَّقَكَ لِمَا يَرْضَاهُ أَنْ يَرْزُقَنَا مُجَاوَرَتَكَ فِي الْجَنَّةِ إِنَّهُ سَمِيعُ الدُّعَاءِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

ص: ۲۶۹

خاتمه کتاب: برخی زیارات مشترکه

اشاره

خاتمه کتاب
برخی زیارات مشترکه

زیارت برای هر یک از پیامبران علیهم السلام

در سوریه زیارتگاههای بسیاری از اولیای خدا وجود دارد که در میان آنها مراقد برخی انبیای گذشته هم دیده می‌شود؛ مانند: مرقد مطهر حضرت هود علیه السلام و محل دفن سر حضرت یحیی علیه السلام که هر دو در مسجد اموی دمشق است. مرقد حضرت هابیل علیه السلام در نزدیک قریه زُبدانی در مسیر دمشق- بیروت و نیز به فاصله حدود ۴۵ کیلومتر از دمشق، مرقد مطهر حضرت زکریا علیه السلام در جامع کبیر حلب و ...

گرچه از نظر تاریخی ثبوت برخی از آنها قطعی نباشد لیکن مانعی ندارد به قصد ثواب زیارتی برای آن پیامبران خوانده شود، لذا مناسب است زائران محترم در این اماکن مقدسه زیارت جامع‌صغیره را که در فصل اولصفحه؟؟؟ جزو زیارات مشترکه آمده است و یا

ص: ۲۷۲

زیارت ذیل را به قصد رجاء بخوانند.

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا ...

(بجای چند نقطه اسم پیامبری که قصد زیارت او را کرده‌ای آورده شود)

السَّلَامُ عَلَیْكَ وَعَلَى رَسُولِ اللَّهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ وَعَلَى جَمِيعِ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ، وَالْأَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ، وَالشُّهَدَاءِ
 وَالصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنَّكَ لَقَدْ أَدَّيْتَ مَا حُمِّلْتَ، وَحَفِظْتَ مَا اسْتُوْدِعْتَ، وَبَلَّغْتَ عَنِ اللَّهِ كَمَا أُمِرْتَ، وَحَلَلْتَ حَلَالَ اللَّهِ، وَحَرَّمْتَ حَرَامَهُ،
 وَأَقَمْتَ أَحْكَامَهُ، فَصَلِّ عَلَى رُوحِكَ الطَّيِّبِ، وَبَدَنِكَ الطَّاهِرِ، وَحَشْرْنَا اللَّهُ فِي زُمْرَتِكَ تَحْتَ لُؤَاءِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ،
 وَاهْلِ بَيْتِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَلَا حَرَمْنَا بَرَكَتِكَ، وَرَزَقْنَا الْعُودَ إِلَى زِيَارَتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

سپس دو رکعت نماز یا بیشتر قربةً الى الله به جای آور

ص: ۲۷۳

و به آنچه خواهی برای دنیا و آخرت خود، پدر و مادر و دیگر مؤمنین دعا کن.

زیارت امام زادگان بزرگوار

از آنجا که در کشورهای اسلامی مانند: سوریه، عراق، ایران و ... فرزندان امامان شیعه به علت‌های گوناگون؛ مثل فرار از دشمن، پراکنده بوده‌اند و برخی در همان دیارِ غربت شهید شده یا به مرگ طبیعی از دنیا رفته‌اند و مرقد مطهرشان مورد احترام و زیارتگاه دوستان اهل بیت قرار گرفته است. سعی ما بر این است که نسبت به زیارتگاه‌های فرزندان ائمه علیهم السلام در سوریه زیارتنامه‌هایی که نوشته شده است جمع‌آوری کنیم، لکن چون همه آنان، یا زیارتنامه خاصی ندارند و یا ما به آن دست نیافتیم، مناسب دیدیم دو زیارت نامه را که می‌توان برای هر یک از امامزادگان خواند در اینجا بیاوریم.

مرحوم مجلسی در جلد ۹۹ بحار الانوار چاپ

ص: ۲۷۴

بیروت، این دو زیارت نامه را از مرحوم سید بن طاووس نقل می‌کند و سپس می‌فرماید: زیارت اول را مرحوم شیخ مفید قدس سره نیز در کتاب «المزار» آورده است:

زیارت اول امام زادگان

هرگاه قصد کردی زیارت کنی یکی از فرزندان ائمه را بایست بر سر قبرش و اگر زیارت شونده مرد باشد بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السَّيِّدُ الزَّكِيُّ، الطَّاهِرُ الْوَلِيُّ وَالِدَاعِي الْحَفِيُّ، أَشْهَدُ أَنَّكَ قُلْتَ حَقًّا، وَنَطَقْتَ حَقًّا وَصِدَقًا، وَدَعَوْتَ إِلَى مَوْلَايَ وَمَوْلَاكَ عَلَانِيَةً وَسِرًّا، فَازْ مُتَّبِعْكَ، وَنَجَا مُصِ دِقُّكَ، وَخَابَ وَخَسِرَ مُكَذِّبُكَ، وَالْمُتَخَلِّفُ عَنْكَ، أَشْهَدُ لِي بِهَذِهِ الشَّهَادَةِ، لِأَكُونَ مِنَ الْفَائِزِينَ بِمَغْرَفَتِكَ وَطَاعَتِكَ، وَتَضِيْعِدِيكَ وَاتِّبَاعِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدِي وَابْنَ سَيِّدِي، أَنْتَ بَابُ اللَّهِ الْمُؤْتَى مِنْهُ، وَالْمَأْخُودُ عَنْهُ، اتَّبِعْكَ زَائِرًا

ص: ۲۷۵

وَ حَاجَاتِي لِمَكَ مُسْتَوْدِعًا، وَهَا أَنَا ذَا اسْتَوْدِعُكَ دِينِي وَآمَانَتِي، وَخَوَاتِيمَ عَمَلِي وَجَوَامِعَ أَمَلِي إِلَى مُنْتَهَى اجْلِي، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

و اگر زن باشد بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّتُهَا السَّيِّدَةُ الزَّكِيَّةُ، الطَّاهِرَةُ الْوَلِيَّةُ وَالِدَّاعِيَةُ الْحَفِيَّةُ، أَشْهَدُ أَنَّكَ قُلْتِ حَقًّا، وَنَطَقْتِ حَقًّا وَصِدْقًا، وَدَعَوْتِ إِلَى مَوْلَايَ وَمَوْلَاكِ عَلَانِيَةً وَسِرًّا، فَازَ مُتَّبِعُكَ، وَنَجَا مُصَدِّقُكَ، وَخَابَ وَخَسِرَ مَكْذُوبُكَ، وَالْمُتَخَلِّفُ عَنْكَ، أَشْهَدِي لِي بِهَذِهِ الشَّهَادَةِ، لِأَكُونَ مِنَ الْفَائِزِينَ بِمَعْرِفَتِكَ وَطَاعَتِكَ، وَتَصَدِّيقِكَ وَاتِّبَاعِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَتِي وَابْنَةَ سَيِّدِي، أَنْتِ بَابُ اللَّهِ الْمُؤْتَى مِنْهُ، وَالْمَأْخُوذُ عَنْهُ، اتِّمَّتْكَ زَائِرًا وَحَاجَاتِي لِمَكَ مُسْتَوْدِعًا، وَهَا أَنَا ذَا اسْتَوْدِعُكَ دِينِي وَآمَانَتِي، وَخَوَاتِيمَ عَمَلِي، وَجَوَامِعَ أَمَلِي إِلَى مُنْتَهَى اجْلِي، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت دوم برای امام زادگان

هرگاه قصد کردی زیارت کنی یکی از اولاد ائمه علیهم السلام را بایست بر سر قبرش و اگر زیارت شونده مرد باشد بگو:

السَّلَامُ عَلَى جَدِّكَ الْمُصْطَفَى، السَّلَامُ عَلَى ابْنِكَ الْمُزْتَضَى الرِّضَا، السَّلَامُ عَلَى السَّيِّدَيْنِ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، السَّلَامُ عَلَى خَدِيجَةَ أُمِّ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ أُمِّ الْبَيْتِ الطَّاهِرِينَ، السَّلَامُ عَلَى النَّفُوسِ الْفَاخِرَةِ، وَبُحُورِ الْعُلُومِ الرَّاحِرَةِ، وَشَفَعَائِي فِي الْبَآخِرَةِ، وَأَوْلِيَائِي عِنْدَ عَوْدِ الرُّوحِ إِلَى الْعِظَامِ الْبَآخِرَةِ، ائِمَّةِ الْخَلْقِ وَوَلَاةِ الْحَقِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الشَّخْصُ الشَّرِيفُ الطَّاهِرُ الْكَرِيمُ، اشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَمُصْطَفَاهُ، وَأَنَّ عَلِيًّا وَآلِيَهُ وَمُجْتَبَاهُ، وَأَنَّ الْأَمَامَةَ فِي وُلْدِهِ إِلَى يَوْمِ

ص: ۲۷۷

الدين، نَعْلَمُ ذَلِكَ عِلْمَ الْيَقِينِ، وَنَحْنُ لِدَلِيكَ مُعْتَقِدُونَ وَفِي نَصْرِهِمْ مُجْتَهِدُونَ.
 واگر زن باشد بگو:

السَّلَامُ عَلَى جَدِّكَ الْمُصْطَفَى، السَّلَامُ عَلَى أَبِيكَ الْمُرْتَضَى الرِّضَا، السَّلَامُ عَلَى السَّيِّدَيْنِ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، السَّلَامُ عَلَى خَدِيجَةَ أُمِّ سَيِّدَةِ
 نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ أُمِّ الْبَيْتِ الطَّاهِرِينَ، السَّلَامُ عَلَى النَّفُوسِ الْفَاسِخَةِ، وَبُحُورِ الْعُلُومِ الرَّاخِرَةِ، وَشَفَعَائِي فِي الْبَآخِرَةِ،
 وَأَوْلِيَائِي عِنْدَ عَوْدِ الرُّوحِ إِلَى الْعِظَامِ الْبَآخِرَةِ، ائِمَّةِ الْخَلْقِ وَوَلَاةِ الْحَقِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّفْسُ الشَّرِيفَةُ الطَّاهِرَةُ الْكَرِيمَةُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا
 إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَمُصْطَفَاهُ، وَأَنَّ عَلِيًّا وَوَلِيِّهِ وَمُجْتَبَاهُ، وَأَنَّ الْأَمَامَةَ فِي وُلْدِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، نَعْلَمُ ذَلِكَ عِلْمَ الْيَقِينِ، وَنَحْنُ
 لِدَلِيكَ مُعْتَقِدُونَ وَفِي نَصْرِهِمْ مُجْتَهِدُونَ.

زیارت قبور علماء

از کتاب مزار مرحوم شیخ مفید رحمه الله نقل شده است که در هنگام زیارت قبور علماء (رضوان الله تعالی علیهم) بگو:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَحْرَ الْعُلُومِ وَكَنْزَهَا، وَمُحَيِّ الرُّسُومِ وَمَرْوَجَهَا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَافِظَ الدِّينِ، وَعَوْنَ الْمُؤْمِنِينَ، وَمُرَوِّجَ شَرِيعَةِ سَيِّدِ
 الْمُرْسَلِينَ وَآلِهِ الْأَيْمَةِ الْمُعْصُومِينَ، عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ أَفْضَلُ صَلَاةِ الْمُصَلِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الشَّيْخُ الْعَالِمُ الْعَامِلُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَضُدَ
 الْأَسْلَامِ وَفَقِيهَ أَهْلِ الْبَيْتِ، عَلَيْهِمْ أَفْضَلُ الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعَارِفُ الْمُؤَيَّدُ وَالْعَابِدُ الْمُسَيَّدُ، أَشْهَدُ أَنَّكَ الْأَمِينُ عَلَى
 الدِّينِ وَالْدُنْيَا، وَأَنَّكَ قَدْ بَالَعْتَ فِي إِحْيَاءِ الدِّينِ، وَاجْتِهَدْتَ فِي حِفْظِ شَرِيعَةِ أَشْرَفِ الْأَوْلِيَاءِ وَالْآخِرِينَ،

ص: ۲۷۹

عَلَيْهِ وَآلِهِ صِلَاوَاتُ الْمُصَلِّينَ، وَاتَّبَعْتَ سِيْرَةَ الْأَبْرَارِ، وَرَوَيْتَ عَنْهُمْ الْأَخْبَارَ، وَعَمِلْتَ بِمَا رَوَيْتَ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ أَظْهَرْتَ الْحَقَّ، وَأَبْطَلْتَ الْبَاطِلَ، وَسَهَّلْتَ السَّبِيلَ، وَأَوْضَحْتَ الطَّرِيقَ، وَنَصَرْتَ الْمُؤْمِنِينَ، فَجَزَاكَ اللَّهُ عَنِ الْإِيمَانِ وَآهْلِهِ أَفْضَلَ جَزَاءِ التَّابِعِينَ، وَحَشَرَكَ مَعَ النَّبِيِّنَ وَالْوَصِيِّينَ، وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، وَحَسَّنَ أَوْلِيَّكَ رَفِيقًا، اللَّهُمَّ اْمَلَأْ قَبْرَهُ نُورًا وَرَوْحًا وَرِيحَانًا، وَاسْكِنُهُ فِي بُحْبُوحِهِ جَنَّةِ النَّعِيمِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

زيارت اهل قبور

السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مِنْ أَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، يَا أَهْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، بِحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، كَيْفَ وَحَيْدُتُمْ قَوْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مِنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، يَا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، بِحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، اغْفِرْ لِمَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاحْشُرْنَا فِي

ص: ۲۸۰

زُمْرَةُ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيَّ وَلِيُّ اللَّهِ.

از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت شده که فرمود: من از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شنیدم هر کس این دعا را بخواند خداوند متعال ثواب پنجاه سال عبادت را به او عطا فرماید و گناهان پنجاه سال او و پدر و مادرش را ببخشد. و روایت شده هنگامی که در قبرستان هستی یازده مرتبه سوره «قل هو الله أحد» را بخوان و بر اموات هدیه کن. خداوند به تعداد اموات ثواب می‌دهد.

نقل شده که رسول خدا فرمود: «اگر مؤمنی آیه الکرسی را بخواند و ثواب آن را برای اهل قبور هدیه کند، خداوند به هریک از مؤمنین می‌رساند و به خواننده آن مقام شصت پیامبر می‌دهد و در مقابل هر حرفی ملکی خلق می‌کند که تا قیامت به جای او تسبیح خداوند گویند».

از امام رضا علیه السلام روایت است: «کسی که سر قبر برادر مؤمن خود بیاید و دست را بر روی قبر گذارد و سوره «انا انزلناه فی لَيْلَةِ الْقَدْرِ» را هفت مرتبه بخواند روز قیامت در امان است».

درباره مرکز

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند

مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه
 ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال
 دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان
 تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:
www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳-۲۳۵۷۰۲۳ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور
 کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده ولی
 جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل
 و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق
 روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۵۳-۰۶۰۹
 به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید
 ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده
 است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار
 شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است،
 هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی
 اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رسانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از
 پیروان ما را دارد، اما تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را ببدان، نگاه می دارد و با حجّت های خدای متعال،
 خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رها کردن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی
 همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش
 از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند
 آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

